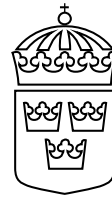

Regeringens skrivelse

2025/26:97

Fördjupad resultatredovisning av internationellt bistånd – Ukraina

Skr.
2025/26:97

Regeringen överlämnar denna skrivelse till riksdagen.

Stockholm den 5 mars 2026

Ulf Kristersson

Benjamin Dousa
(Utrikesdepartementet)

Skrivelsens huvudsakliga innehåll

I skrivelsen ges en fördjupad redovisning av det internationella biståndets verksamhet och resultat. Skrivelsen har ett fokus på Ukraina och behandlar i viss utsträckning även biståndet till Moldavien och Armenien. Med utgångspunkt från mål och prioriteringar redovisas verksamhet och resultat inom fem områden: uppbyggnad av det ukrainska samhället, samhällsreformer, säkerhet och stabilisering, budgetstöd och humanitärt bistånd. Därtill redovisas slutsatser och lärdomar. Redovisningen omfattar utgiftsområde 7 internationellt bistånd och tidsperioden 2022–2025.

Innehållsförteckning

- 1 Om skrivelsen4
 - 1.1 Internationellt bistånd i en ny tid.....4
 - 1.2 Skrivelsens syfte, fokus och avgränsningar.....4
 - 1.3 Redovisningen av resultat6
- 2 Mål och utgångspunkter för biståndet till Ukraina.....7
 - 2.1 Grunden för det svenska stödet7
 - 2.2 Mål och prioriteringar8
 - 2.2.1 Politikens inriktning8
 - 2.2.2 Mål i biståndsstrategier.....9
- 3 Biståndsaktörer och givarsamordning10
 - 3.1 Svenska aktörer10
 - 3.2 EU12
 - 3.3 Multilaterala organisationer12
 - 3.4 Givarsamordning.....14
- 4 Finansiell översikt.....14
 - 4.1 Fördelning per biståndsaktör16
 - 4.2 Fördelning per sektor18
 - 4.3 Exportkreditgarantier.....20
 - 4.4 Arbete mot korruption och oegentligheter.....20
- 5 Uppbyggnad av det ukrainska samhället.....21
 - 5.1 Lägesbild.....21
 - 5.2 Översikt av Sveriges bistånd på området22
 - 5.2.1 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida).....22
 - 5.2.2 Swedfund.....23
 - 5.2.3 Svenska institutet.....23
 - 5.2.4 EU23
 - 5.2.5 Multilaterala organisationer.....24
 - 5.2.6 Resultatexempel25
 - 5.3 Bedömning av biståndets effekter28
- 6 Samhällsreformer.....28
 - 6.1 Grön omställning och hållbar utveckling29
 - 6.1.1 Lägesbild29
 - 6.1.2 Översikt av Sveriges bistånd på området.....30
 - 6.1.3 Resultatexempel32
 - 6.2 Inkluderande ekonomisk utveckling, företagande och handel34
 - 6.2.1 Lägesbild35
 - 6.2.2 Översikt av Sveriges bistånd på området.....35
 - 6.2.3 Resultatexempel38
 - 6.3 Mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet41
 - 6.3.1 Lägesbild41
 - 6.3.2 Översikt av Sveriges bistånd på området.....42
 - 6.3.3 Resultatexempel44
 - 6.4 Bedömning av biståndets effekter47

7	Stöd till säkerhet och stabilisering	48	Skr. 2025/26:97
7.1	Lägesbild	48	
7.2	Översikt av Sveriges bistånd på området.....	48	
7.2.1	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida).....	48	
7.2.2	Folke Bernadotteakademin (FBA).....	49	
7.2.3	Civil krishantering och fredsfrämjande	50	
7.2.4	Multilaterala organisationer samt medlings- och konfliktinstitut.....	50	
7.2.5	Resultatexempel	51	
7.3	Bedömning av biståndets effekter	53	
8	Budgetstöd	54	
8.1	Lägesbild	54	
8.2	Budgetstöd genom EU.....	54	
8.3	Budgetstöd genom Världsbanken	55	
8.4	Bedömning av biståndets effekter	56	
9	Humanitärt bistånd.....	56	
9.1	Lägesbild	56	
9.2	Översikt av Sveriges humanitära bistånd	57	
9.2.1	Samordning genom FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp (OCHA).....	58	
9.2.2	Livsmedelsbistånd genom FN:s livsmedelsprogram (WFP).....	58	
9.2.3	Flyktingstöd genom FN:s flyktingkommissariat (UNHCR)	59	
9.2.4	Stöd till barn och familjer genom FN:s barnfond (Unicef)	60	
9.2.5	SRHR-stöd genom FN:s befolkningsfond (UNFPA)	60	
9.2.6	Humanitärt bistånd genom rödakorsrörelsen	61	
9.2.7	Samverkan efter förstörelsen av Kakhovka-dammen.....	62	
9.3	Bedömning av biståndets effekter	63	
10	Två länder i Ukrainas närområde: Moldavien och Armenien	64	
10.1	Moldavien.....	64	
10.2	Armenien.....	66	
11	Slutsatser och lärdomar	67	
11.1	Förutsättningar för biståndet och uppnående av resultat	68	
11.2	Måluppfyllelse.....	69	
11.3	Stärkta synergier mellan bistånd och handel	70	
11.4	Lärdomar för ett effektivt bistånd.....	71	
Bilaga 1	Förkortningar.....	74	
Bilaga 2	Aktörer som mottagit svensk finansiering för bilateralt bistånd till Ukraina 2022–2025	77	
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 mars 2026	83	

1 Om skrivelsen

1.1 Internationellt bistånd i en ny tid

Den globala utvecklingen präglas av geopolitisk turbulens. Ökningen av antalet krig och konflikter i världen orsakar fattigdom, migration, extremism och hotar mänskliga rättigheter. Demokratin i världen är på snabb tillbakagång och civilsamhällets utrymme minskar, särskilt när det gäller frågor kring jämställdhet och kvinnors rättigheter. Klimatförändringar förvärrar situationen ytterligare. Samtidigt minskar det internationella biståndet globalt, vilket kräver effektivare användning av resurser. Rysslands invasion av Ukraina destabiliserar Sveriges närområde och ökar behoven av utvecklingssamarbete och humanitärt bistånd, både i Ukraina och globalt. Biståndet är ett av de viktigaste utrikespolitiska verktygen för att möta de komplexa utmaningar som vi och världen står inför samt för att driva och värna svenska intressen.

Regeringen lade 2023 fram en reformagenda för biståndet i "Bistånd för en ny era – Frihet, egenmakt och hållbar tillväxt" (UD2023/17726), i det följande kallad reformagendan. Denna lägger grunden för regeringens biståndspolitik med utgångspunkt i aktuella utvecklingsutmaningar. Reformagendan betonar vikten av att effektivisera svenskt bistånd genom ökad långsiktighet, flexibilitet, och transparens. Det svenska utvecklingssamarbetet ska fungera som en hävstång för att öka partnerländernas inhemska resursmobilisering och mobilisera privata kapitalflöden för hållbara investeringar. Biståndets synergier med handel och med migration ska stärkas. Sverige ska tala med en samstämmig röst med biståndet som en del av utrikespolitiken.

Regeringens främsta utrikespolitiska prioritet är Ukraina. Sverige står bakom Ukrainas rätt att försvara sin suveränitet och territoriella integritet, och att säkra en rättvis och hållbar fred. Det ligger i Sveriges och Europas intresse att fortsätta stödet så länge som det behövs.

I reformagendan anges ett ökat fokus på Ukraina och närområdet. Sedan Rysslands fullskaliga invasion i februari 2022 har det svenska biståndet till Ukraina ökat kraftigt. Sverige har under pågående krig bidragit till landets omedelbara och långsiktiga uppbyggnad, liksom till genomförande av reformer som fört Ukraina närmare ett medlemskap i Europeiska unionen (EU). Genom stöd direkt till Ukrainas statsbudget har Sverige hjälpt till att upprätthålla grundläggande samhällsfunktioner och makrofinansiell stabilitet. Därutöver har krigsdrabbade människor, inte minst flyktingar, fått humanitärt bistånd, såsom livsmedel, nödboende, hälsovård och stöd till försörjning. Samtidigt har relationerna mellan Sverige och Ukraina stärkts, inklusive på näringslivsnivå.

1.2 Skrivelsens syfte, fokus och avgränsningar

Denna skrivelse syftar till att ge riksdagen en fördjupad redovisning av det internationella biståndet med fokus på Ukraina och dess närområde.

Riksdagen har under längre tid understrukt vikten av en klar och tydlig struktur för regeringens resultatredovisning. I Riksrevisionens rapport Sveriges internationella bistånd – uppföljning, utvärdering och rapportering (RiR 2024:4) rekommenderade Riksrevisionen regeringen att utveckla nuvarande redovisning av biståndets resultat till riksdagen. I regeringens skrivelse till riksdagen med anledning av rapporten (skr. 2024/25:4) delade regeringen Riksrevisionens bedömning att resultatredovisningen till riksdagen behöver utvecklas. Regeringen förklarade att ett arbete hade inletts i syfte att förenkla, förbättra och förtydliga regeringens resultatredovisning till riksdagen, med bl.a. stöd av tidigare metodarbete och underlag från Statskontoret, dåvarande Ekonomistyrningsverket (ESV) och Expertgruppen för biståndsanalys (EBA). I utrikesutskottets betänkande (bet. 2024/25:UU3) välkomnade utskottet att regeringen avsåg förbättra resultatredovisningen till riksdagen samt uppmärksammade att regeringen hade inletts ett sådant arbete.

I rapporten För en bättre resultatredovisning av biståndet (2023:04) pekade Expertgruppen för biståndsanalys (EBA) på att budgetpropositionen har ett begränsande format och rekommenderade därför en kompletterande fördjupad resultatredovisning, med fördel en gång per mandatperiod.

Denna skrivelse utgör en del i regeringens arbete med att synliggöra resultat och förbättra resultatredovisningen till riksdagen. Den syftar till att redovisa resultat, slutsatser och lärdomar mer ingående än vad som låter sig göras inom ramen för budgetpropositionen. Regeringens avser lämna en fördjupad resultatredovisning för det internationella biståndet vart fjärde år vid slutet av varje mandatperiod.

Regeringen har sedan 2018 vartannat år lämnat särskilda resultatskrivelser om biståndet genom multilaterala organisationer. Senast skedde det 2024 för perioden 2022–2024 (skr. 2024/25:61). Den skrivelse som nu lämnas inkluderar biståndet genom multilaterala organisationer vilket även kommande resultatskrivelser kommer att göra. Regeringen avser därför inte lämna ytterligare separata resultatskrivelser om biståndet genom multilaterala organisationer.

Skrivelsen avser verksamheter och resultat som har finansierats genom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Den behandlar huvudsakligen åren 2022–2025 och de resultat som under denna period uppnåtts eller redovisats. För år 2025 redovisas resultat i den utsträckning rapportering varit tillgänglig.

Skrivelsens fokus på Ukraina har valts utifrån att det är regeringens främsta utrikespolitiska prioritering samt att Ukraina kommit att bli Sveriges största biståndsmottagare. Biståndet till Ukraina kan därför förväntas vara av särskilt intresse för riksdagen. Utöver biståndet till Ukraina behandlas mer kortfattat biståndet till Moldavien och Armenien. Dessa är två länder som är starkt påverkade av Rysslands krig i Ukraina och agerande i regionen. De har valt att närma sig EU, och det ligger i Sveriges intresse att stötta de reformer som krävs för deras EU-medlemskap.

Redovisningen utgår från målen för biståndet till Ukraina och redovisas på följande fem huvudområden:

- uppbyggnad av det ukrainska samhället
- samhällsreformer

- säkerhet och stabilisering
- budgetstöd
- humanitärt bistånd.

Därtill görs en kortfattad redovisning av Sveriges bistånd till Moldavien och Armenien med fokus på omställningen av svenskt bistånd i dessa länder. I skrivelsen redovisas även regeringens slutsatser och lärdomar från biståndet till Ukraina.

1.3 Redovisningen av resultat

Med resultat avses en verksamhets prestationer och effekterna som dessa leder till. Effekter kan uppstå i nära anslutning till en biståndsinsats (t.ex. att personer får ny kunskap eller att en ny energianläggning börjar generera el) eller senare som ”ringar på vattnet” (t.ex. att reformer genomförs eller att ekonomisk tillväxt ökar). Förändringar på samhällsnivå är resultatet av många samverkande faktorer varav de flesta ligger bortom biståndet. Orsakssamband bakom samhällsförändringar är sällan linjära och entydiga. ESV, Riksrevisionen och EBA har alla uppmärksammat de utmaningar detta innebär för att fastställa biståndets effekter. EBA har publicerat ett antal rapporter (bl.a. 2021:03; 2017:09; 2016:05; 2014:01) om metoder för att mäta effekter av biståndsinsatser. Metoderna erbjuder möjligheter och har även begränsningar.

Sveriges stöd till Ukraina har varit en del av en bred internationell samverkan. Det svenska biståndet har i stor utsträckning varit samfinansierat med andra givare och genomförandet har skett med lokala aktörer som även de medverkat till resultaten. Ett effektivt bistånd kräver sådan samverkan, men innebär samtidigt att det blir svårare att tillskriva vissa resultat specifikt svenska biståndsmedel. I skrivelsen redovisas därför resultat som Sverige, tillsammans med andra aktörer, har bidragit till.

I skrivelsen redovisas både av verksamheter som möjliggjorts av det svenska biståndet och resultat av dessa verksamheter. Redovisningen av verksamhet syftar till att synliggöra vad svenska biståndsmedel använts till och vad som genererat resultaten.

Redovisningen av resultat omfattar både närliggande och mer långsiktiga effekter. Möjligheten att redovisa långsiktiga effekter avgörs bl.a. av när biståndet genomfördes. Mervärdet av Sveriges bistånd till Ukraina har initierats 2024 och 2025 vilket begränsat möjligheterna att bedöma långsiktiga effekter.

Resultat redovisas i förhållande till mål och prioriteringar för biståndet, inklusive målet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck (prop. 2013/14:1 utg.omr. 7, bet. 2013/14:UU2, rskr. 2013/14:75), regeringens prioriteringar såsom de angetts i budgetpropositioner och mål i regeringens biståndsstrategier. Det bör i sammanhanget uppmärksammas att målen är delvis överlappande och ömsesidigt stärkande. Likaså kan en och samma biståndsinsats ofta ha bidragit till flera mål. I skrivelsen har insatserna och dess resultat då redovisats under det mål som de huvudsakligen har bidragit till.

Då biståndet till Ukraina är mycket omfattande är det inte möjligt att i denna skrivelse redogöra för allt i detalj. I redovisningen ges därför först en övergripande bild av verksamheten och resultat på aktuellt område följt av tre illustrerande exempel som syftar till att ge en något mer ingående beskrivning av verksamhet och resultat. Exempelen har valts utifrån ambitionen att de sammantaget ska ge en bild av Ukraina-biståndets olika delar, med avseende på typer av verksamheter, genomförandepartners m.m. Utifrån detta förs ett resonemang om de sammantagna effekterna av Sveriges bistånd på respektive område.

Resultatredovisningen baseras på rapportering från Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Folke Bernadotteakademien (FBA) Svenska institutet, Swedfund och berörda multilaterala organisationer, oberoende utvärderingar beställda av Sida, EBA och multilaterala organisationer, uppgifter från Sidas webbplats Openaid, biståndsstatistik från Organisationen för ekonomiskt samarbete (OECD) och dess biståndskommitté (OECD DAC) samt utrikesförvaltningens egna observationer.

2 Mål och utgångspunkter för biståndet till Ukraina

2.1 Grunden för det svenska stödet

Sverige har starka historiska band till Ukraina. Sedan 1998, inte minst efter världshetsrevolutionen och Rysslands olagliga annektering av Krim och invasion av Donbas 2014, har Sverige bistått Ukraina, både i landets reformarbete och med humanitärt bistånd till dess befolkning. Efter Rysslands fullskaliga invasion i februari 2022 har Sveriges stöd – militärt, politiskt, ekonomiskt och humanitärt – ökat mycket kraftigt. Det militära stödet är avgörande för Ukrainas möjligheter att försvara sig, men det biståndsfinansierade och övriga civila stödet är nödvändigt både för såväl befolkningens omedelbara behov som landets långsiktiga motståndskraft och fortsatta EU-närmande.

Rysslands fullskaliga invasion och det intensifierande ryska anfällskriget har skapat stor fördelse i hela landet och i samhällets alla sektorer med enorma uppbyggnadsbehov som följd, bl.a. inom energi, bostäder, transport, välfärd, industri och jordbruk.

Många människor har tvingats att fly och är beroende av humanitärt bistånd. Fattigdomen har ökat kraftigt sedan den fullskaliga invasionen och 2025 levde cirka 37 procent av befolkningen i fattigdom enligt den definition som Världsbanken tillämpar. Samtidigt har inkomstskillnaderna ökat på grund av en ojämn nedgång i arbetsinkomster samt en realminskning av pensioner.

Ukrainas prioriteringar i det korta perspektivet är, utöver att tillgodose militära behov samt att finansiera statsbudgeten, bl.a. att skydda och reparera kritisk infrastruktur, särskilt i energisektorn, samt att reparera och

bygga upp bostäder, skolor, sjukvård och transportsystem och att skapa ekonomisk återhämtning och utveckling.

I det längre perspektivet styrs prioriteringarna av behovet att bygga upp Ukrainas motståndskraft samt av landets EU-anslutningsprocess och omställningen till ett grönt och hållbart samhälle. Ukraina ansökte om medlemskap i EU tre dagar efter inledningen av Rysslands fullskaliga invasion 2022, vilket tydligt speglar Ukrainas starka drivkraft för ett EU-närmande. Att bidra till Ukrainas EU-anslutning är en investering i Ukrainas, Sveriges och hela Europas säkerhet och stabilitet.

EU:s beslut om att inleda medlemsförhandlingar i juni 2024 har lett till att Ukraina i än högre grad prioriterar reformer i enlighet med de krav som ställs för ett EU-medlemskap. Trots den ryska aggressionen fortsätter Ukraina göra betydande reformframsteg. EU-kommissionen bekräftade i sin årliga rapport om utvidgningen, som presenterades den 4 november 2025, att Ukraina hade uppfyllt villkoren för öppning av förhandlingskluster ett (grundläggande rättigheter), förhandlingskluster två (inre marknaden) och förhandlingskluster sex (yttre förbindelser) i förhandlingen om EU-medlemskap. 26 medlemsstater, inklusive Sverige, fastslog vid flera möten i Europeiska rådet att det första förhandlingsklustret, om bl.a. rättsstatsprincipen, demokrati och mänskliga rättigheter, ska öppna utan dröjsmål. Kommissionen bekräftade i sin utvidgningsrapport att Ukraina var tekniskt redo för att öppna samtliga förhandlingskluster 2025.

2.2 Mål och prioriteringar

2.2.1 Politikens inriktning

Regeringen har i de fyra senaste budgetpropositionerna lyft fram stödet till Ukraina som sin främsta utrikespolitiska prioritering. Stöd för landets uppbyggnad och reformarbete för snabbt fortsatt närmande till EU har varit centrala prioriteringar för svensk utrikes- och biståndspolitik.

Biståndet till Ukraina har utgått från det riksdagsbundna målet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck (prop. 2013/14:1 utg.omr. 7, bet. 2013/14:UU2, rskr. 2013/14:75). Den övergripande prioriteringen har varit att stärka landets EU-integration, vilket bl.a. inbegripit att stödja Ukrainas demokrati och samhällseliga och ekonomiska uppbyggnad. Ukrainabiståndet, inklusive det humanitära stödet, har varit avsett att stärka landets motståndskraft, bidra till att Ukraina och dess samhällskritiska funktioner fortsätter att fungera, rädda liv, minska lidande och stärka Sveriges och Ukrainas bilaterala relationer inklusive ekonomiskt.

Regeringen har framhållit näringslivets nyckelroll för Ukrainas utveckling och uppbyggnad. Regeringen har därför valt att öka och fördjupa samordningen mellan handelspolitik, främjande och bistånd, liksom samverkan med näringslivet för att skapa synergier mellan Ukrainabiståndet och det bilaterala handels- och investeringsutbytet.

För Ukrainabiståndets genomförande har regeringen också sökt dra nytta av mervärdet hos svenska aktörer, såsom myndigheter, företag, lärosäten och civilsamhällesorganisationer, inom områden som särskilt efterfrågats av Ukraina. Denna kraftfulla mobilisering av svensk resursbas i Ukrainabiståndet har också skapat möjligheter för en bredd av svenska aktörer att få del av ukrainska erfarenheter av civil krisberedskap och civil verksamhet under krig.

Utöver Sveriges bilaterala stöd har regeringen verkat för ett gemensamt samordnat och generöst bistånd till Ukraina genom EU, i form av både lån och gävdemedel, för att bibehålla Ukrainas förmåga att leverera samhällstjänster och säkra Ukrainas finansiella stabilitet. Regeringen har också verkat för ett ökat och snabbt levererat finansiellt stöd till Ukraina genom internationella finansiella institutioner och för prioritering av stöd till Ukraina i alla relevanta biståndsfora.

2.2.2 Mål i biståndsstrategier

Regeringen beslutade i juli 2023 om en ny biståndsstrategi för Sveriges uppbyggnads- och reformsamarbete med Ukraina (Strategi för Sveriges uppbyggnads- och reformsamarbete med Ukraina 2023–2027 [UD2023/10806], i det följande kallad Ukraina-strategin). Strategin är den största någonsin för ett enskilt land.

Ukraina-strategin utgör en del av Sveriges samlade bistånds- och utrikespolitik och styr Sidas, FBA:s och Svenska institutets verksamhet. Uppbyggnads- och reformarbetet utgör i strategin två ömsesidigt stärkande komponenter som ska bidra till det övergripande målet om EU-anslutning. Detta stärker Ukrainas fortsatta utveckling och förutsättningar att hantera konsekvenserna av den ryska aggressionen. Biståndet ska svara mot Ukrainas behov och prioriteringar, tillvarata det mervärde Sverige har som givare och göra landet friare, säkrare, grönare, mer demokratiskt, motståndskraftigt och ekonomiskt välmående. Strategin omfattar följande fem områden:

- uppbyggnad
- grön omställning och hållbar utveckling
- inkluderande ekonomisk utveckling, företagande och handel
- säkerhet och stabilisering
- mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet.

Målen under dessa områden finns närmare beskrivna senare i denna skrivelse.

Före Ukraina-strategins tillkomst finansierades bistånd till Ukraina huvudsakligen genom strategin för Sveriges reformsamarbete med Östeuropa 2021–2027 (UD2021/18788, UD2024/14342) med mål på områdena mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet; fredliga och inkluderande samhällen; migration och återvändande; miljö- och klimatmässigt hållbar utveckling och hållbart nyttjande av naturresurser; inkluderande ekonomisk utveckling. Efter Ukraina-strategins tillkomst har reformstrategin använts för stöd till Ukraina inom ramen för regionala biståndsinsatser.

Det humanitära biståndet syftar till att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet. Det genomförs behovsbaserat och i enlighet med de humanitära principerna om humanitet, neutralitet, oberoende och opartiskhet.

Ukraina har även varit del av insatser finansierade genom tematiska och globala strategier bl.a. inom följande områden:

- hälsa samt SRHR
- kapacitetsutveckling och utbyten
- ekonomiskt hållbar utveckling
- mänskliga rättigheter och demokratisering
- mänsklig säkerhet
- stöd genom svenska organisationer i det civila samhället.

Därtill har finansiering skett genom strategi för användning av medel under anslagsposten 33: Strategiskt inriktade bidrag (UD2019/19689/IU, UD2024/0166, UD2024/14344) som har till syfte att kunna finansiera verksamhet som är strategisk och/eller som flexibelt svarar mot snabbt uppkomna behov.

3 Bistandsaktörer och givarsamordning

Sveriges bistånd till Ukraina förmedlas genom svenska myndigheter och organisationer, multilaterala organisationer, internationella finansieringsinstitutioner, civilsamhällesorganisationer och EU.

3.1 Svenska aktörer

Regeringskansliet (Utrikesdepartementet, UD) har det övergripande ansvaret för biståndet till Ukraina och hanterar även vissa biståndsinsatser, delar av det humanitära biståndet, samt huvuddelen av finansieringen genom multilaterala organisationer.

Ett sekretariat för uppbyggnad, näringsliv och utveckling i Ukraina har inrättats inom UD och är sammanhållande för helheten, inriktningen och styrningen av Ukrainabiståndet, i nära samarbete med UD:s olika enheter och ambassaden i Kiev. Sekretariatet leds av ett särskilt sändebud för uppbyggnad, näringsliv och utveckling i Ukraina. Sekretariatet leder Regeringskansliets nätverk för Ukrainastödet och har även en viktig roll i att mobilisera svensk resursbas, inklusive näringsliv, för stödet till Ukraina.

Sida finansierar biståndsinsatser utifrån regeringens styrning, inklusive regleringsbrev och de biståndsstrategier som redogjordes för i föregående avsnitt. Sida ansvarar för merparten av genomförandet av de delar av Ukrainabiståndet som sker inom ramen för Ukraina-strategin. I november 2025 hade Sida cirka 60 pågående insatser finansierade inom ramen för Ukraina-strategin och därutöver humanitära insatser samt insatser genom globala och regionala insatser som omfattade Ukraina.

FBA, Sveriges myndighet för fred, säkerhet och utveckling, är verksam i Ukraina sedan 2014 och fick i och med Rysslands fullskaliga invasion 2022 en än viktigare roll. FBA har genom biståndsinsatser sekonderat personal till verksamhet i Ukraina och arbetat i partnerskap med ukrainska ministerier och civilsamhällesorganisationer med bl.a. veteraners återintegrering, reformarbete inom försvarssektorn och säkerhet för civilbefolkningen.

Svenska institutet har bidragit till Ukrainas reformarbete genom småskaliga, strategiska projekt för att förstärka förändringsprocesser samt med ledarskapsprogram och stipendier för studier i Sverige. Under 2024 lanserade Svenska institutet ett särskilt projektstödsprogram för Ukraina inom vilket sammanlagt 111 projekt hade beviljats fram till och med november 2025.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB, sedan 1 januari Myndigheten för civilt försvar, MCF) har stärkt Ukrainas förmåga till civil- och befolkningsskydd genom bl.a. samordning och transport av material, minhantering, luftburen sjuktransport, utsändning av experter för att stärka förmågan hos ukrainska myndigheter och internationella organisationer samt förmedling av donationer, såsom sjukvårdsmaterial och energirelaterat material, från svenska företag och organisationer.

Därtill har ytterligare ett stort antal myndigheter har varit engagerade och bidragit med sin expertis i det svenska biståndet till Ukraina. Myndigheter som utgjort samarbetspartners i Sida-finansierade insatser har omfattat Försvarets materielverk, Kemikalieinspektionen, Naturvårdsverket, Polismyndigheten, Riksbanken, Skatteverket, Socialstyrelsen och Swedac. Även bl.a. Energimyndigheten, Exportkreditnämnden, Domstolsverket, Kommerskollegium, Kustbevakningen, Länsstyrelsen i Dalarnas Län, Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Riksrevisionen, Statens maritima och transporthistoriska museer, Statistiska Centralbyrån och Strålsäkerhetsmyndigheten i olika roller varit medverkat i biståndet till Ukraina.

Svenska civilsamhällesorganisationer, som med biståndsmedel från Sida haft biståndsverksamhet i Ukraina, har bl.a. omfattat ForumCiv, Svenska Missionsrådet, Union to Union, Kvinna till Kvinna, Naturskyddsföreningen och Svenska Röda korset. Andra icke-statliga organisationer med verksamhet i Ukraina har bl.a. varit Sveriges kommuner och regioner (SKR), Gotlands museum, Raoul Wallenberginstitutet, Ukrainska institutet i Sverige och Beredskapslyftet.

Swedfund har, inom sitt uppdrag att bidra till minskad fattigdom genom hållbara investeringar i utvecklingsländer, investerat i den privata sektorn samt finansierat förstudier och andra projektförberedande insatser för hållbara och investeringsbara projekt med fokus på offentliga aktörer, där svenska företag kan vara en del av en hållbar lösning (den s.k. projektacceleratorn). Swedfund har även tillhandahållit tekniskt stöd. Etablering av ett lokalkontor i Kiev och justerade ekonomiska mål sedan 2025 för verksamheten i Ukraina har bidragit till en ökad aktivitet i landet.

Business Sweden har främjat näringslivskontakter mellan Sverige och Ukraina för att svenska företag ska kunna utgöra en del av Ukrainas uppbyggnad och utveckling. Fokus har legat på projekt inom på energi och elektrifiering, kommunal infrastruktur samt hälsa och sjukvård. Business

Sweden har även guidat svenska företag till internationella upphandlingar. Business Sweden har arbetat nära övriga Team Sweden-aktörer, inklusive Sida. År 2024 påbörjade Business Sweden biståndsfinansierad verksamhet i Ukraina i nära samarbete med Sveriges ambassad i Kiev. Kontoret har en handelssekreterare och personal på plats och främjar näringslivsengagemang i Ukraina för svenska företag.

Näringslivsaktörer med verksamhet i Ukraina, representerade genom organisationer som Business Sweden och Svenskt Näringsliv, möts regelbundet med ett tiotal myndigheter med mandat för Ukraina, för informationsdelning och synergiskapande mellan departement, myndigheter och företagsorganisationer.

3.2 EU

EU har, genom Europeiska kommissionen, sedan länge stöttat Ukrainas reformer och ekonomi. År 2024 lanserade EU sin s.k. Ukrainafacilitet som har till syfte att möta Ukrainas finansieringsbehov och stödja återuppbyggnad, mobilisera investeringar samt främja reformer som krävs för EU-medlemskap. Genom faciliteten tillhandahåller EU och dess medlemsstater 50 miljarder euro till Ukraina under perioden 2024–2027. I november 2025 hade cirka 27 miljarder euro utgått i stöd till Ukraina. Finansieringen är villkorad till 146 reformkrav i en plan som Ukrainas regering tog fram och EU godkände ("Ukrainaplanen"). Faciliteten omfattar tre pelare:

1. Budgetstöd om upp till 38,3 miljarder euro, i form av lån och bidrag som görs tillgängliga för Ukraina i takt med att landet uppfyller de reformvillkor som EU och Ukraina kommit överens om i Ukrainaplanens reform- och investeringsstrategi för 2024–2027.
2. En investeringsram för offentliga investeringar och transaktioner från den privata sektorn som gör det möjligt för EU-baserade privata företag att medverka till att stimulera Ukrainas ekonomi samt uppbyggnaden av infrastruktur, energisektorn, industrier mm.
3. Tekniskt bistånd och stödåtgärder för att underlätta Ukrainas anpassning till EU:s lagar och förordningar, samt för genomförande av de reformer som krävs för EU-medlemskap. Detta inkluderar kapacitetsbyggande, inklusive inom civilsamhället samt lokala och regionala myndigheter.

Utöver Ukrainafaciliteten bidrar EU med en rad andra stöd till Ukraina, finansierade av medlemsstaterna, bl.a. stöd för flyktingar och humanitär bistånd.

3.3 Multilaterala organisationer

De multilaterala organisationerna, inklusive FN:s fonder och program, Världsbanksgruppen och multilaterala fonder, har varit centrala för biståndet till Ukraina genom sin fackexpertis, landnärvaro och kapacitet att genomföra storskaliga insatser, inklusive budgetstöd. Organisationerna

har även haft en central roll i biståndssamordningen. Det svenska biståndet genom multilaterala organisationer har skett dels i form av riktade bidrag till projekt, program och humanitär verksamhet, dels i form av kärnstöd (dvs. ej öronmärkt finansiering till organisationernas centrala budgetar) som till del finansierat verksamhet i Ukraina.

Skr. 2025/26:97

Totalt 23 FN-organ har haft verksamhet i Ukraina. Fonder och program som varit stora mottagare av svensk finansiering har varit bl.a. FN:s utvecklingsprogram (UNDP), FN:s befolkningsfond (UNFPA), FN:s barnfond (UNICEF) och FN:s miljöprogram (UNEP). Viktiga humanitära organisationer har varit FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp (OCHA) som också administrerar FN:s fond för katastrofbistånd (CERF), FN:s livsmedelsprogram (WFP) och FN:s flyktingkommissariat (UNHCR). Därtill har ett flertal fackorgan och specialiserade FN-organ som Sverige finansierar varit på plats i Ukraina, däribland Världshälsorganisationen (WHO), FN:s Livsmedels- och jordbruksorganisation (FAO), FN:s organisation för jämställdhet och kvinnors egenmakt (UN Women), FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur (Unesco), FN:s migrationsorganisation (IOM), Kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR), Internationella arbetsorganisationen (ILO) och FN:s atomenergiorgan (IAEA).

Multilaterala fonder med svensk kärnstödsfinansiering och verksamhet i Ukraina har omfattat Globala vaccinalliansen (Gavi), Globala Fonden mot aids, tuberkulos och malaria (Globala fonden) samt Globala miljöfonden (GEF).

Stöd har också förmedlats genom andra internationella organisationer såsom bl.a. Internationella Rödakorskommittén (ICRC), Internationella Rödakorsfederationen (IFRC) och Rädda barnen.

Världsbanksgruppen, bestående av Internationella banken för återuppbyggnad och utveckling (IBRD), Internationella utvecklingsfonden (IDA), Internationella finansieringsbolaget (IFC) och Multilaterala investeringsgarantibyrån (MIGA), har genom lån, gåvobistånd och policystöd bidragit till att upprätthålla ekonomi och grundläggande samhällstjänster samt verka för reformer i Ukraina. Världsbanken har sedan februari 2022 tillgängliggjort över 81 miljarder US-dollar (lån och gåvomedel) till Ukraina i budgetstöd och programstöd inom statsbudgeten, varav i oktober 2025 drygt 60 miljarder US-dollar utbetalats. 2025 var Sveriges ägarandel i IBRD 0,92 procent. Världsbanken har också, tillsammans med EU, FN och Ukrainas regering, tagit fram analyser av Ukrainas uppbyggnadsbehov (s.k. Rapid Damage and Needs Assessments) vilka bl.a. används för att planera uppbyggnadsinsatser och bedöma finansiella behov.

Andra viktiga internationella finansieringsinstitutioner som Sverige har kanaliserat stöd genom har varit Europeiska investeringsbanken (EIB) Europeiska utvecklingsbanken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD), Nordic Environment Finance Cooperation (Nefco) och Council of Europe Development Bank (CEB).

3.4 Givarsamordning

Med utgångspunkt i Ukrainas behov och prioriteringar samt Sveriges komparativa fördelar och intressen samordnas det svenska biståndet med bistånd från andra tongivande givarländer och internationella organisationer.

I februari 2024 upptogs Sverige som medlem i den internationella givarplattformen för Ukraina, Ukraine Donor Platform. Plattformen består av Ukrainas regering och de ledande givarna av civilt stöd: EU-kommissionen, G7-länderna USA, Kanada, Storbritannien, Frankrike, Italien, Tyskland och Japan, samt Sverige, Norge, Danmark, Nederländerna och Sydkorea. I plattformen deltar även Världsbanken, Internationella valutafonden (IMF), EBRD, EIB och CEB. Plattformen definierar, prioriterar och samordnar strategiska behov för Ukrainas återhämtning, uppbyggnad och utveckling. Den samordnar ekonomiskt bistånd i linje med Ukrainas prioriteringar och reformambitioner, med särskilt fokus på landets väg mot EU-medlemskap. Sverige representeras i plattformens expertgrupp, i ett samordningsforum för internationella finansieringsinstitutioner och i plattformens energistödsgrupp. Till givarplattformen har även knutits en rådgivande högnivågrupp från medlemsländernas näringsliv där Sverige representeras av den verkställande direktören för Business Sweden.

Det finns även en nationell samordningsstruktur i Ukraina som den ukrainska regeringen beslutade om sommaren 2024, och som har organiserats i 18 sektoriella arbetsgrupper som leds gemensamt av Ukrainas regering och biståndsgivarna. Sveriges ambassad i Kiev har en central roll i denna och Sverige är samordförande i tre av arbetsgrupperna (jämförhetsfrågor, veteranfrågor samt frågor om miljö, klimat och grön omställning). Sverige deltar även i det forum som kopplar samman givarplattformens expertgrupp med utsända biståndschefer i Kiev och de sektoriella arbetsgrupperna. Nedläggningen av det amerikanska biståndsorganet United States Agency for International Development (USAID) 2025 gav Sverige en utökad roll i såväl givarsamordning som politisk dialog.

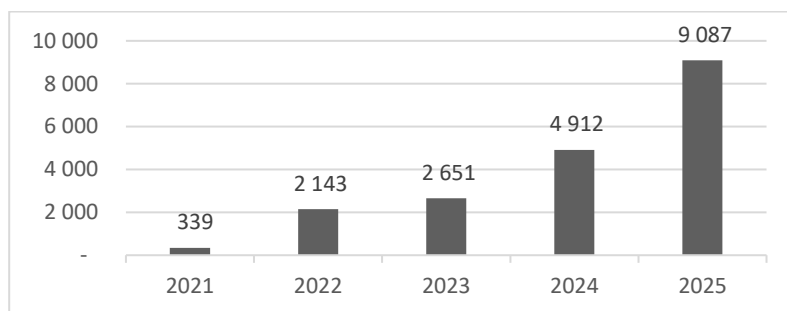
4 Finansiell översikt

Figur 4.1 visar utvecklingen av Sveriges bilaterala bistånd till Ukraina perioden 2022–2025.

Figur 4.1 Sveriges bilaterala bistånd till Ukraina 2021–2025

Skr. 2025/26:97

Miljoner kronor, utbetalningar

Källa: Sveriges rapporterade biståndsstistik till OECD DAC, kompletterad med data från Utrikesdepartementets insatshanteringssystem samt interna arbetsdokument.

Observera att utfallet för 2025 är baserat på tillgängliga uppgifter per den 5 februari 2026. Det budgeterade bilaterala biståndet till Ukraina 2025 uppgick till 9,2 miljarder kronor.

Utfallen för 2024 och 2025 inkluderar vissa kostnader för att förbättra levnadsvillkoren för ukrainska flyktingar i Sverige, som inte klassificeras som officiellt utvecklingsbistånd (ODA) av OECD DAC.

Diagrammet visar den mycket kraftiga ökningen av svenskt bilateralt bistånd till Ukraina sedan Rysslands fullskaliga invasion 2022. År 2025 uppgick det till 9 087 miljoner kronor motsvarande cirka 16 procent av den totala biståndsbudgeten om totalt 56 miljarder kronor. Sammantaget åren 2022–2025 uppgick det bilaterala biståndet till Ukraina till cirka 18,8 miljarder kronor vilket gjorde Ukraina till det land som tog emot mest svenskt bistånd under perioden. Sveriges militära stöd uppgick under samma period till drygt 90 miljarder kronor.

Enligt senaste statistik från OECD DAC över officiellt utvecklingsbistånd (ODA) var Sverige 2024 den sjätte största bilaterala biståndsgivaren till Ukraina i absoluta tal. I relation till bruttonationalinkomst (BNI) var Sverige den tredje största givaren efter Norge och Kanada. Sveriges bilaterala bistånd utgjorde cirka 2,5 procent av det totala bilaterala biståndet från OECD DAC:s medlemsländer till Ukraina. Det totala bilaterala biståndet motsvarade i sin tur drygt åtta procent av Ukrainas BNI.

Med bilateralt bistånd avses finansiering från Sverige öronmärkt för biståndsinsatser i Ukraina. Cirka 72 procent av det bilaterala biståndet har kanaliserats genom multilaterala organisationer, s.k. multi-bi-stöd. Resterande cirka 28 procent har kanaliserats genom framför allt civilsamhällesorganisationer samt svenska myndigheter och statliga bolag.

Sverige har också haft ett omfattande kärnstöd, dvs. ej öronmärkt finansiering, till multilaterala organisationer. Även detta har i varierande utsträckning använts för organisationernas verksamhet i Ukraina och varit särskilt betydelsefullt för finansiering av organisationernas landskontor och organisationernas möjligheter att snabbt agera på hastigt uppkomna behov. På grund av organisationernas olika redovisningsmetoder är det dock svårt att fastställa hur stor del av svenskt kärnstöd som har använts för verksamhet i Ukraina. Stödet till Ukraina genom svenska kärnstöd till multilaterala organisationer är därför inte inkluderat i figur 4.1.

4.1 Fördelning per biståndsaktör

Tabell 4.1 visar utbetalade belopp för bilateralt bistånd till Ukraina 2022–2025 från svenska myndigheter och statliga bolag som disponerat medel från biståndsbudgeten.

Tabell 4.1 Finansiering från svenska myndigheter och statliga bolag för bilateralt bistånd till Ukraina

Tusentals kronor

Myndighet	2022	2023	2024	2025	Totalt
UD	959 160	1 170 280	1 298 123	5 639 096	9 066 660
Sida	1 145 256	1 407 777	3 305 647	3 099 345	8 958 025
MSB	7 898	11 569	154 256	196 699	370 422
Svenska institutet	5 598	6 856	62 616	72 122	147 192
Strålsäkerhetsmynd.	10 620	21 785	22 848	17 449	72 702
Polismyndigheten	10 429	10 469	10 904	34 327	66 129
FBA	-	13 626	22 700	20 445	56 771
Swedfund	58	6 563	19 461	-	26 082
Kommerskollegium	136	1 240	7 025	-	8 402
Domstolsverket	3 182	326	76	1 090	4 674
Övriga	522	585	8 566	6 645	16 319
Summa	2 142 861	2 651 076	4 912 223	9 087 219	18 793 379

Källa: Sveriges rapporterade biståndsstistik till OECD DAC, kompletterad med data från Utrikesdepartementets insatshanteringssystem samt interna arbetsdokument.

Observera att tabellen inte fullt ut speglar den biståndsverksamhet som genomförts av myndigheternas egen personal.

Av tabell 4.1 framgår att Sveriges bilaterala bistånd till Ukraina i huvudsak hanterats av Sida och Utrikesdepartementet, men att även flera andra aktörer har disponerat betydande belopp.

Sida har sedan 2023 huvudsakligen finansierat insatser inom ramen för Ukraina-strategin. Utrikesdepartementet har huvudsakligen finansierat stöd till EU och andra multilaterala organisationer samt strategiska bidrag.

Tabell 4.2 anger de största mottagarna av svensk finansiering från de myndigheter och statliga bolag som ingår i tabell 4.1, uppdelat på multilaterala organisationer och övriga aktörer.

Tabell 4.2 De 10 största mottagarna av svensk finansiering 2022–2025, multilaterala organisationer respektive övriga aktörer

Skr. 2025/26:97

Tusentals kronor

Aktör	Utfall 2022–2025
<i>Multilaterala organisationer</i>	
Europeiska kommissionen	3 694 611
Energy Community	2 295 000
IBRD	1 640 000
WFP	1 280 000
UNDP	1 072 745
EBRD	1 021 168
IDA	720 000
Nefco	435 000
UNFPA	305 924
UNOCHA	178 800
Övriga	919 787
Summa multilaterala organisationer	13 563 035
<i>Övriga aktörer</i>	
Swedfund ¹	800 000
SKR	329 547
ICRC	251 000
Statsförvaltningen i Ukraina	232 921
IFRC	225 000
Foreign Commonwealth and Development Office	203 000
Rädda barnen	170 863
Danish Refugee Council	163 816
Myndigheten för civilt försvar	123 218
Norwegian Refugee Council	90 000
Övriga	2 640 979
Summa övriga aktörer	5 230 344
Totalt utfall	18 793 379

Källa: Sveriges rapporterade biståndsstatistik till OECD DAC, kompletterad med data från Utrikesdepartementets insatshanteringssystem samt interna arbetsdokument

¹Beloppet avser de delar av kapitaltillskotten till Swedfund som öronmärkts för investeringar i Ukraina.

Tabell 4.2 visar att svenskt stöd huvudsakligen kanaliserats genom multilaterala organisationer. Den enskilt största mottagaren av svensk finansiering var Europeiska kommissionen. Sveriges stöd till kommissionen uppgick till 3 695 miljoner kronor och avsåg huvudsakligen bidrag till EU:s Ukrainafacilitet, dels genom medlemsavgiften till EU, dels genom frivilliga bidrag. Sveriges andel av EU-ländernas medlemsavgifter har varierat över tid och låg 2024 på 2,57 procent.

Näst störst mottagare av svensk finansiering var fonden Ukraine Energy Support Fund, som hanteras av Energy Community Secretariat (Energy Community), med 2 295 miljoner kronor.

IBRD och IDA tillhör båda Världsbanksgruppen och har tillsammans mottagit 2 360 miljoner kronor. Stödet har gått till finansiering av den givargemensamma fonden Ukraine Relief, Recovery, Reconstruction and Reform Trust Fund (URTF) med 1 640 miljoner kronor, samt krisfaciliteten Special Program for Ukraine and Moldova Recovery (SPUR) med 720 miljoner kronor över perioden 2023–2024. Sverige har därutöver bidragit till Världsbankens verksamhet i Ukraina i egenskap av delägare i banken och genom den bilaterala garanti om 44,7 miljoner euro som Sverige 2022 ställde ut till Världsbanken för lån till Ukraina. År 2023 satte Sverige även in 100 miljoner kronor av bistandsmedel som nytt kapital i Världsbanken. Detta kapital ger löpande avkastning (hittills cirka 4 miljoner kronor per år) som doneras till bankens verksamhet i Ukraina.

Av övriga aktörer har Swedfund mottagit störst belopp med 800 miljoner kronor. Stödet till Swedfund har avsett kapitaltillskott öronmärkta för investeringar som ska främja hållbar tillväxt och öka tillgången till samhällsviktiga produkter och tjänster i Ukraina. Därtill tilldelas Swedfund medel från biståndsbudgeten för projektacceleratorn och tekniskt bistånd, där de delar som finansierat bistandsverksamhet i Ukraina framgår av tabell 4.1.

Till vissa aktörer har regeringen fattat beslut om fleråriga stöd inom ramen för det bilaterala biståndet till Ukraina, däribland följande:

- EU:s Ukrainafacilitet, bidrag om totalt högst 6 600 miljoner kronor 2024–2027. Bidragen utbetalas som del av Sveriges medlemsavgift till EU och belastar biståndsbudgeten genom årliga avräkningar 2025–2028. Därtill gav Sverige extra bidrag till Ukrainafaciliteten 2025, varav 750 miljoner kronor till pelare I och 1 000 miljoner kronor till pelare III, som ingår i tabell 4.2.
- EBRD, årliga kapitalhöjningar 2025–2029 om totalt högst 816,5 miljoner kronor
- Europeiska kommissionens bidrag till EU för räntekostnader till följd av lån till Ukraina, årliga bidrag 2024–2027 om totalt högst 1 153 miljoner kronor.

I bilaga 2 listas samtliga mottagare av svensk finansiering för bilateralt bistånd till Ukraina 2022–2025.

4.2 Fördelning per sektor

Tabell 4.3. visar det bilaterala biståndet till Ukraina fördelat på sektorer med utgångspunkt i OECD DAC:s metodik.

Tabell 4.3 Sektormässig fördelning av det bilaterala biståndet till Ukraina 2022–2025

Skr. 2025/26:97

Tusentals kronor

Sektor	Andel	Utfall
Flera sektorer	22,0 %	4 140 000
Energiförsörjning	19,4 %	3 650 383
Humanitärt bistånd	16,7 %	3 140 338
Offentlig förvaltning och civila samhället	14,6 %	2 748 451
Makrofinansiellt stöd/budgetstöd	10,1 %	1 903 489
Näringsliv, bankväsen och finanstjänster	6,9 %	1 302 723
Förbättrade levnadsvillkor för flyktingar i Sverige ¹	5,2 %	975 100
Hälsa och SRHR	1,3 %	235 931
Utbildning	1,0 %	180 487
Miljöskydd	0,7 %	122 382
Vatten och sanitet	0,5 %	103 007
Övriga sektorer	1,5 %	291 089
Summa	100,0 %	18 793 379

Källa: Sveriges rapporterade biståndsstatisik till OECD DAC, kompletterad med data från Utrikesdepartementets insatshanteringssystem samt interna arbetsdokument.

¹Avser kostnader för implementering av lagändringar för att förbättra levnadsvillkoren för personer från Ukraina som beviljats uppehållstillstånd med tillfälligt skydd i Sverige enligt EU:s så kallade massflyktsdirektiv. Lagändringarna innebär bl.a. att dessa personer kan folkbokföras tidigare, vilket i sin tur medför att de kan erbjudas samma hälso- och sjukvård och tandvård som övriga bosatta i Sverige. Det innebär också möjligheter att få arbetsbaserad föräldrapenning och tillfällig föräldrapenning. Dessa kostnader klassificeras inte som officiellt utvecklingsbistånd (ODA) av OECD DAC.

Totalt 22 procent av Sveriges bilaterala biståndsfinansiering till Ukraina gick till EU:s Ukrainafacilitet och Världsbanksfonden URTF som har fördelat stödet till flera sektorer.

Den sektor som mottog störst andel av den svenska finansieringen, 19,4 procent, var energiförsörjning via bl.a. Energy Community och UNDP. Om man inkluderar de 640 miljoner kronor av stödet till URTF som har riktats till energiprojektet RePower blir andelen 22,8 procent.

Näst största sektor, 16,7 procent, var humanitärt bistånd som framför allt kanaliserat genom FN-organ och organisationer inom rödakorsrörelsen. Därtill har 486 miljoner kronor gått till civil minhantering, som i denna tabell inkluderas i stödet till offentlig förvaltning och civila samhället.

Stöd till offentlig förvaltning och civila samhället utgjorde 14,6 procent av finansieringen. Aktörer som mottog stora svenska stöd inom denna sektor var bl.a. UNDP, Nefco och Foreign Commonwealth and Development Office (för finansiering av programmet Partnership Fund for a Resilient Ukraine, PFRU) samt svenska aktörer som SKR.

Inom makrofinansiellt stöd/budgetstöd, som utgjorde 10,1 procent av finansieringen, återfinns bidrag till SPUR, Ukrainafacilitetens första pelare och EU:s räntekostnader för lån till Ukraina. Observera att makrofinansiellt stöd/budgetstöd snarare är en stödform än en sektor.

Vidare gick 6,9 procent av finansieringen till utveckling av näringsliv och bankväsen. I detta ingick kapitalhöjningar i EBRD samt de delar av

kapitaltillskotten till Swedfund som öronmärkts för investeringar i Ukraina.

Förbättrade levnadsvillkor för flyktingar i Sverige avser kostnader om 975 miljoner kronor för implementering av lagändringar som beslutades av riksdagen 2024. Lagändringarna innebär att personer från Ukraina som beviljats uppehållstillstånd i Sverige enligt EU:s massflyktsdirektiv kan folkbokföras tidigare, vilket bland annat medför att de kan erbjudas samma hälso- och sjukvård som övriga bosatta.

Därtill avräknas årligen en del av de ordinarie kostnaderna för mottagande av asylsökande från biståndsbudgeten. År 2022–2025 har dessa avräkningar bl.a. kommit ukrainska medborgare till del.

4.3 Exportkreditgarantier

Regeringen lanserade 2024 särskilda exportkreditgarantier för att ge svenska företag tryggare möjligheter att exportera till Ukraina och därmed kunna bidra till uppbyggnad och hållbar samhälls- och ekonomisk utveckling. För att täcka eventuella förluster under garantiperioden avsattes 300 miljoner kronor 2024 och 800 miljoner kronor 2025 från biståndsbudgeten. De avsatta medlen ska användas för att ersätta svenska exporterande företag som beviljas en garanti, i händelse av att den ukrainska importören inte kan betala sin skuld under garantiperioden 2026–2035. Hittills har inga medel behövt tas i anspråk och därmed har avsättningarna kunnat omfördelas och finansiera annan biståndsverksamhet i Ukraina. Den 31 december 2025 hade garantier till ett belopp om 175,9 miljoner kronor ställts ut för fyra affärer inom sektorerna jordbruk, transport, maskin samt papper och massa. Ramutnyttjande, dvs. utestående offerter och utestående garantier hos Exportkreditnämnden (EKN), var vid samma tid 303,7 miljoner kronor. Efter att regeringen under 2025 beslutade om justeringar av villkoren för garantierna för att möta svenska företags behov av riskavlastning har efterfrågan på dessa garantier ökat betydligt.

4.4 Arbete mot korruption och oegentligheter

Utbredd korruption har alltsedan Ukrainas självständighet hämmat landets utveckling och trots förbättringar de senaste åren utgör korruption fortsatt en mycket stor utmaning i Ukraina. Korruption och korruptionsrisker är en utmaning för såväl privata investeringar som för försvaret mot den ryska aggressionen och EU-anslutningsprocessen. Ukraina rankades 2024 på plats 105 av 180 länder i Transparency Internationals korruptionsindex, en förbättring med 17 platser sedan 2021. Korruptionen har således minskat under de senaste åren, även efter den fullskaliga invasionen. Korruptionsfall i det ukrainska samhället uppdagas alltjämt. Att ukrainska institutioner som NABU (National Anti-Corruption Bureau of Ukraine) och SAPO (Specialized Anti-Corruption Prosecutor's Office) under ett fullskaligt krig utreder högprofilerade fall visar dock på institutionell

styrka och att Ukraina gjort framsteg i arbetet med att motverka korruption. Skr. 2025/26:97

Att motverka och bekämpa korruption i ett land handlar till stor del om att stärka landets institutioner och rättssystem. EU-kommissionen bedömer i sin utvidgningsrapport 2025 att Ukraina har gjort betydande framsteg, inklusive på rättsstatsområdet. Detta är ett kvitto på att Ukraina fortsätter sina ansträngningar i arbetet för stärkt rättsstat och mot korruption. Sverige bidrar till arbetet både genom specifika insatser mot korruption och genom att beakta korruptionsrisker i allt arbete. Stödet omfattar bland annat anpassningen till EU:s anti-korruptionsregelverk och har relevans för 28 av de 35 s.k. förhandlingskapitlen. Sverige stödjer även OECD:s landprogram för stöd till reformer på bl.a. antikorrupsionsområdet i Ukraina. Sverige lyfter i dialog med ukrainska företrädare kontinuerligt vikten av arbetet mot korruption.

För alla bilaterala biståndsinsatser som Sverige finansierar i Ukraina sker en gedigen genomlysning av mottagaren, bedömning av korruptionsrisker, uppföljning av medlens användning och revision. Befintliga system har använts för att identifiera och hantera oegentligheter i ett tidigt skede. I de fall då misstankar om korruption eller andra oegentligheter funnits har utredning skett och lämpliga åtgärder vidtagits. Det bistånd som Sverige kanalisar genom FN-systemet granskas av organisationernas funktioner för revision, inspektion och utredning. Världsbanken minskar risken för korruption och oegentligheter genom robusta riktlinjer och system som omfattar rapporteringsmekanismer, oberoende utredningar och aktiv projektövervakning.

5 Uppbyggnad av det ukrainska samhället

Rysslands krig har orsakat enorma uppbyggnadsbehov. Sveriges bistånd inom uppbyggnad har syftat dels till att i det korta perspektivet återställa kritisk infrastruktur och upprätthålla grundläggande samhällsfunktioner, dels till att långsiktigt hjälpa Ukraina att modernisera, förbättra och bygga upp landet så att det kan bli en del av EU.

5.1 Lägesbild

Rysslands krig har orsakat stora uppbyggnadsbehov i hela det ukrainska samhället, särskilt inom bostads- energi- och transportsektorerna men även inom t.ex. jordbruk och sociala sektorer. Cirka 14 procent av det ukrainska bostadsbeståndet har förstörts eller skadats medan uppbyggnadsbehoven inom energisektorn ökat dramatiskt till följd av Rysslands riktade attacker mot energiinfrastruktur. Frontnära områden, följt av storstadsområden, har drabbats särskilt hårt.

Enligt den senaste analysen av uppbyggnadsbehov, framtagen gemensamt av Världsbanken, EU, FN och Ukrainas regering, uppgick kostnaderna för den materiella förstörelsen vid slutet av 2025 till 195 miljarder US-dollar. Kostnaderna för att återupbygga landet till moderna,

miljövänliga standarder beräknas uppgå till 588 miljarder US-dollar över en 10-årsperiod.

Återuppbyggnaden kommer att kräva såväl traditionellt gåvobistånd som lån, biståndsfinansierade lånegarantier, handel och investeringar, inklusive med privat kapital.

5.2 Översikt av Sveriges bistånd på området

Mål i Ukraina-strategin inom uppbyggnad är

- uppbyggd och vidareutvecklad samhällsviktig infrastruktur inom sektorer såsom energi, transport och vattenförsörjning
- uppbyggda och vidareutvecklade grundläggande samhällstjänster inom sektorer såsom hälso- och sjukvård, utbildning samt stärkta sociala trygghetssystem
- rehabilitering och förbättrad hälsa för särskilt prioriterade grupper, såsom barn, unga, personer med funktionsnedsättning och äldre.

5.2.1 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

Bistånd genom Sida har huvudsakligen kanaliserats genom större givargemensamma fonder, i kombination med riktade insatser på specifika områden. Omfattande stöd har getts till energisektorn. Detta har inkluderat allt från reparationer av transformatorer och reservkraftslösningar till långsiktigt stöd för uppbyggnad decentraliserade energisystem och förnybar energi. Sidas största insats har varit ett stöd till Ukraine Energy Support Fund (Energy Community) och den näst största insatsen har varit finansiering till Världsbankens gemensamma givarfond URTF, varifrån medel kanaliserats vidare till olika program för uppbyggnad. Dessa två insatser beskrivs närmare nedan. Ett omfattande stöd har också utgått till UNDP som tillhandahållit anläggningar för fjärrvärme, dricksvatten, vattenreningsverk, sjukhus och andra grundläggande kommunala tjänster. Den svenska finansieringen har här bl.a. gått till generatorer, kraftvärmeenheter, och transformatorer till det statliga energibolaget Ukrenergo i fyra regioner.

Ett exempel på mer begränsade, riktade insatser är stödet till civilsamhällesorganisationen SavED specifikt för återställande av skolor, inklusive skyddsrum och tillfälliga skollokaler, för att ge barn möjlighet till skolgång.

Ukraina har även tagit del av vissa regionala biståndsinsatser. Ett exempel inom området hälso- och sjukvård, är en insats för stärkt hiv-prevention genom organisationen Frontline Aids. Bl.a. har AI-baserad screening för hiv bidragit till att behandlingar, trots kriget, har kunnat fortsätta och förbättrat precisionen för att identifiera personer som är i riskzonen för odagnostiserad hiv.

I Sidas genomförande av Ukraina-strategin 2023–2025 gick 53 procent, motsvarande, 3 272 miljoner kronor till området uppbyggnad. Sida hade 2025 23 insatser under Ukraina-strategin, och därtill ytterligare insatser

under andra strategier, som bidrog till målet uppbyggnad. Notera att en insats kan bidra till resultat på flera områden inom strategin. Skr. 2025/26:97

5.2.2 Swedfund

Swedfund har sedan 2022 påbörjat 41 projekt (förstudier och kapacitetshöjande insatser) för hållbara projekt inom samhällskritisk infrastruktur varav två har avslutats. Förstudierna har varit inom sektorer som matchar svensk kompetens och den svenska företagsbasen – energi, grön infrastruktur, hållbara transporter, hälsa och digitalisering – och har därmed fungerat som brygga mellan handel, investeringar och bistånd. EU-krav har integrerats i projekten. I några fall har finansiering från utvecklingsbanker såsom EBRD och EIB och andra aktörer för genomförande av projekten redan säkrats.

5.2.3 Svenska institutet

Genom Svenska institutet har Sverige finansierat samarbeten bl.a. för att stärka motståndskraften i lokala energisystem, kommunala beslutsfattaress kompetens i strategisk stadsutveckling och återuppbyggnad, motståndskraften i lokala energisystem och ukrainska arkitekters kompetens inom hållbar stadsutveckling, och medborgardemokrati. Stöd har också getts för skydd av kulturarv och för att stärka den levande kulturen. Svenska institutets insatser har ibland fungerat som katalysatorer för nya projekt och samarbeten som i vissa fall tagits vidare med EU-finansiering.

5.2.4 EU

EU:s huvudsakliga verktyg för att främja Ukrainas återhämtning, återuppbyggnad och modernisering är Ukrainafacilitetens investeringsram (Pelare 2). Med hjälp av 9,4 miljarder euro, varav 7,8 miljarder euro i garantier och 1,6 miljarder euro i gåvomedel och blandfinansiering, syftar den till att frigöra upp till 40 miljarder euro i investeringar. Investeringsramen är utformad för att främja uppbyggnaden av Ukrainas kritiska infrastruktur och få fart på landets ekonomi. Fokus ligger på nyckelsektorer som energi, industri, skolor, sjukhus och kommunala tjänster. Därtill tillgodoser investeringsramen behov hos småföretag samt krigsdrabbade och utsatta befolkningsgrupper.

Investeringarna påskyndar Ukrainas integration i EU:s inre marknad. Investeringsramen har också haft en samordnande funktion och fört samman Ukrainas regering, EU:s medlemsstater och större finansinstitut som EIB, EBRD, Världsbanken och medlemsstaternas utvecklingsfinansinstitut.

I juni 2024 tillkännagav EU-kommissionen undertecknandet av de första investeringsprogrammen om 1,4 miljarder euro i garanti- och bidragsavtal för att stödja Ukrainas återhämtning och återuppbyggnad. Programmet har ökat tillgången till finansiering inom prioriterade sektorer såsom energi, transport och kommunal infrastruktur. Enligt kommissionens rapportering

i september 2025 har insatserna redan börjat visa resultat inom områden som uppvärmning, förnybara energikällor och telekominfrastruktur.

Även före Ukrainafacilitetens tillkomst hade EU-kommissionen uppbyggnadsinsatser genom bl.a. biståndsinstrumentet NDICI-Global Europe.

5.2.5 Multilaterala organisationer

Nedan redovisas verksamhet och resultat genom kärnstöd och riktat stöd från Regeringskansliet.

FN och multilaterala fonder

Sveriges kärnstöd till UNDP var avgörande för genomförandet av en heltäckande bedömning av krigsskador på Ukrainas energiinfrastruktur i april 2023. Resultaten presenterades för Ukrainas regering och bidrog till utformning av ett flerårigt återhämtningsprogram. Med kärnfinansiering utrustade UNDP även 21 rehabiliterings- och vårdinrättningar och två protescenter med medicinsk utrustning. Över 2 530 yrkesverksamma personer utbildades i rehabilitering, socialtjänst och inkludering av personer med funktionsnedsättning. Sveriges finansiering har också varit en hörnsten i UNDP:s Green Energy Recovery Programme som möjliggjort upphandling och installation av nödvändig energiteknik för att säkra kontinuerlig elförsörjning.

FAO har gett stöd för uppbyggnad av jordbruket, bl.a. rådgivning för säkert återupptagande av jordbruk på konfliktpåverkad jordbruksmark, inklusive med avseende på risken för minor. Unesco har övervakat och rapporterat skador och förstörelse, skyddat kulturarv och stöttat kultur samt utbildat lärare i digital pedagogik vilket har gett tillgång till utbildning för barn och ungdomar utan möjlighet till undervisning i skolan. Genom ett riktat stöd från Sverige har Unesco byggt och återställt skyddsrum och säkerhetsanläggningar vid förskolor och skolor. UN Women har bidragit till att jämställdhet integrerats i uppbyggnadsarbetet, bl.a. genom att tillhandahålla data, analyser och genom samordning. Rysslands krig har ökat spridningen av hiv och tuberkulos och försvagat sjukvårdssystemet.

Inom hälsoområdet har WHO bidragit till att upprätthålla och återuppbygga Ukrainas sjukvård. Det svenska stödet har bidragit till finansiering av WHO:s landskontor som varit väsentligt för genomförande av organisationens biståndsinatser i landet och för att WHO kunnat axla sin koordinerande roll för den internationella responsen inom hälsosektorn. Svenskt kärnstöd till Globala Fonden har bidragit till att upprätthålla diagnosticering, prevention, vård och stöd även under kriget samt till att återuppbygga och stödja Ukrainas hälsoinfrastruktur. Detta har bl.a. gjorts genom att finansiera generatorer till regionala laboratorier där strömförsörjningen är begränsad eller sårbar samt genom att expandera den mobila sjukvården. Gavi har, genom att pressa priserna på vaccin och bidra med ekonomiskt stöd, möjliggjort grundläggande vaccinationer för 1,6 miljoner barn mellan 0 och 16 år.

Världsbanken har haft ett flertal större program för uppbyggnad som har omfattat en kombination av lån och gåvobistånd till Ukraina. Program för att möta omedelbara uppbyggnadsbehov med anledning av förstörelsen har varit

- REPOWER, för återställande av energitjänster
- HOPE, för reparation av bostäder
- RELINC, för mildrande av de omedelbara effekterna på Ukrainas befolkning och ekonomi orsakade av avbrutna transportnät
- ARISE, för upprätthållande av jordbruksproduktion och tillhandahållande av ett omedelbart och effektivt svar på kriser
- HEAL, för återställande av och förbättrad tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård.

Sverige har varit med och finansierat dessa både i egenskap av delägare i Världsbanken och bilateralt genom stöd till fonden URTF, krisfaciliteten SPUR, och genom den garanti som Sverige ställt ut till Världsbanken för utlåning till Ukraina.

Även EBRD har spelat en viktig roll i stödet till Ukrainas uppbyggnad genom såväl investeringar som lån, inklusive genom bankens miljö- och energieffektiviseringsfond E5P. EBRD har därutöver gjort betydande insatser för att utveckla landets näringslivsklimat.

Nefco har, med svenskt stöd genom både Regeringskansliet och Sida, bidragit till uppbyggnad med fokus på grön omställning. Stöden till Nefco och E5P redovisas i avsnitt 6.1 Grön omställning och hållbar utveckling.

5.2.6 Resultatexempel

Nedan ges tre exempel på biståndsinsatser inom uppbyggnad och resultat av dessa. Det första illustrerar hur Sverige bidragit brett till uppbyggnad genom givargemensamma fonder och Världsbankens arbete på området. Det andra illustrerar Sveriges omfattande stöd till energisektorn, även detta genom en internationell fond. Det tredje illustrerar hur Sverige gjort riktade punktinsatser, i detta fall akut stöd till offer efter en rysk attack följt av stöd från svenska aktörer för att bidra till att återställa sjukhusverksamhet.

Resultatexempel 1: Stöd till uppbyggnad och upprätthållande av grundläggande samhällsfunktioner genom Världsbanksfonden URTF

Ukrainas omfattande uppbyggnadsbehov kräver storskaliga program, omfattande finansiering och bred samordning. Sverige har därför, sedan 2022, gett bilateral finansiering genom Sida till Världsbanksfonden URTF som kanaliserar medlen till Världsbankens olika program för uppbyggnad.

Sveriges finansiering har bl.a. genom programmet REPOWER bidragit till att återställa energitjänster till elkonsumenter (nära 4 miljoner fram till Juli 2025) och värme till bostäder genom upphandling av kritisk utrustning. Programmet har även omfattat byggande av skyddsanordningar för energainfrastruktur för att öka säkerheten för dessa.

Programmet ARISE har genom att öka tillgången till finansiering till jordbruket bidragit till att upprätthålla 12,8 miljoner hektar odlad areal under produktion. Mindre jordbruk har getts finansiellt stöd för inköp av insatsvaror. Mer än 50 procent av dessa jordbruk drevs av kvinnor.

Hälsoprojektet HEAL har bl.a. finansierat tjänster för psykisk hälsa till över 624 000 personer, rehabiliteringstjänster till 670 000 personer, utökade primärvårdsundersökningar till över 10 miljoner individer, administration av över 6,4 miljoner doser barnvaccinationer och subventionerade läkemedel till över 5,5 miljoner människor.

Programmet HOPE har gjort det möjligt för 90 000 familjer att reparera sina krigsskadade hus. Därtill har stöd getts till reparation av 160 flerfamiljshus.

Programmet RELINC har bidragit till att återställa vägar och järnvägsförbindelser, inklusive för att öka exporten till EU.

Tillsammans med andra bidragsgivare till fonden URTF har Sverige därmed bidragit till att bygga upp och vidareutveckla samhällsviktig infrastruktur samt att upprätthålla grundläggande samhällstjänster.

Sveriges finansiering till URTF 2022–2025 uppgick till 1 640 miljoner kronor, varav 640 miljoner kronor specifikt för programmet REPOWER. Sverige var den femte största givaren till fonden som fram till juni 2025 hade fått in 2 miljarder US-dollar i givarbidrag. Fondens insatser hade då även genererat 3,1 miljarder US-dollar i privata investeringar.

Resultatexempel 2: Stöd till uppbyggnad av energisystem genom Energy Community Secretariat

En huvudprioritet för Ukrainas regering har varit att säkra landets energiförsörjning. Ukraine Energy Support Fund (UESF), förvaltd av Energy Community, etablerades 2022 av Ukrainas energiministerium och Europeiska kommissionen för att motverka effekterna av Rysslands attacker mot kritisk energinfrastruktur.

Det övergripande målet för UESF är att säkerställa att energisystemet i Ukraina fungerar stabilt och erbjuder energikonsumenter tillförlitlig elförsörjning. Genom ekonomiskt stöd till energirelaterade företag i Ukraina gör UESF det möjligt för företagen att upphandla tjänster, införskaffa utrustning, reparationsmaterial och bränsle samt upgradera sina system.

Sverige har huvudsakligen gett generell finansiering till fonden för inköp av utrustning och reparationsmaterial inklusive gasturbiner, transformatorer, högspännings-ställverk, mobila kraftvärmeaggregat och solenergiutrustning för sjukhus. Detta har använts för återställande av energianläggningar som förstörts av kriget och till att hålla landets energisystem fungerande. Merparten av leveranserna har gått till de regioner som drabbats hårdast av kriget. Genom en särskild komponent i syfte att främja grön omställning hade 2024 solpaneler installerats vid två sjukhus och en larmcentral, och installation på ytterligare sju platser hade påbörjats.

Ett särskilt stöd från Sverige gavs till inköp av kärnbränsle för att säkerställa en stabil elförsörjning av Ukrainas kärnkraftverk. Detta genom att ge leverantörerna av kärnbränsle en försäkran om att betalningar för leveranserna skulle verkställas, vilket också skedde.

Sverige har vidare gett ekonomiskt och tekniskt stöd för anskaffning av två gasturbiner för ett nytt kraftvärmeverk. Varje turbin har förutsättningar att generera el för 185 000 personer. Swedfund har stöttat projektet genom stöd för tekniska förberedelser, miljö- och konsekvensbedömning samt entreprenad. Utöver finansieringen genom Sida har EBRD beslutat om lånefinansiering till projektet om 160 miljoner euro. De två turbinerna har upphandlats av ett svenskt företag och ska levereras till Ukraina.

Det svenska biståndet har därmed bidragit till att säkra och effektivisera den ukrainska el- och energiförsörjningen, i sin tur avgörande för en rad samhällsfunktioner och Ukrainas näringsliv samt för värme och el till befolkningen. Insatsen är också ett bra exempel på ett framgångsrikt Team Sweden-samarbete där Swedfund bidragit med nödvändigt förarbete och möjliggjort tillgång till utvecklingsfinansiering, Sida har bidragit med finansiering och ett svenskt företag har stått som leverantör.

De sammanlagda bidragen till UESF uppgick i december 2025 till cirka 1,3 miljarder euro, motsvarande drygt 14 miljarder kronor. Sverige hade t.o.m. 2025 bidragit med 2,295 miljarder kronor till fonden. Därtill vidareförmedlades 400 miljoner kronor av Sveriges extra bidrag till EU:s Ukrainafacilitet, pelare III, till UESF. Med det senare inkluderat var Sverige den näst största givaren till UESF efter Tyskland.

Resultatexempel 3: Återuppbyggnad av barnsjukhuset Okhmatdyt

Det specialiserade barnsjukhuset Okhmatdyt i Kiev fick 2024 omfattande skador efter att ha träffats av en missil, vilket gjorde det nödvändigt att evakuera patienter. På kort varsel betalade Sverige ut fem miljoner kronor till Unicef för stöd till offren för attacken. Finansieringen användes för evakuering av barn och kontantstöd till totalt 430 drabbade hushåll, vilka omfattade 1 473 personer, däribland 700 barn (365 pojkar och 335 flickor) och deras vårdnadshavare (490 kvinnor och 283 män). Kontantstödet hjälpte hushållen att ordna behandling för sina drabbade barn vid andra sjukhus, samtidigt som det bidrog till att täcka barnens grundläggande behov och välbefinnande.

Sverige har därefter bidragit till återuppbyggnad av sjukhuset. Den svenska ideella föreningen Beredskapslyftet anordnade en insamling från det svenska näringslivet, vilken genererade 10 miljoner kronor. Regeringskansliet (UD) beslutade 2024 att bidra med motsvarande summa i biståndsmedel.

Målet med insatsen har varit att stödja uppbyggnaden inom hälso- och sjukvårdssektorn i Ukraina genom att tillgodose Okhmatdyts vårdbehov under vintern samt utbilda sjukvårdare. Särskilt prioriterat har varit intensivvårdsplatser, värme och el samt evakueringsutrustning.

Stödet har använts till att köpa in utrustning till sjukhuset samt utbildning vid Karolinska universitetssjukhuset, som redan före attacken hade ett samarbete med barnsjukhuset, för sjukvårdspersonal från Okhmatdyt i hantering av livräddande ECMO-maskiner (maskiner som används för att syresätta blod utanför kroppen). Genom värmeväxlare och filter har vård kunnat ges vintertid i delar av sjukhuset där värme inte kunnat återställas efter attacken. Inköpen har hanterats av Beredskapslyftet i nära samarbete med Astrid Lindgrens barnsjukhus vid Karolinska universitetssjukhuset.

5.3 Bedömning av biståndets effekter

Uppbyggnad av det ukrainskasamhället har varit det finansiellt sett största området inom Sveriges bistånd till Ukraina. Sverige har, i linje med Ukrainas prioriteringar, fokuserat på energisektorn. Sverige har varit bland de fem största internationella givarna på energiområdet och drygt 4,1 miljarder, motsvarande cirka 22,4 procent av Sveriges bilaterala bistånd till Ukraina har gått till energisektorn. Sveriges bistånd har även bidragit till uppbyggnad av bl.a. bostäder, transport, jordbruk och hälsosystem.

På kort sikt har stödet bidragit till att upprätthålla grundläggande samhällsfunktioner, såsom el-, värme- och vattenförsörjning samt att lindra de omedelbara effekterna av Rysslands attacker. Detta har i sin tur gjort det möjligt för det ukrainska samhället och landets ekonomi att kunna fortsätta fungera samt till att stärka landets motståndskraft under kriget. Uppbyggnadsinsatserna har också lett till kvalitativa förbättringar, såsom en hållbarare energiinfrastruktur och bättre bostäder. På sikt har detta stärkt förutsättningarna för Ukrainas EU-närmande, återhämtning och långsiktiga utveckling.

Givargemensamma fonder har varit avgörande för att möjliggöra större infrastrukturinvesteringar. Genom dessa har Sverige kunnat bidra till omfattande uppbyggnadsinsatser som hade varit svåra att genomföra bilateralt. Fonderna har även underlättat samordning mellan givare, minskat den administrativa bördan för ukrainska myndigheter och möjliggjort en snabbare respons. Genom medverkan i styrning och uppföljning har Sverige också kunnat säkerställa uppföljning samt verka för att svenska prioriteringar, som exempelvis miljö, hållbarhet, jämställdhetsintegrering och fokus på energisektorn.

6 Samhällsreformer

Ukrainas reformansträngningar, bl.a. för att föra makten närmare medborgarna, har pågått sedan självständigheten 1991 och stärktes avsevärt efter värdighetsrevolutionen ("Euromajdan") 2014. En central drivkraft har varit anpassningen till EU:s regelverk. Sedan 2022 har reformarbetet intensifierats, både som svar på Ukrainas kandidatstatus och på de ökade behoven av fungerande institutioner under krigstid. Ukraina har en ambitiös reformagenda som inkluderar reformer för såväl ett EU-medlemskap som för att främja ekonomisk tillväxt och grön omställning. Reformarbetet sker under mycket utmanande omständigheter på grund av de påfrestningar som den fortsatta ryska aggressionen innebär.

EU hade redan före 2022 omfattande program till stöd för reformer av polis, rättsväsende och räddningstjänst, decentralisering, digitalisering, miljöskydd och utbildning. EU gav även stöd till rättsreform, arbetet mot korruption och till stärkande av civilsamhället. I samband med upprättandet av EU:s Ukraina-facilitet tog Ukraina och EU-kommissionen fram den s.k. Ukrainaplanen att fungera som leddokument för Ukrainas reformprocess och EU-närmande. Den omfattar Ukrainas vision för återhämtning, återuppbyggnad och modernisering, och de reformer som

planeras som en del av landets anslutningsprocess till EU. Planen omfattar 146 reformkrav som utbetalningarna från Ukrainafacilitetens mekanism för budgetstöd, pelare 1, är kopplade till. Reformerna understöds av tekniska samarbetet, pelare 3, som är utformad för att underlätta Ukrainas gradvisa anpassning till EU:s regelverk inför ett framtida EU-medlemskap och för att stödja genomförandet av Ukrainaplanen. Den omfattar tekniskt samarbete med Ukrainas regering (EU acquis och strukturella reformer), kapacitetsbyggnad av myndigheter på nationell och lokal nivå samt stöd till civilsamhället. Genomförande av arbetsprogrammet för pelare 3 pågår med inriktning på motståndskraft inom energisektorn, decentralisering och stöd för Ukrainas anslutningsprocess.

Sveriges reformsamarbete med Ukraina inleddes i slutet av 1990-talet. Det har bl.a. omfattat stöd till den decentraliseringsreform som Ukraina sedan 2014 genomfört, och som resulterat i en ny struktur med nybildade kommunala självstyren. Svenskt stöd till Ukraina före 2022 omfattade även stöd till digitalisering, oberoende medier, jämställdhet, miljö, energieffektivitet och civilsamhällesutveckling.

Sedan 2022 har Sverige gett stöd till Ukrainas reformarbete inom totalt 28 av de 35 förhandlingskapitlen som utgör grunden för förhandlingarna mellan EU och kandidatländer. Sida-insatser har bidragit till 15 förhandlingskapitel. Huvudområden för Sveriges reformsamarbete inom ramen för Ukraina-strategin är

- grön omställning och hållbar utveckling
- inkluderande ekonomisk utveckling, företagande och handel
- mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet.

6.1 Grön omställning och hållbar utveckling

Ukraina har behövt hantera både tidigare utmaningar inom miljö och klimat och de miljöproblem som uppstått på grund av kriget. Som en kommande EU-medlem behöver Ukraina leva upp till EU:s miljökrav. Sverige har gett stöd till såväl reformer och som investeringar för grön omställning och hållbar utveckling.

6.1.1 Lägesbild

Utöver befintliga miljöproblem har Rysslands krig skapat en omfattande miljöförstöring i form av bl.a. förorenade markområden och rasmassor från förstörda byggnader och infrastruktur. Förstörelsen av landets energisystem har lett till ett ökat beroende av fossila energikällor samtidigt som EU-närmandet ställer krav på det motsatta. Rysslands invasion har dessutom kommit att utgöra ett allvarligt hot mot strålsäkerheten, bl.a. genom okupationen av Europas största kärnkraftverk i Zaporizjzja.

Avfallshantering är ett betydande problem. Det finns behov både av att hantera och återvinna material från bl.a. förstörda byggnader och av att modernisera landets system för avfallshantering. Ukraina efterfrågade 2022 särskilt svenska insatser inom avfallshantering. Sverige leder den

sektoriella arbetsgruppen för miljö, klimat och grön omställning i givarsamordningen, ett område nära kopplat till energisektorn.

Ukraina har en nationell plan för energi och klimat (National Energy and Climate Plan) och ett av Ukraina-planens reformområden är grön omställning och miljöskydd.

6.1.2 Översikt av Sveriges bistånd på området

Mål i Ukraina-strategin inom grön omställning och hållbar utveckling är

- ökad tillgång till fossilfri energi samt förbättrad energieffektivitet
- stärkta förutsättningar för miljö- och klimatomfattigt hållbar uppbyggnad och vidareutveckling
- minskad miljö- och klimatpåverkan, samt stärkt anpassningsförmåga och motståndskraft.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

På området grön omställning och hållbar utveckling har Sida genomfört insatser på både nationell och kommunal nivå för att stärka hållbar uppbyggnad, minska miljö- och klimatpåverkan och förbättra energieffektivitet. EU-anpassningen har varit ett genomgående tema och avfallshantering ett prioriterat område.

De stöd till större infrastrukturprojekt som beskrevs under det föregående avsnittet om uppbyggnad har erbjudit möjligheter att bidra till en grön omställning t.ex. genom att skapa mer motståndskraftiga energiförsörjningssystem. Stöden till infrastruktur har kombinerats med mindre men strategiska samarbeten på specifika områden

Sedan 2023 har medverkan av svenska myndigheter på miljöområdet ökat och svensk expertis och erfarenhet tagits till vara inom bl.a. framtagandet av lagar och reformer för kapitel 27 (Miljö och klimatförändringar) i processen för EU-närmandet. Även inom arbetet med avfallshantering har svensk expertis nyttjats, bl.a. genom branschorganisationen för avfallshantering Avfall Sverige.

Ett exempel på hur svenska aktörer har gett stöd till reformer för Ukrainas EU-närmande är ett samarbete där Kemikalieinspektionen och Naturvårdsverket har bidragit med expertstöd inför ukrainska förhandlingar med EU-kommissionen om kemikalie- och avfallslagstiftning (förhandlingskapitel 27). Ett annat är en insats där Stockholm Environment Institute har bidragit till en nationell energi- och klimatplan enligt EU-standard och till utveckling av ett modelleringsverktyg för beräkning av kostnader och klimatnytta av olika policyval.

Arbete har också skett på lokal nivå. T.ex. har genom SRK och Avfall Sverige hjälpt ukrainska kommuner att förbättra avfallshanteringen i linje med EU:s direktiv och regler. Samarbetet har också underlättat för donationer av utrustning från Sverige och under första halvåret 2025 levererades 430 sopkärl till två kommuner i Ukraina.

Stöd på området har också getts via civilsamhället. Genom ett samarbete med Renaissance Foundation fick 40 miljöorganisationer kapacitetsstärkande stöd (avseende organisation, planering,

policyforskning, påverkansarbete mm.) och deltog i utformningen av lagförslag och policydokument. Skr. 2025/26:97

I Sidas genomförande av Ukraina-strategin 2023–2025 gick 19 procent, motsvarande 182 miljoner kronor av finansieringen till området grön omställning och hållbar utveckling. Sida hade 2025 26 insatser under Ukraina-strategin, och därtill ytterligare insatser under andra strategier, som bidrog till strategiområdet grön omställning och hållbar utveckling.

Svenska institutet

Svenska institutet har finansierat projekt som främjar hållbar utveckling och grön omställning i Ukraina, med utgångspunkt i den svenska resursbasens styrkeområden och med fokus på Ukrainas EU-närmande. Projekten har bl.a. omfattat arbete med att minska metanutsläpp från deponier, stärka ekologiskt kretsloppsjordbruk, förbättra energieffektivitet i byggnader, utveckla hållbara transportlösningar och främja hållbar vattenförvaltning. Exempel på det senare är ett projekt för att begränsa utsläppet av orenat avloppsvatten i floden Wisla, inom vilket ett nätverk av experter från Ukraina, Sverige och Polen har etablerats. Projektet har lett till utveckling av förvaltningsplanen för Wislas avrinningsområde och flera projektförslag för fortsatt arbete. Inom ramen för ett annat projekt har finansiering getts för installation av solpaneler vid vattenanläggningar i Lvivregionen.

Swedfund

Swedfund hade före 2022 två investeringar inom energi- och klimatsektorn i Ukraina. Den ena investeringen var en vindkraftspark i ett område som kommit att annekteras av Ryssland. Den andra investeringen var en solkraftspark som har fortsatt att förse den ukrainska befolkningen med elektricitet.

Av Swedfunds 44 förstudier och kapacitetshöjande insatser (projektacceleratorn) har sex haft huvudfokus på klimat, ett flertal på cirkulära lösningar, såsom avfall, vattenförsörjning och avloppsvattenrening, och samtliga har haft grön omställning som ett delmål. I några fall har finansiering för genomförande av projekten säkrats. Exempelvis har EBRD gått in med cirka 160 MEUR i ett projekt för ett nytt kraftvärmeverk och EIB har beslutat att finansiera moderniseringen av Kremenchuks vattenförsörjning med 1 miljon euro efter studier av Swedfund.

Multilaterala organisationer

Bland FN-organisationerna har UNEP medverkat till att bedöma och synliggöra de miljömässiga konsekvenserna av kriget. UNDP har gett stöd för att anpassa Ukrainas klimatpolicyer till EU:s miljö- och klimatdirektiv. Grön omställning har också varit en central del av UNDP:s omfattande stöd till energisektorn. FAO har bl.a. gett stöd till bildandet av ett rådgivningsnätverk för skogsbruk för anpassning av skogsbrukspolicy- och lagstiftning till EU standarder.

Världsbanken har integrerat aspekter av grön omställning och hållbar utveckling i sina olika program, bl.a. på energiområdet där övergång från

fossilberoende till förnybar energi främjats och i bostadsprogram som omfattat energieffektivisering. Återuppbyggnad av infrastruktur finansierad av Världsbanken ska uppfylla bankens miljö- och klimatkrav. Grön omställning och hållbar utveckling har även varit en integrerad del i Världsbankens analyser av återuppbyggnadsbehov.

Miljöfonden GEF har finansierat flera insatser i Ukraina bl.a. inom områdena livsmedelssystem, landanvändning och landrestaurering, avfallshantering samt kemikalier. GEF har också finansierat flera projekt rörande internationella vatten med fokus på hållbara ekosystem och minskning av föroreningar, tillsammans med länder runt Svarta havet samt Moldavien.

6.1.3 Resultatexempel

Nedan ges tre exempel på biståndsinsatser på området grön omställning och hållbar utveckling och resultat av dessa. Det första illustrerar stöd på lokal nivå till grön omställning inom energisektorn. Det andra illustrerar myndighetssamarbete på området avfallshantering för att understödja reformer för Ukrainas EU-anslutningsprocess. Det tredje illustrerar svenskt stöd till grön omställning inom ramen för uppbyggnadsinsatser genom en nordisk finansieringsinstitution.

Resultatexempel 1: Förbättrad kommunal infrastruktur genom Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership (E5P)

Både Ukrainas gröna omställning och säkerställande av landets energiförsörjning kräver ett mer effektivt energianvändande och hållbar lokal energiinfrastruktur.

Fonden Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership (E5P) bildades 2009 på initiativ av Sverige och Polen under tiden som Sverige var ordförande i EU:s ministerråd. Syftet med fonden är att möjliggöra investeringar på kommunal nivå för miljöförbättrande infrastruktur och därigenom höja energieffektiviteten och minska utsläppen i Östra partnerskapsregionen.

Genom E5P har ukrainska kommuner fått tillgång till fördelaktig finansiering (lån från utvecklingsbanker i kombination med bidrag från fonden) för investeringar i infrastruktur såsom energieffektiva byggnader, moderna fjärrvärmenät och avfallssystem, förbättrade vatten- och avloppssystem samt hållbara transportlösningar.

Sverige har kompletterat sitt stöd till E5P med etablerandet av bilaterala fonder vid olika internationella finansieringsinstitutioner för upphandling av expertis för förstudier och stöd i genomförande av projekten. Exempel på en sådan fond är Sida-EBRD Ukraine Energy Efficiency and Environment Consultant Cooperation Fund (SWUK). 2024 hade SWUK finansierat konsultstöd till tio pågående projekt i sju olika kommuner samt ett projekt på nationell nivå.

E5P har sedan 2022 godkänt investeringsbidrag till 29 projekt i Ukraina, varav 12 projekt har färdigställts. Under 2023 och 2024 slutfördes bl.a. projekt för att förbättra fjärrvärmenäten i Lviv och Lutsk. De nya fjärrvärmenäten har inneburit förbättrad värmservice för cirka 200 000

personer. Tack vare den minskade el- och gasförbrukningen beräknas koldioxidutsläppen minskas med över 80 000 ton årligen. Vidare har projekt för energieffektivisering genomförts i ukrainska skolor och sjukhus i Chernivtsi. Detta har resulterat i bättre inomhusmiljö för 17 000 elever och 24 000 patienter.

Skr. 2025/26:97

Ovannämnda investeringar genom E5P och SWUK har bidragit till förbättrad kommunal service, minskade utsläpp och ökad energisäkerhet. I ett bredare perspektiv har de främjat Ukrainas gröna omställning och EU-närmande genom att ha hjälpt landet att leva upp till EU:s miljökrav. Stärkt infrastruktur har också stärkt Ukrainas motståndskraft under kriget.

Fonden E5P, som administreras av EBRD, består av bidrag om totalt 462 miljoner euro från 24 partnerländer och EU. Sverige har med bidrag om 490 miljoner kronor varit den största givaren perioden 2023–2025. Ukraina-fönstret inom E5P har ett sammanlagt stöd på närmare 230 miljoner euro från 17 länder och EU-kommissionen. Sverige är där den näst största givaren efter EU-kommissionen.

Resultatexempel 2: Reformen för förbättrad avfallshantering med stöd av Naturvårdsverket

Ukrainas EU-närmande ställer en rad krav på reformer och anpassning till EU:s regelverk inom miljö och avfallshantering (förhandlingskapitel 27).

Sedan 2024 har Naturvårdsverket samarbetat med Ukrainas ministerium för miljöfrågor med syftet att stärka landets beredskap inför EU-anslutningen, förbättra beslutsfattandet om avfallshantering i enlighet med relevanta regelverk samt stärka beredskapen hos kommuner, regioner och entreprenörer som arbetar med avfall. Arbetet har bl.a. omfattat analys av regelverk, utvecklande av ukrainska genomförandeplaner efter ett EU-inträde, samt utbildningsinsatser.

Några av projektets tidiga resultat är att det ukrainska miljödepartementet, med svenskt stöd, har utvecklat konkreta planer för genomförande av reformerna. Vidare har Naturvårdsverket bidragit till utbildning inför ett så kallat screeningmöte mellan Ukraina och EU-kommissionen. Vid mötet diskuterades och jämfördes Ukrainas lagstiftning i relation till EU:s regelverk. I september 2025 slutförde Ukraina framgångsrikt screeningprocessen gentemot EU-kommissionen, vilket var ett viktigt steg mot ett framtida EU-medlemskap.

Insatsen har därigenom understött Ukrainas EU-närmande samt en hållbarare och hälsosammare miljö genom bättre avfallshantering.

Samarbetet pågår till 2027 och har en finansiering genom Sida om 46 miljoner kronor. Insatsen har varit helt svenskfinansierad.

Resultatexempel 3: Hållbara och energi- och miljömässigt effektiva uppbyggnadsinsatser genom Nefco

Ukrainas utmaningar inom energi, infrastruktur, och miljö har kontinuerligt ökat som en konsekvens av Rysslands fullskaliga invasion. Sverige har gett finansiering till Nefcos program "Green Recovery Programme for Ukraine" med målet att bidra till Ukrainas gröna omställning. Genom programmet har Nefco samarbetat direkt med kommuner och bistått med planering och finansiering av insatser för

hållbar återhämtning från de skador som den ryska militära invasionen av Ukraina orsakat. Programmet har omfattat en bredd av insatser inom exempelvis energieffektivisering, vattenrening, solenergi och avfallshantering. Bl.a. har ekonomiskt och tekniskt stöd getts till ukrainska kommuner för miljövänlig reparation och återuppbyggnad av infrastruktur samt för lokala gröna återhämtningsplaner med nordiskt stöd och nordisk kompetens. Det svenska bidraget till programmet har finansierat projekt i de fem regionerna Poltava, Ternopil, Volyn, Irpin och Kremenчук. Resultat har bl.a. omfattat följande:

- Vattenförsörjningen har förstärkts med energibesparande teknologi i Lubny genom installation av vattenpumpar för kommunala vattenintag och vattenpumpstationer samt utbyte av vattenledningar och elkablar.
- Energieffektiviteten i offentliga byggnader anslutna till fjärrvärmenätet har förbättrats i Lutsch och Kremenчук genom de installationer som genomförts.
- Omställning mot gröna lösningar för att generera energi har skett genom installation och användning av solpaneler.

I Irpin i Kievregionen har ett projekt för miljömässigt och ekonomiskt hållbar hantering av byggnadsavfall från krigets framfart påbörjats. Projektets slutgiltiga mål är att etablera lokal rivningskapacitet avseende maskiner och utbildad personal för att säkert riva nästan 900 byggnader som förstörts eller skadats av Ryssland. Grävmaskiner, utrustning och fordon, inklusive från Volvo och Scania, hade vid slutet av 2025 levererats eller var på väg att levereras. Dessa kommer att hanteras bl.a. av personer utbildade genom Beredskapslyftets program för kvinnliga lastbilschaufförer.

Det samlade stödet via Nefco har bidragit till en förbättrad miljö och en mer motståndskraftig energiinfrastruktur. I ett bredare perspektiv har det bidragit till Ukrainas gröna omställning och genomförandet av Ukrainas nationella miljö- och klimatplan, vilket också bidrar till landets EU-närmande.

Sveriges finansiering till Green Recovery Programme, genom Regeringskansliet, för perioden 2022–2025 var 110 miljoner kronor. Totalt har programmet mobiliserat 360 miljoner Euro, motsvarande cirka fyra miljarder kronor. Andra stora bidragsgivare till programmet har varit bl.a. EU-kommissionen och Norge.

Sverige har även finansierat Nefco-insatser genom Sida, bl.a. för stöd till fjärrvärme.

6.2 Inkluderande ekonomisk utveckling, företagande och handel

Rysslands krig har slagit hårt mot Ukrainas ekonomiska utveckling, företagande och handel. Privata investeringar kommer att behövas för Ukrainas uppbyggnad. För att Ukraina ska kunna bli en del av EU:s inre marknad behövs också reformer av ekonomin. Sverige har därför gett stöd både till reformarbete och till att på olika sätt stärka det ukrainska näringslivet.

Ukrainas ekonomiska utveckling och näringsliv har hämmats av bl.a. utslagen infrastruktur, försvårad logistik och brist på arbetskraft – ett problem som fanns även tidigare. Den höga risknivån har också orsakat en brist på utländska och inhemska investeringar.

Utöver de problem som kriget har medfört har Ukraina haft grundläggande strukturella utmaningar som omfattat frågor kring statens roll i ekonomin, äganderätt, ekonomisk styrning och marknadskonkurrens. Omfattande reglering och byråkratiska hinder har fortsatt att hämma dynamiken i den privata sektorn. Korruptionen i såväl stat som näringsliv är fortsatt en stor utmaning även om framsteg gjorts.

Ekonomiska reformer i Ukrainaplanen omfattar reformer av finansiella marknader, styrning av offentliga tillgångar, humankapital och affärsmiljö samt decentralisering och regionalpolitik.

6.2.2 Översikt av Sveriges bistånd på området

Mål i Ukraina-strategin inom inkluderande ekonomisk utveckling, företagande och handel är

- stärkta förutsättningar för företagande och entreprenörskap samt fri och regelbaserad handel
- stärkta förutsättningar för ökad transparens och minskad korruption i den ukrainska ekonomin
- förbättrade försörjningsmöjligheter i Ukraina.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

För att bidra till Ukrainas EU-närmande och en långsiktig hållbar ekonomisk tillväxt har Sverige, genom Sida, medverkat till bättre fungerande marknader och ett förbättrat investeringsklimat. Biståndsinsatserna har också bidragit till att stärka finansiella regelverk, en mer inkluderande och bättre fungerande arbetsmarknad samt kapacitetsutveckling för landets ekonomiska återhämtning och tillväxt.

Vissa insatser har haft fokus på lagstiftningsarbete och EU-närmande, såsom ett expertstöd från Svenska institutet för standarder och Swedac för utveckling av system och lagstiftning för marknadskontroll i linje med EU-krav. Studiebesök från Ukraina till Sverige underlättade här kunskapsutbyte om EU-praxis. Ett annat exempel är stöd genom Världsbanken för utarbetandet av ett nytt regelverk för kapitalmarknader och ny lagstiftning för privatisering av statligt ägda banker, för kreditvärdering av banker och för företagsinsolvens.

Andra insatser har varit inriktade på att stärka det ukrainska näringslivet, såsom en insats genom FN-organisationen International Trade Center, genom vilken mikro-, små- och medelstora företag inom livsmedelsbranschen bl.a. gavs möjlighet att delta i internationella mässor och därigenom kunna expandera till nya marknader. Genom ett av de världsbanksprogram som Sverige medfinansierat genom fonden URTF (ARISE), har cirka 10 000 kommersiella lantbrukare fått förbättrad tillgång till förmånliga krediter och därmed kunnat fortsätta sin jordbruksverksamhet.

Exempel på stöd på regional och lokal nivå är en UNDP-insats som Sverige medfinansierat för att stärka lokala initiativ för ekonomins återhämtning. Genom denna har över en miljon människor i slutet av 2024 fått förbättrad tillgång till offentliga tjänster och försörjningsmöjligheter.

I Sidas genomförande av Ukraina-strategin gick 2023–2025 nio procent motsvarande 531 miljoner kronor av finansieringen till området inkluderande ekonomisk utveckling, företagande och handel. År 2025 hade Sida hade 17 insatser under Ukraina-strategin, och därtill ytterligare insatser under andra strategier, som bidrog till inkluderande ekonomisk utveckling, företagande och handel.

Svenska institutet

Svenska institutets bilaterala projektstödsprogram för Ukraina har omfattat 32 projekt fram till december 2025, med fokus på stärkta förutsättningar för företagande och entreprenörskap, fri och regelbaserad handel samt förbättrade försörjningsmöjligheter för befolkningen. Projekten har bl.a. lett till vidareutvecklade arbetssätt för att hantera utmaningar på arbetsmarknaden samt stärkt kompetens kring EU-reglering och mekanismer för att säkerställa efterlevnad av dessa. Kostnaden för dessa projekt har uppgått till 49,5 miljoner kronor.

Sedan 2022 har Svenska institutet även finansierat 72 projekt som inkluderar Ukraina inom ramen för Östersjösamarbetet. Av dessa har cirka 40 procent haft ett fokus på ekonomisk utveckling, företagande och handel. Stöd har getts till projekt med ukrainska aktörer som bl.a. arbetat med att bekämpa korruption, stärka förutsättningar för företagande och EU-harmonisering. Exempel på resultat som ukrainska samarbetspartner lyft fram inkluderar utveckling av textilsektorn, stärkt digitalt entreprenörskap, harmoniseringen av Ukrainas djurhållningslagstiftning till EU:s krav samt ökad uppmärksamhet på socialt entreprenörskap.

Cirka 30 procent av Svenska institutets verksamhet inom ramen för Ukraina-strategin var inom området inkluderande ekonomisk utveckling, företagande och handel.

Swedfund

För att stärka Ukrainas ekonomiska och samhälleliga utveckling har Swedfund under 2025 avtalat om följande investeringar:

- En investering tillsammans om 20 miljoner euro i en livsmedelsproducent av fjäderfä och solrosolja, i syfte att säkra arbetstillfällen och stärka den ukrainska livsmedels- och jordbrukssektorn under det pågående kriget.
- En investering om fem miljoner euro i en riskkapital-plattform som fokuserar på finansiering i tidigt skede till bolag inom tech-sektorn i Ukraina. Investeringen ska bidra till innovation, kvalificerade jobb och stärkt ekonomisk motståndskraft.
- En investering om 15 miljoner USD i en ukrainsk plattform för att bidra till Ukrainas ekonomiska återhämtning. Investeringar riktas mot ukrainska små och medelstora företag som bidrar till Ukrainas utveckling och återhämtning genom att modernisera verksamheter,

flytta eller återuppbygga produktionsanläggningar, återställa leveranskedjor och stödja hållbarhetsinitiativ. Skr. 2025/26:97

- En investering om 20 miljoner euro i en plattform för Ukrainas återuppbyggnad och för att stärka landets energiförsörjning. Satsningen är kopplad till utveckling av projekt inom förnybar energi, transport och digital infrastruktur.

År 2023 gjorde Swedfund en investering i små och medelstora företag i IT-sektorn. Investeringen beskrivs närmare nedan.

Genom de förstudier och projektförberedande insatser som Swedfund finansierar (projektacceleratorn), särskilt inom infrastruktur, skapas förutsättningar för investeringar som på sikt förväntas bidra positivt till Ukrainas ekonomiska utveckling.

Kommerskollegium

Kommerskollegium har samarbetat med Ukraina för att främja Ukrainas integration med EU:s inre marknad. Samarbetet har omfattat stöd för att öka Ukrainas export till Sverige och EU, bl.a. stöd till exportföretag och exportfrämjande organisationer samt utbildning i vad det innebär att exportera till EU:s inre marknad. Kommerskollegium har också stöttat Ukraina i anslutningsförhandlingarna med EU genom stöd till ukrainska beslutsfattare och förhandlare samt utbildning av tjänstepersoner som arbetar med Ukrainas anslutningsprocess.

Multilaterala organisationer

UNDP har haft ett brett stöd till företagande och handel i Ukraina för bl.a. förbättrade försörjningsmöjligheter, egenföretagande och entreprenörskap samt återuppbyggande av humankapital. Med kärnstödsfinansiering har UNDP stärkt återhämtningen för små och medelstora företag med ett starkt fokus på kvinnoledda företag inom jordbruks- och livsmedelssektorn. Detta främst genom rådgivningstjänster och utbildning.

FAO har bl.a. genom utbildningar och informationsinsatser stöttat Ukrainas deltagande i Codex-kommittéer (specialiserade arbetsgrupper för livsmedelsstandarder) avseende anpassning av livsmedelssäkerhetsstandarder till internationella normer och EU-krav. FAO har även gett stöd till införandet av s.k. ePhyto, dvs ett elektroniskt certifikat att jordbruksprodukter uppfyller mottagarlandets växtskydds krav, och genom detta underlättat handel. Därtill har FAO gett stöd till Ukrainas jordbruksministerium för att stärka system för jordbruksstatistik och handelsdata (produktion, priser, lager, export) vilket ökat tillgången till marknadsinformation.

ILO har arbetat nära den ukrainska staten och arbetsmarknadens parter och gett stöd till arbetsrättsliga reformer i linje med internationella arbetsnormer. Därtill har ILO bl.a. medverkat till skapandet av arbetstillfällen med goda arbetsvillkor och hållbara företag, samt till förbättrad arbetsmarknadsstyrning inklusive främjande av social dialog för att hantera förändringar på arbetsmarknaden och återuppbyggnadsfrågor.

UN Women har genom kapacitetsutveckling gett stöd till krigsdrabbade kvinnor för att återinträda på arbetsmarknaden och skapa nya

inkomstkällor genom entreprenörskap, även inom traditionellt mansdominerade sektorer såsom transport, energi, digital industri och minhantering.

Världsbanken har bl.a. stöttat Ukrainas regering i framtagandet av en strategi för utländska direktinvesteringar och lagstiftning avseende privat-offentliga partnerskap. Världsbankens program för motståndskraftigt, inkluderande och hållbart företagande, RISE, har bidragit till att skapa en stödjande miljö för den privata sektorn såväl genom framtagande av strategier och regelverk som direkt stöd till företagare i form av lån och rådgivning.

Världsbanksgruppens privatsektorsarm, IFC, har under perioden 2022–2025 mobiliserat betydande resurser för att stärka Ukrainas privata sektor genom sitt program Economic Resilience Action, vilket har omfattat över två miljarder US-dollar i finansiering och riskdelning. Insatserna har inkluderat stöd till handel med kritiska varor, investeringar i förnybar energi samt etablering av riskkapitalfonder för teknologisektorn. IFC har även riktat särskilda satsningar mot jordbrukssektorn för att stärka livsmedelssäkerhet och öka förädlingskapaciteten. Världsbanksgruppens organ för investeringsgarantier MIGA har tillhandahållit politiska riskgarantier och kreditförsäkringar om totalt cirka 448 miljoner US-dollar, bl.a. för att säkra internationella bankers exponering och möjliggöra fortsatt utlåning till små och medelstora företag.

6.2.3 Resultatexempel

Nedan ges tre exempel på biståndsinsatser inom området ekonomisk utveckling, företagande och handel och resultat av dessa. Det första illustrerar främjandet av ekonomisk utveckling och Ukrainas näringsliv genom Swedfunds investeringsverksamhet. Det andra illustrerar hur Sverige bidragit till kapacitetsutveckling för att stärka tillgången till ekonomisk kompetens för reformarbetet. Det tredje illustrerar arbetet för att stärka den offentliga sektorns effektivitet inklusive motverkande av korruption.

Resultatexempel 1: Swedfund-investering i Ukrainas IT-sektor

Digitalisering och innovation är avgörande för Ukrainas ekonomi. Den ukrainska IT-sektorn har snabbt anpassat sig för att möta krigets förutsättningar. IT-sektorn är den näst största exportsektorn i Ukraina och står för cirka 40 procent av tjänsteexporten och cirka 12 procent av Ukrainas totala export av varor och tjänster. Den höga kompetensen inom sektorn möjliggör framväxt av bolag med högt förädlingsvärde och global konkurrenskraft vilket i sin tur kan bidra till sysselsättning, ökad export, och skatteintäkter. Avgörande för att IT-företagen ska kunna växa och utvecklas är dock privat kapital och investeringar vilka varit begränsade till följd av kriget. Ukrainska IT-företag som fått tillgång till kapital från kommersiella investerare har också ofta flyttat utomlands eftersom kommersiella investerare vanligtvis söker stabilitet och vill minimera risk. Swedfund stödjer i stället aktivt företag att stanna kvar och växa i Ukraina, även under svåra förhållanden.

År 2023 investerade Swedfund 15 miljoner US-dollar i Ukrainas IT-sektor genom investeringsplattformen Horizon Capital med målet att bidra till arbetstillfällen och exportintäkter för Ukraina. Horizon Capital ger små- och medelstora företag tillgång till aktiekapital för att företagen ska kunna fortsätta driva eller expandera sin verksamhet. Med finansiering från Swedfund har Horizon Capital investerat i tech-bolag främst i Ukraina. Horizon Capital har enligt avtal med Swedfund till 2028 på sig att investera hela beloppet från Swedfund.

De företag som Swedfund genom Horizon investerat i bidrog år 2024 till 5 014 225 US-dollar i skatteintäkter för den ukrainska staten samt till 3 173 direkta jobb och 8 352 indirekta jobb. Av de anställda var 63,5 procent respektive 61,8 procent kvinnor. Samtliga investeringar har varit i bolag med primär verksamhet i Ukraina och Moldavien och 20 procent har varit i små- och medelstora företag.

Genom Horizon Capital har Swedfund kunnat nå ut till fler små- och medelstora företag än vad som varit möjligt genom investeringar i enskilda bolag. Swedfunds investering har också lett till att ytterligare investerare valt att satsa kapital i sektorn.

Investeringen är kategoriserad som en s.k. 2X investering, vilket innebär att den möter kriterier för att ge kvinnor ledarskapsmöjligheter, jobb med anständiga arbetsvillkor, finansiering, företagsstöd eller förbättra tillgången till produkter och tjänster som ökar kvinnors ekonomiska deltagande. Swedfunds hållbarhetskrav har även bidragit till portföljbolagens hållbarhetsarbete och att fler företag når internationella standarder i fråga om miljö och socialt ansvarstagande.

Swedfund har därmed bidragit till att stärka Ukrainas IT-sektor och i ett bredare perspektiv hållbar ekonomisk utveckling, företagande och handel.

Resultatexempel 2: Ekonomisk expertis för reformer genom stöd till Kyiv School of Economics

Ukrainas uppbyggnad, reformarbete och hantering av landets ekonomiska utmaningar kräver ekonomiskt kunnande och gedigna ekonomiska analyser och beslutsunderlag.

Kyiv School of Economics (KSE) etablerades 2006 för att stärka utbildning och ekonomi i den tidigare sovjetrepubliken och har sedan dess getts ett omfattande finansiellt stöd från Sverige. Utvärderingar år 2015 och 2020 visade att KSE hade utvecklats till en ledande utbildnings- och forskningsinstitution, fått en ökad relevans genom sitt policyarbete och bidragit till en kader av utbildade ekonomer som kunnat bidra till landets reformarbete. Sveriges långsiktiga kärnstöd till KSE bedömdes ha varit avgörande för detta.

Under 2019–2022 bidrog KSE, med svenskt stöd, till utbildning av personer med ansvar för reformarbetet, stöd till beslutsfattande institutioner och analyser av specifika ekonomirelaterade frågor.

Åren 2023–2024 hade KSE svenskt stöd för att bidra till analys av Ukrainas uppbyggnadsbehov och den ekonomiska återhämtningen inklusive på lokal nivå. Inom ramen för projektet etablerade KSE bl.a. projektgruppen Policy Advisory Council, som har fungerat som ett rådgivande organ till regeringen. I samarbete med ekonomiministeriet och stiftelsen International Renaissance Foundation har rådet hållit

regelbundna möten med ett stort antal ledande internationella ekonomer. Rådet har deltagit i olika initiativ och projekt samt tagit fram rapporter på teman som innovation för ekonomisk uthållighet och stimulering av tillväxt.

KSE stöttade även den ukrainska regeringen under framtagandet av Ukrainaplanen. KSE bidrog med ekonomisk expertis och hade även en ledande organisatorisk roll i samrådsprocessen med det civila samhället vid utformningen av planen. Därefter har KSE varit involverat i processer för planens genomförande samt uppföljning av genomförandet. Direkta prestationer av insatsen har bl.a. omfattat

- ett ”vitpaper” med vägledning kring ekonomiska reformer och prioritering bland dessa för att underlätta för EU-närmandet
- rekommendationer till ekonomiministeriet kring Ukrainafacilitetens pelare II (Investeringsramverket)
- makroekonomiska rapporter för att stötta ekonomiministeriet i arbetet med EU-närmandet
- engagemang i lokalsamhällen genom regelbundna samråd och möten med företag, lokala myndigheter och volontärer.

KSE har därigenom bidragit till Ukrainas ekonomiska reformprocesser och EU-närmande. Detta hade inte varit möjligt utan Sveriges långvariga stöd vilket bidragit till KSE:s kapacitet och ställning.

Svensk finansiering för det projekt som genomfördes 2023–2024 uppgick till 2 miljoner kronor.

År 2025 beslutades om ett nytt projektstöd till KSE om 23,6 miljoner kronor för etablering av The Swedish Center for a European Future, en nod för utbildning och forskning kopplat till Ukrainas EU-närmande.

Resultatexempel 3: Effektivare förvaltning av offentliga resurser genom samarbete med Transparency international

Ekonomisk utveckling kräver transparenta institutioner samt lagar och regelverk som motverkar korruption. Ukrainas förvaltning av offentliga tillgångar och egendom har präglats av höga korruptionsrisker, bristande transparens och föråldrad digital infrastruktur. Sverige finansierade därför projektet Efficient Public Assets Management and Civic Oversight med det övergripande målet att öka transparensen och minska korruptionen inom förvaltningen av statliga tillgångar i Ukraina. Projektet genomfördes av Transparency International.

Projektet omfattade bl.a. teknisk vidareutveckling och uppgraderad säkerhet av en digital plattformen, Prozorro.sale, vilken används vid utförsäljning och leasing av offentliga tillgångar. Prozorro.sale har bidragit till ökad transparens, konkurrens och effektivitet vid utförsäljningarna och därmed minskad korruption och ökade inkomster för ukrainska myndigheter.

Projektet bidrog också vid inrättandet av en ny ukrainsk myndighet kallad State Operator for Non-Lethal Acquisition (DOT). Myndigheten upphandlar material till den ukrainska armén, såsom kläder och mat, och har ett uttalat fokus på transparens och antikorruption. Under första kvartalet 2024 tecknade DOT 155 kontrakt med besparingar på upp till 75 miljoner US-dollar jämfört med före myndighetens inrättande. Som en del

av projektet etablerades även ett samarbete mellan DOT och Försvarets materielverk. Skr. 2025/26:97

Därtill bidrog projektet med expertstöd till utvecklingen av en ukrainsk myndighet som konfiskerar och förvaltar rysk egendom (Asset Recovery and Management Agency). På lagstiftningsområdet bidrog analyser från Transparency International bl.a. till sex nya ukrainska lagar inom förvaltning av fastigheter och tillgångar.

Sammantaget har projektet bidragit till effektivare användning av offentliga medel genom ökad transparens och minskad korruption. I förlängningen stärker detta förutsättningarna för Ukrainas ekonomiska utveckling och landets EU-närmande.

Efficient Public Assets Management and Civic Oversight genomfördes mellan april 2021 och september 2024 och hade en budget på 13,5 miljoner kronor som finansierades genom Sida. Biståndsinsatsen var helt svenskfinansierad.

6.3 Männsliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet

Reformer som stärker mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet är centrala både för Ukrainas utveckling som land och för landets EU-närmandeprocess. Sverige har gett ett brett stöd till såväl offentliga institutioner som till civilsamhället och media.

6.3.1 Lägesbild

I Freedom House "frihetsindex" som mäter politiska rättigheter och medborgerliga friheter hade Ukraina i den senaste rapporten från 2025 51 poäng av hundra och låg på plats 116 av de 208 länder och territorier som bedömdes. På World Justice Projects rättsstatsindex (Projects Rule of Law Index) låg Ukraina på plats 88 av 140 bedömda länder. I båda fallen var rankningen något lägre än år 2021. Detta bör ses mot bakgrund av kriget under vilket det rådande undantagstillståndet innebär att centrala demokratiska institutioner, t.ex. allmänna val, är suspenderade. Trots detta har utvecklingen inom mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet sedan 2022 i flera avseenden varit positiv med ett reformarbete som gått framåt på många områden. Ukraina-planen omfattar bl.a. reformer inom statlig förvaltning, kampen mot korruption och penningtvätt samt decentralisering.

På World Economic Forums Global Gender Gap Index placerade sig Ukraina som 62 av 148 länder, något bättre än 2021.

Det ukrainska civilsamhället spelar en viktig roll i samhällsdebatten och i politiska processer och därmed för demokratisering och säkerställande av att mänskliga rättigheter respekteras. Det finns en nationell strategi för att främja civilsamhällets utveckling, där vikten av dialog mellan civilsamhället och staten understryks, men det finns utmaningar både avseende statens konsultation med civilsamhället och människors benägenhet att engagera sig i civilsamhällesorganisationer. USAID:s nedstängning innebär svåra konsekvenser för Ukrainas arbete med

6.3.2 Översikt av Sveriges bistånd på området

Mål i Ukraina-strategin är

- starkt demokratisk samhällsstyrning och starkt respekt för mänskliga rättigheter och rättsstatens principer
- stärkta förutsättningar för ansvarsutkrävande, ökad transparens och minskad korruption i samhället i stort
- stärkta förutsättningar för ett jämställt samhälle.

Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

Sida har på detta område haft en bred portfölj av insatser med fokus på mänskliga rättigheter, fri och oberoende media, demokrati på kommunal och nationell nivå, ökad transparens samt jämställdhet och minoriteters rättigheter.

Arbetet med att stärka mänskliga rättigheter har skett bl.a. genom stöd till FN:s kontor för mänskliga rättigheter (OHCHR) och dess mission i Ukraina för övervakning av respekten för mänskliga rättigheter (HRMMU). OHCHR:s dokumentation av och rapportering om krigsbrott och andra brott mot mänskliga rättigheter har stärkt ansvarsbärande organisationer och understött lagstiftning i Ukraina. Materialet som tagits fram har även informerat FN:s säkerhetsråd. Sverige har även gett stöd till en koalition av civilsamhällesorganisationer för framtagande av en skuggrapport avseende kapitel 23 (Rättsväsendet och grundläggande rättigheter) i EU:s anslutningsprocess. I rapporten som överlämnades till EU-kommissionen redogjordes för den aktuella situationen och framsteg på området.

Sverige har vidare främjat fri och oberoende media, bl.a. genom stöd till den oberoende nyhetsplattformen Internews som har möjliggjort undersökande reportage om bl.a. korruptionsfall och ryska krigsbrott. Ett samarbete mellan Sveriges radio och Ukrainas public service-bolag Suspilne som redovisas närmare nedan. Insatserna har bidragit till stärkt oberoende journalistik, vilket i sin tur bidragit till offentlig debatt och granskning av makthavare samt motverkat desinformation och annan påverkansverksamhet.

På förvaltningsområdet har Sverige gett stöd till flera insatser för att stärka Ukrainas decentraliseringsreform. Genom UNDP har digitala funktioner för att på distans tillgängliggöra samhällstjänster för internflyktingar, pensionärer, veteraner och andra grupper tagits fram.

Sverige har stöttat civilsamhällets kapacitet att bidra med sin expertis gällande t.ex. jämställdhetsintegrering och rättighetsperspektivet i Ukrainas reformprocess för EU-närmande. Konsultstöd till civilsamhällesorganisationer inom strategisk planering, transparent styrning, inkludering och långsiktig hållbarhet har resulterat i mer samstämmiga, bättre styrda och motståndskraftigare organisationer.

Jämställdhetsinsatser har bl.a. omfattat stöd till UN Women som med svenskt stöd har bidragit till lagstiftning för ökad jämställdhet samt till att jämställdhetsbudgetering institutionaliserades inom ramen för reformen

av den offentliga ekonomin och i budgetlagen för 2025. Stöd har även getts genom UNFPA för utveckling och genomförande av en handlingsplan för jämställdhet inom utbildningssektorn. Detta har bidragit till att pedagoger har fått ökad kunskap om jämställdhet och inkludering samt att antidiskriminering kommit att tas upp i skolböcker. UNFPA:s arbete för tillgång till SRHR och mot könsrelaterat våld redogörs för i avsnitt 9, Humanitärt bistånd. Ett samarbete genom National Democratic Institute (NDI) för att synliggöra kvinnor och hbtqi+-personer och inkludera dessa i politiska processer har bidragit till attitydförändringar i samhället. NDI:s undersökningar visar på ett ökat stöd för mer balanserad representation av män och kvinnor i den politiska sfären samt för hbtqi-personers och deras lika rättigheter.

År 2025 hade sex procent av Sidas stöd till Ukraina jämställdhet som ett huvudsyfte och 34 procent som ett delsyfte. Därutöver var ett jämställdhetsperspektiv integrerat i många insatser.

I Sidas genomförande av Ukraina-strategin 2023–2025 gick 13 procent av finansieringen till området mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer och jämställdhet. Sida hade 2025 45 insatser under Ukraina-strategin, och därtill ytterligare insatser under andra strategier, som bidrog till mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet.

Svenska institutet

Svenska institutet har gett stöd till ukrainska individer och organisationer med potential att medverka i stärkandet av demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och jämställdhet. Bl.a. har kommuner i Sverige och Ukraina samarbetat i förvaltningsfrågor, en digital plattform för att samla, bevara och tillgängliggöra fotografisk dokumentation av krigets upprättats och ukrainska lärosäten har fått stöd för att främja jämställdhetsarbete.

Cirka 70 procent av Svenska institutets verksamhet inom ramen för Ukraina-strategin var inom området mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet.

Multilaterala organisationer

UNDP har bl.a. stöttat Ukrainas justitieministerium i digitaliseringen av civilstatusuppgifter för sex miljoner personer som evakuerats från Donetsk-, Luhansk- och Mykolajiv-regionerna, vilket stärkt deras möjligheter att komma i åtnjutande av sina rättigheter. UNDP har även haft en viktig roll för att stärka mekanismer för tillsyn och ansvarsutkrävande för återuppbyggnadsprojekt.

Unesco har gett över 2 000 journalister och medarbetare säkerhetsträning för att kunna fortsätta sitt rapporteringsarbete under kriget. Unesco har även utbildat domare och åklagare för att stärka yttrandefriheten och motverka straffriheten för brott mot journalister.

UNODC har bl. a. genom utbildningar, analyser verkat för att förebygga korruption och människohandel vilket utgör brott mot mänskliga rättigheter. Även IOM har medverkat till att bekämpa människohandel genom stöd till en koalition av 20 civilsamhällesorganisationer mot

människohandel (Anti-Trafficking Taskforce) och till Ukrainas nationella anti-trafficking-program. IOM har här bidragit med kunskap, resurser och ledarskap.

Unicef har gett den ukrainska regeringen stöd för reformer med syfte att minska den institutionsbaserade vården av barn och i ökad utsträckning tillämpa familjebaserade lösningar och därmed stärka barns rättigheter.

Mellan 2022 och 2025 fick 60 kvinnoorganisationer stöd från FN-fonden Women's Peace and Humanitarian Fund motsvarande 25 miljoner US-dollar, vilket indirekt nådde 11,8 miljoner personer i lokalsamhällen och samtidigt stärkte kvinnors ledarskap inom återhämtning och humanitärt arbete. UN Women ledde arbetet med att införa data uppdelad på kön, ålder och funktionshinder samt intersektionell analys i behovsanalyser och responsplaner, vilket bidrog till att insatser och resursfördelning bättre har speglat behoven hos olika grupper.

6.3.3 Resultatexempel

Nedan ges tre exempel på biståndsinsatser och resultat av dessa på området mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och jämställdhet. Det första illustrerar Sveriges stöd till decentralisering och det andra stöd till fri och oberoende media, i båda fallen i samarbete med en svensk aktör. Det tredje illustrerar stöd till det ukrainska civilsamhället och arbetet för att möjliggöra ansvarsutkrävande för ryska krigsbrott.

Resultatexempel 1: Kapacitetsutveckling på kommunnivå genom Sveriges kommuner och regioner

Ukrainas decentraliseringsreform har syftat till en demokratisk och effektiv styrning genom att flytta resurser och befogenheter från den centrala nivån till lokala myndigheter. Trots att stater i krig tenderar att centralisera makt snarare än tvärtom har decentraliseringsarbetet fortgått.

Sverige har bidragit till decentraliseringsprocessen i Ukraina sedan 2014, bl.a. genom en serie projekt genomförda av SKR. Det första, Decentralization Support Project, inleddes 2014 på begäran av Ukraina. Genom detta gav SKR kapacitetstärkande stöd och rådgivning till Ukrainas regering och lokala myndigheter inom decentralisering och lokalt självstyre. Fokus låg på att stärka kapacitet för analys och policyformulering. Programmet bidrog bl.a. till utformning av nya policyer och ramverk, bl.a. på utbildningsområdet som gett kommuner ökade beslutsmandat.

Ett andra projekt, Prosto, som inleddes 2021 syftade till att stärka administrativa servicekontor. Vid Rysslands fullskaliga invasion anpassades programmet för att i ökad utsträckning stödja i krigsdrabbade och tidigare ockuperade kommuner. Projektet bidrog bl.a. till att 48 kommuner öppnade eller moderniserade lokala servicekontor, vilka har utvecklats till lokala nav för administrativa tjänster och humanitärt stöd med fokus på bl.a. sårbara grupper så som internflyktingar, som bl.a. fått hjälp med dokumentation och humanitära basbehov. 162 kommuner försågs även med material såsom IT-utrustning och fordon inom ramen för projektet. Därtill bidrog projektet till inrättandet av en särskild stödfunktion dit landets kommuner kan vända sig med förfrågningar.

Ett tredje projekt, Polaris, som inleddes 2024, har byggt vidare på de tidigare. Initiala resultat omfattar bl.a. att nya partnerskap etablerats mellan ukrainska och europeiska kommuner och att ytterligare materiellt stöd levererats. Därtill har ett pilotprojekt lanserats för att stödja lokal utveckling i åtta ukrainska regioner.

Skr. 2025/26:97

Det långvariga svenska stödet har bidragit till Ukrainas decentraliseringsreform vilken i sin tur bidragit till förbättrad lokal samhällsservice och ökat lokalt politiskt inflytande. Decentraliseringsreformen har också stärkt Ukrainas motståndskraft under kriget. Då reformen varit i linje med den Europeiska konventionen om kommunalt självstyre har den också bidragit till Ukrainas EU-närmande.

Programmet Decentralization Support Project hade sammantaget en finansiering om drygt 150 miljoner kronor och genomfördes mellan 2014 och 2024. Prosto hade en finansiering om 52,2 miljoner kronor och genomfördes mellan 2021 och 2024. Polaris har en budget på 250 miljoner kronor för perioden 2024 till och med 2028, av vilka 110 miljoner kronor utbetalats t.o.m. 2025.

Utöver dessa program har SKR bidragit till att stärka lokalt självstyre som samarbetspart i det EU-finansierade projektet Ukraine Local Empowerment, Accountability and Development (U-LEAD).

Resultatexempel 2: Samarbete mellan Ukrainas public service-bolag och Sveriges Radio

Det har pågått både ett anfallskrig och ett informationskrig i Ukraina. Fungerande demokratisk, fri och oberoende media har varit avgörande för människors möjlighet att få tillförlitlig information och för att motverka rysk propaganda och desinformation. Oberoende medier spelar dessutom en central roll för det fortsatta stärkandet av Ukrainas demokrati och yttrandefrihet samt för landets EU-närmande.

Sveriges Radio har, med svensk finansiering, under flera år stöttat och samarbetat med Ukrainas oberoende public-servicebolag Suspilne. Målet har varit att stärka Suspilnes kapacitet och därigenom bidra till tillförlitlig, oberoende media av god kvalitet.

Projektet har bl.a. omfattat verksamhet för att stärka regionala redaktioner för att dessa snabbt ska kunna rapportera om händelser på marken genom t.ex. sociala medier. Så kallad hyperlokal journalistik har utvecklats, där nätverk av journalister och ibland privatpersoner samverkat för att förmedla lokala nyheter till redaktionerna. Aktiviteter har också inkluderat journalistutbildningar och stöd till digitalisering genom Sveriges Radio.

Ett av flera resultat av samarbetet har varit att en redaktion för undersökande journalistik etablerats i östra Ukraina utifrån svensk modell och digitaliseringsarbetet har bl.a. resulterat i en ny hemsida som blivit viktig för informationsspridning under kriget. Under 2024 ökade Suspilne sin publik på sociala medier med 3 miljoner användare. Inom ramen för projektet har en studie om ukrainarnas mediekonsumtion och uppfattning om Suspilne genomförts, som visade att Suspilne är en av de mest betrodda informationskällorna i landet.

Det svenska stödet har stärkt Suspilne i sin roll som nyhetsförmedlande public servicebolag. Detta har bidragit till tillgången till pålitlig

information, motverkande av ryska påverkansförsök och ytterst stärkande av Ukrainas motståndskraft och demokrati.

Sverige har stöttat oberoende media i Ukraina sedan 2017. Den pågående insatsen löper mellan 2024 och 2027 och har ett anslag från Sida på 48 miljoner kronor.

Resultatexempel 3: Dokumentation av krigsbrott för framtida ansvarsutkrävande

En förutsättning för ansvarsutkrävande för Rysslands krigsbrott är att brotten dokumenteras. Docudays är en ukrainsk civilsamhällesorganisation grundad för att genom film, utbildning och informationsspridning främja mänskliga rättigheter. Efter Rysslands fullskaliga invasion ställde Docudays snabbt om sin verksamhet till att börja samla information om krigsbrott och att dokumentera dessa. Medlemmarna var spridda över hela landet och kunde dokumentera vad som hände i realtid. Materialet har samlats på Ukraine War Archive som är en omfattande databas på en online-plattform. Materialet, såsom direkta vittnesmål från krigshändelser och inspelade intervjuer, har kunnat laddas upp från öppna kanaler som Telegram. Omkring 36 000 krigshändelser och potentiella krigsbrott har samlats in och analyserats, över 7 000 intervjuer med vittnen och överlevande har spelats in och över 26 miljoner filer med bevis har samlats in. Ett arkivteam som består av 50 personer har arbetat med insamling och verifiering av materialet, detaljerad analys, sortering, översättning och systematisk taggning av materialet med hjälp av nyckelord. Servrarna är placerade utanför Ukraina och databasen säkerhetskopieras regelbundet. En brittisk ideell organisation, Infoscope, har stått för den tekniska lösningen.

Intresset för att använda materialet har varit stort och det används av forskare, åklagare, aktivister och myndigheter. Informationen är tillgänglig på begäran, men en del material som är mycket känsligt kommer inte att vara tillgängligt förrän kriget är över. Materialet skapar ökade möjligheter att i framtiden åtala krigsförbrytare. Avsikten är att materialet även ska ligga till grund för ett digitalt museum tillgängligt för allmänheten.

Docudays har haft svenskt stöd sedan 2012, och långsiktigheten i det svenska stödet har varit viktigt för Docudays kapacitetsuppbyggnad och för att organisationen, när kriget bröt ut, hade möjlighet att snabbt inleda arbetet med dokumentation av krigsbrott

Sveriges finansiering, som även bidrog till Docudays övriga verksamhet till stöd för mänskliga rättigheter, uppgick till 25 miljoner kronor, av totalt 77 miljoner, under perioden 2022–2025.

Sverige har främjat ansvarsutkrävande för ryska krigsförbrytelser även genom organisationen The Reckoning Project, som med svenskt stöd 2023–2025 genomförde ett projekt som syftade till att främja rättvisa för brott som begåtts av Ryssland mot ukrainska barn samt öka medvetenheten om dessa övergrepp bland en publik som är sårbar för rysk desinformation.

Trots krigets utmaningar har Ukraina gjort stora reformframsteg sedan 2022 på de områden som behandlats i detta avsnitt. År 2025 bedömde EU-kommissionen att tillfredsställande reformsteg för utbetalning av budgetstöd tagits inom bl.a. finansiell kontroll och revision, offentlig upphandling, budgetplanering och transparens, fungerande marknadsekonomi, miljö och klimat, jordbruk, tullunionen samt humankapital. Kommissionen noterade att ytterligare åtgärder krävdes för att motverka korruption, även om framsteg skett på vissa områden. IMF och Världsbanken bedömde Ukrainas reformtakt som stark och ansåg vidare att viktiga framsteg hade gjorts inom exempelvis statens intäktsgenerering (främst skatteuppbörd), rättsväsende och styrning trots pågående krig. Dock hade en del reformer försenats på grund av kapacitetsbrist och kriget.

Under perioden 2022–2025 har det svenska biståndet haft en tydlig inriktning mot reformer för EU-anslutning. Sverige har gett stöd till Ukrainas EU-närmande på 28 av 35 förhandlingskapitel i EU:s lagstiftning. Sida-insatser har bidragit till 15 av kapitlen. Svenska institutet uppger att samtliga 111 pågående projekt inom SI:s projektstödsprogram för Ukraina stödjer landets EU-anslutningsprocess i ett längre perspektiv. FBA har bidragit till reformer inom bl.a. försvarssektorn. (redovisade i avsnitt 7). Biståndet genom EU och Världsbanken har också varit reformdrivande, både genom att finansiering har varit villkorad till reformer och genom att omfatta stöd till genomförande av reformerna. Därtill har ett flertal svenskfinansierade multilaterala organisationer stöttat Ukrainas reformarbete. Det svenska biståndets relevans för Ukrainas reformarbete har därmed varit hög.

Det svenska biståndet, i form av bl.a. kunskapsöverföring och medverkande i framtagande av nya lagar och regelverk, har haft till effekt att Ukrainas reformkapacitet har stärkts. Svenskt bistånd har även bidragit till stärkt förankring av reformprocesserna genom involvering av civilsamhället och lokala aktörer.

Inom grön omställning och hållbar utveckling har Sverige medverkat till reformframsteg inom bl.a. avfalls- och kemikaliehantering samt fossilfri energi. Inom ekonomisk utveckling, företagande och handel har Sverige medverkat till bl.a. framtagande av nya lagar och regelverk samt investeringar och sysselsättning. Inom demokrati, mänskliga rättigheter rättsstatens principer och jämställdhet har Sverige medverkat till bl.a. förvaltningsreformer som stärkt lokal demokrati, fri och oberoende media, ökade möjligheter till ansvarsutkrävande för krigsbrott, ett starkare civilsamhälle och ny lagstiftning på jämställdhetsområdet.

Sveriges har på så sätt medverkat till en bättre fungerande förvaltning på central, regional och lokal nivå, fört landet närmare kraven för EU-anslutning och stärkt landets motståndskraft under Rysslands aggression.

I många fall har svenska myndigheter tillfört teknisk expertis. Långsiktigheten i det svenska stödet har varit viktigt för stödet till Ukrainas reformarbete.

Ukrainas starka reformvilja har bidragit till de goda resultaten, samtidigt som kapaciteten inom den ukrainska förvaltningen och politiska faktorer ibland har varit en begränsande faktor i reformsamarbetet.

7 Stöd till säkerhet och stabilisering

Medan Ukrainas väpnade styrkor har försvarat landet militärt har ett omfattande civilt arbete, med svenskt stöd, bedrivits för att stärka Ukrainas säkerhet och motverka destabilisering.

7.1 Lägesbild

Rysslands fullskaliga invasion ökade kraftigt behovet av insatser för att skydda civilbefolkningen, särskilt i frontnära och befriade områden. Lokala och regionala myndigheter har fungerat som nav för mobilisering av resurser, mottagande av internflyktingar, återintegrering av veteraner samt tillhandahållande av grundläggande samhällstjänster.

Reformer inom försvarssektorn, inklusive stärkt översyn och motverkande av korruption, är avgörande för Ukrainas närmande till EU och Nato och för att det ukrainska försvaret ska vara långsiktigt hållbart, effektivt och bibehålla ett starkt folkligt förtroende.

Ukraina är det mest minerade landet i världen. Cirka 130 000 kvadratkilometer, motsvarande drygt en femtedel av Ukrainas landyta, är potentiellt förorenat av minor och odetonerad ammunition. Utöver att utgöra en fara för människors liv och hälsa är mineringen ett hinder för jordbruk, transporter och infrastruktur. Ytterligare ett hot har varit hybridkrigföring i form av t.ex. desinformationskampanjer, med risk för att underblåsa spänningar.

År 2025 fanns cirka 1,2 miljoner krigsveteraner och antalet ökar så länge kriget fortgår.

7.2 Översikt av Sveriges bistånd på området

Mål i Ukraina-strategin inom området säkerhet och stabilisering är

- stärkta förutsättningar att hantera säkerhetsrelaterade konsekvenser av Rysslands aggression och motverka destabilisering
- hållbara lösningar för internflyktingar och deras vårdsamhällen samt stärkta förutsättningar för ordnat och säkert återvändande
- stärkta förutsättningar för återintegrering av före detta stridande.

Bistånd inom säkerhet och stabilisering har vidare skett inom ramen för strategin för civil krishantering, liksom strategin för fred, säkerhet och stabilisering.

7.2.1 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida)

Sidas insatser inom säkerhet och stabilisering har genomgående handlat om att motverka destabilisering av det ukrainska samhället och att skydda civilbefolkningen. Fokus har legat på minhantering och stöd till utsatta grupper som veteraner och internflyktingar. Ett omfattande stöd har getts

till insatser i frontnära områden, bl.a. genom Partnership Fund for a Resilient Ukraine (PFRU) som redogörs närmare för nedan. Skr. 2025/26:97

Sida har sedan 2024 även utökat arbetet med cybersäkerhet, inklusive genom ett större stöd för att modernisera cybersäkerhetssystem inom ukrainska myndigheter och för att stärka kapaciteten genom utbildningar.

Ett exempel på myndighetssamarbete på området är samarbetet mellan den svenska och ukrainska polisen i syfte att stärka arbetet mot organiserad brottslighet och trafficking i krigets spår.

Sedan 2025 finansieras även ett stöd till introduktionen av ett nödnummer ("112") vilket är ett av kraven för EU-anslutning. Genomförandepart är Näringslivets internationella råd (NIR). Swedfund finansierade förstudien varefter EIB beslutade om ett lån till insatsen på 52 miljoner euro.

I Sidas genomförande av Ukraina-strategin gick 2023–2025 elva procent, motsvarande 688 miljoner kronor, av finansieringen till området säkerhet och stabilisering. Sida hade 2025 23 insatser under Ukraina-strategin, och därtill ytterligare insatser under andra strategier, som bidrog till säkerhet och stabilisering.

7.2.2 Folke Bernadotteakademin (FBA)

FBA har sedan Rysslands fullskaliga invasion genomfört insatser för att förbättra Ukrainas förmåga att hantera de säkerhetsrelaterade och sociala konsekvenserna av invasionen. Verksamheten har haft ett fokus på att hjälpa krigsveteraner att återgå till ett civilt liv samt på reformer inom den ukrainska försvars- och säkerhetssektorn.

På uppdrag av European External Action Service (EEAS) tog FBA under 2024 fram en analys med rekommendationer för att säkerställa ett effektivt och hållbart internationellt stöd till Ukrainas långsiktiga försvarsreformer. Analysen kom senare att utgöra en del av implementeringen av EU:s och Ukrainas gemensamma säkerhetsåtaganden. Som en fortsättning av analysarbetet har FBA inlett ett samarbete med det ukrainska försvarsministeriets reformkontor, med fokus på uppdatering av regelverk och strukturer utifrån principer om demokratisk styrning och samstämmighet med Nato- och EU-standarder. Därigenom har FBA såväl stärkt ukrainska partners som främjat samverkan mellan EU och Nato och gett Sverige en mer framskjuten roll i stödet till Ukrainas försvarsreform.

FBA har vidare sekunderat svenska experter till strategiska befattningar inom EU, FN och Nato. Hösten 2025 hade FBA cirka elva sekunderade medarbetare som arbetade med verksamhet direkt kopplad till Ukraina, antingen på plats i Kiev eller i Bryssel. Sekunderingarna har utgjort personaltid som förstärkt EU:s, FN:s och Natos insatser och samtidigt gett möjlighet att driva svenska prioriteringar.

Flera av FBA:s samarbeten i Ukraina har byggt på samverkan med både multilaterala organisationer och svenska myndigheter. Ett exempel är FBA:s samarbete med EU:s rådgivande uppdrag för reform av den civila säkerhetssektorn i Ukraina (EUAM Ukraina) och svenska polisen för att stödja den regionala polishögskolan i Dnipro. Samarbetet har resulterat i en kursplan om säkerhet i samhället under krigstid riktad till poliser som

arbetar i frontnära och särskilt drabbade områden. FBA har också samarbetat med Ukrainas nationella polis för att stärka samspelet mellan polis och lokalsamhällen med målet att främja säkerhet baserat på människors behov.

7.2.3 Civil krishantering och fredsfrämjande

Inom ramen för regeringens strategi för civil krishantering och fredsfrämjande har Sverige bl.a. gett stöd till EUAM Ukraina. EUAM Ukraina inrättades 2014 i syfte att stödja de ukrainska myndigheterna i reformeringen av den civila säkerhetssektorn genom strategisk rådgivning och operativt stöd. Efter Rysslands fullskaliga invasion utökades mandatet till att inkludera stöd till utredning av krigsbrott och stöd till ukrainska myndigheters arbete med att förbättra gränsförvaltningen samt för att återetablera myndighetsfunktioner i befriade områden.

Svenska myndigheter har sekunderat personal till EUAM Ukraina för att stärka dess kapacitet och bidra med svensk kompetens. Under 2022–2025 har myndigheterna haft totalt 73 personer, varav 28 kvinnor och 45 män, sekunderade till EUAM Ukraina. Tjänstgöringstiden har varierat från några veckor upp till flera år. År 2025 bidrog Polismyndigheten, FBA, MSB, Kriminalvården, och Domstolsverket med personal till EUAM Ukraina. Utöver sekunderingsverksamheten har några myndigheter har även genomfört aktiviteter i samverkan med EUAM Ukraina. Exempelvis har Åklagarmyndigheten och Domstolsverket hållit utbildningar för ukrainska åklagare och domare, medan MSB och Kustbevakningen, tillsammans med EUAM Ukraina arbetat för att stärka den maritima säkerhetssektorn.

7.2.4 Multilaterala organisationer samt medlings- och konfliktinstitut

UN Women har genom svenskt kärnstöd och öronmärkt finansiering för Ukraina gett tekniskt stöd och kompetensutveckling till statliga aktörer, säkerhetsaktörer och kvinnoorganisationer. Detta har stärkt kvinnors ledarskap i försvars- och säkerhetssektorn och genomförandet av Ukrainas nationella handlingsplan för resolution 1325 för kvinnor, fred säkerhet.

UNDP har medverkat till utveckling av 35 mobil-applikationer för statliga digitala tjänster för internflyktingar, pensionärer, veteraner m.fl. Detta har gjort det möjligt för individer, inklusive personer på flykt, att få tillgång till nödvändigt statligt stöd säkert och på distans via sina mobiltelefoner. Över 1,4 miljoner ukrainare använde registreringstjänsten för internflyktingar inom ett år efter lanseringen den 24 februari 2022.

Sverige har vidare gett finansiering till IAEA:s missioner för kärnsäkerhet och nukleärt säkerhetsskydd i Ukraina. Närvaron av IAEA:s experter har bidragit till minskad risk för olyckor och angrepp mot kärnanläggningar samt till tryggare elförsörjning.

Centre of Humanitarian Dialogue (CHD), som mottagit svenskt kärnstöd, medverkade till det s.k. Black Sea Grain Initiative genom att ta initiativ till och utforma en förhandlingsprocess som mobiliserade länder i Nordafrika- och Mellanösternregionen och Afrika att sätta press på

Ryssland att låta spannmålsexporten fortgå. CHD har också gett stöd till dialog mellan företrädare från Ukraina och Ryssland. Med svenskt stöd har International Crisis Group (ICG) följt och analyserat konflikten och lämnat strategiska policyrekommendationer, medan European Institute of Peace (EIP) har gett stöd till Ukrainas Environmental Compact som adresserar den miljömässiga förstörelsen av kriget.

Skr. 2025/26:97

7.2.5 Resultatexempel

Nedan ges tre exempel på biståndsinsatser inom säkerhet och stabilisering och resultat av dessa. Det första visar på stödet till civil minhantering som skett genom flera kanaler. Det andra illustrerar stöd till återintegrering av veteraner och FBA:s verksamhet i Ukraina. Det tredje illustrerar hur Sverige bidragit till stabilisering genom stöd till människor och förvaltningar i frontnära och nyligen befriade områden.

Resultatexempel 1: Svenskt stöd till civil minhantering

Ukraina var 2025 världens mest minerade land. Utöver faran för människor utgör minorna ett hot mot Ukrainas jordbruk, transporter och infrastruktur. Därmed drabbas också Ukrainas livsmedelsförsörjning och ekonomi.

Sverige har gett stöd till minhantering i Ukraina genom flera organisationer. Svensk finansiering genom Danska flyktingrådet uppgick under perioden 2018–2025 till 162 miljoner kronor. Under 2018–2021 genomfördes minröjning i Luhansk-regionen i områden som senare ockuperades av Ryssland. Dock kunde den personal som utbildats då snabbt återuppta arbetet norr om Kiev samt bidra till att Danska flyktingrådet kunde utöka sin verksamhet efter den fullskaliga invasionen. Resultat 2022–2024 enbart av det svenska stödet omfattade bl.a. att

- över 132 600 m² minerad mark röjdes från minor
- 151 minerade områden kartlades vilket, möjliggjort prioritering och effektivisering av arbetet i drabbade områden
- Ukrainas Mine Action Centre, som samordnar minhanteringen i landet, försågs med utrustning för minröjning, såsom metalldetektorer
- drygt 22 800 personer utbildades om riskerna med minor.

Därutöver har MSB har tillhandahållit materiel för minhantering och bidragit med experter på minhantering till flera FN-organisationer som arbetar med frågan. I augusti 2024 inledde MSB, med stöd från Sida, ett projekt för att, i nära samarbete med ukrainska partners, stärka Ukrainas förmåga att minska det explosiva hotet från minor och icke-detonerad ammunition, inklusive utrustning och utbildning.

Sverige har vidare gett stöd om 209 miljoner kronor till UNDP:s projekt för civil minhantering. Finansieringen har använts för bl.a. utrustning, utbildning, systemutveckling vilket stärkt ukrainsk kapacitet för minröjning.

Insatserna på området har minskat skaderisken för människor att skadas av minor liksom till att mark återigen kunnat brukas, transporter och

Resultatexempel 2: Stöd till återintegrering av krigsveteraner

Återintegrering av tidigare stridande är avgörande för Ukrainas ekonomiska återuppbyggnad, sociala sammanhållning, politiska utveckling, jämställdhet och långsiktiga försvarsförmåga. De tidigare stridande behöver ges möjlighet till sysselsättning och till att komma in i det civila samhället igen. Detta är angeläget även för ukrainska företag som på grund av kriget har haft brist på arbetskraft.

Målet för FBA:s verksamhet på området har varit att förbättra förutsättningarna för veteraners hållbara och jämställda återintegrering. FBA har bl.a. stöttat Ukrainas veteranministerium genom att förmedla internationella erfarenheter, genomföra utbildningar och stärka ministeriets analyskapacitet. Utbildningar för kommunala servicekontor och tjänstepersoner har bidragit till stärkt förmåga hos dessa att bemöta veteraner.

FBA har tillsammans med EBRD och Ekonomiministeriet utvecklat principer och stöd för offentliga och privata arbetsgivare för att inkludera manliga och kvinnliga veteraner i arbetskraften. Hittills har mer än 200 företag anslutit till initiativet och förbundit sig att genomföra principerna som har ett starkt fokus på en inkluderande och jämställd arbetsmarknad. Därtill har FBA bidragit till erfarenhetsutbyte mellan företag om hur veteraners ekonomiska återintegrering kan underlättas. FBA har, som ordförande i sektorarbetsgruppen för återintegrering av veteraner, tillsammans med Storbritannien och veteranministeriet, lett givarsamordningen kring veteranfrågan vilket har gett möjlighet att påverka den strategiska riktningen på området. FBA har bl.a. pekat på nödvändigheten av att processen för återintegrering av veteraner anpassas till män respektive kvinnors behov. Ordförandeskapet i sektorarbetsgruppen har stärkt Sveriges aktörskap i veteranfrågorna, och FBA har sammanfört relevanta delar av Sverigelaget, inklusive svenska Försvarsmaktens Veterancentrum.

FBA:s olika insatser har bidragit till förbättrade förutsättningar för återintegrering av veteraner. En framgångsrik återintegrering av veteraner kommer på sikt att bidra positivt till Ukrainas ekonomi, sociala sammanhållning och försvarsförmåga.

Kostnader för FBA:s arbete med veteraner 2022–2025 har uppgått till cirka 10 miljoner varav ungefär hälften varit verksamhetskostnader och hälften förvaltningskostnader (FBA:s personalkostnader).

Resultatexempel 3: Partnership Fund for Resilient Ukraine (PFRU)

Rysslands fullskaliga invasion har särskilt drabbat frontnära ukrainska samhällen. I takt med att invasionen fortskridit har förutsättningarna för att förse medborgare med grundläggande samhällsservice blivit allt svårare. Vidare har funnits ett behov att snabbt återintegrera ukrainska områden som tidigare ockuperats av Ryssland.

PFRU är ett gemensamt initiativ mellan Ukraina och flera givarländer för att stärka Ukrainas kapacitet och motståndskraft under och efter kriget genom att stödja krigsdrabbade och nyligen befriade samhällen.

Med stöd från bl.a. Sverige har PFRU bidragit till 577 återhämtningsprojekt i 127 distrikt. Projekten har identifierats i nära dialog med ukrainska myndigheter och har ofta genomförts med ukrainska aktörer inom civilsamhället, media eller privat sektor. Resultat under programmets första fas omfattade bl.a. följande:

- Mer än två miljoner personer i frontnära områden fick tillgång till hälso- och sjukvård, utbildning, el och/eller vattenförsörjning.
- 108 offentliga byggnader restaurerades.
- 52 skyddsrum inrättades.
- Fordon för serviceleverans och utrustning för att röja upp förstörda byggnader upphandlades.
- 105 samhällen fick materiellt stöd som bränslekuponger och fordon.
- Över 300 personer som arbetar som utryckningspersonal utbildades i att ge psykosocialt stöd.
- Totalt 24,9 miljoner människor nåddes av en kampanj för att avstigmatisera psykisk ohälsa bland män.

Under den andra fasen, som inleddes 2025, har PFRU hittills mobiliserat stöd till 36 krigsdrabbade områden och 43 offentliga institutioner, vilket resulterat i att cirka 825 000 människor fått tillgång till återställda samhällstjänster, såsom sjukvård, dricksvatten och skolor. Därtill har en stor grupp internflyktingar fått information och juridisk rådgivning med hjälp av PFRU:s stöd till civilsamhällesorganisationen SOS Donbas.

Genom att bl.a. främja återuppbyggnad, samhällsservice och integrering av sårbara grupper har insatserna bidragit till landets långsiktiga stabilisering och sammanhållning.

Mellan 2022 och 2025 bidrog Sverige med 203 miljoner kronor till PFRU. Programmets andra fas, till vilken Sverige bidrar med 315 miljoner kronor, pågår till och med 2027. Sverige är den näst största av åtta givarländer till PFRU som fram till 2025 haft en total finansiering om 90 miljoner brittiska pund, motsvarande cirka 1 125 miljoner kronor.

7.3 Bedömning av biståndets effekter

Det fortgående kriget har inneburit mycket stora säkerhets- och stabiliseringsutmaningar för Ukraina. Det svenska biståndet har bidragit till att möta några av dessa genom insatser på viktiga områden såsom civil minhantering, återintegrering av veteraner och stöd till människor i frontnära områden. Biståndet inom säkerhet och stabilisering har varit volymmässigt mindre än på andra områden, men de enskilda insatserna har likväl genererat betydelsefulla resultat.

Det bredare reformarbete som hela det ukrainska samhället genomgår som en del av EU-närmandet, och som stöds av Sverige, innebär också förbättrad stabilitet och säkerhet för Ukraina och dess invånare. Här kan särskilt nämnas decentraliseringsreformen och det arbete som FBA bedrivit för att bistå Ukrainas försvarsmakt och säkerhetsstrukturer med underlag för övergång från dess postsovjjetiska arv till aktuella, EU- och

NATO-anpassade arbetssätt. Ukraina har, särskilt sedan landet blev officiellt kandidatland, tagit stora steg som samhälle, mycket tack vare EU-närmandearbetet.

8 Budgetstöd

För att göra det möjligt för den ukrainska staten att upprätthålla grundläggande samhällsfunktioner och balans i statsfinanserna har Sverige bidragit finansiellt direkt till Ukrainas statsbudget. Genom att knyta budgetstödet till genomförande av reformer har det även fungerat som en drivkraft för reformarbetet.

8.1 Lägesbild

Kriget har åsamkat den ukrainska staten både stora kostnadsökningar, särskilt för försvar, och inkomstbortfall genom störningar i ekonomin. Detta har skapat ett budgetunderskott som enligt Världsbanken under åren 2022–2025 legat mellan 15 och 25 procent. Samtidigt, på grund av den ryska aggressionen, har Ukraina förlorat tillgången till internationella kapitalmarknader. EU och Världsbanken har därför lämnat ett omfattande budgetstöd. Sverige har varit med och finansierat detta, både som medlem i EU och i Världsbanken och med extra bidrag.¹

8.2 Budgetstöd genom EU

Redan före Rysslands fullskaliga invasion bistod EU Ukraina med budgetstöd i form av bidrag och förmånliga lån. Dessa bidrog bl.a. till att hantera konsekvenserna av Rysslands annektering av Krimhalvön år 2014. Efter Rysslands fullskaliga invasion ökade EU sitt budgetstöd, och 2022 uppgick detta till 686 miljoner euro i bidrag samt 7 200 miljoner euro i makrofinansiellt stöd i form av lån. 2023 ökade stödet ytterligare till 19,5 miljarder varav 18,1 miljarder euro i form av makrofinansiellt stöd i form av lån. Dessa stöd gjorde det bl.a. möjligt att återuppbygga kritisk infrastruktur, stötta mottagandet av internflyktingar, trygga landets livsmedelsförsörjning genom subventioner till ukrainska bönder, betala ut löner och upprätthålla samhällsservice såsom sjukhus och skolor.

Sedan mars 2024 kanaliseras en stor del av EU:s budgetstöd till Ukraina genom Ukraina-faciliteten. Inom ramen för pelare 1 anslås upp till 38 miljarder euro i lån och bidrag under 2024–2027 för att hjälpa Ukraina att minska statens finansiella underskott och stödja genomförandet av reformer och investeringar. År 2024 utbetalades 16,1 miljarder euro och

¹ Därutöver har Sverige stöttat Ukrainas statsbudget över andra utgiftsområden, bl.a. utgiftsområde 5 internationell samverkan och stöd genom EU som inte klassas som internationellt bistånd.

år 2025 10,6 miljarder euro i lån och gåvomedel. Utbetalningarna har varit villkorade till genomförande av reformer i Ukrainaplanen. Skr. 2025/26:97

EU bidrar även med betydande makroekonomiska stödlån utöver Ukrainafaciliteten. Under 2025 gav EU makrofinansiering i form av lån till Ukraina på cirka 18,1 miljarder euro, som komplement till, och i samstämmighet med budgetstödet i Ukrainafaciliteten, för hantering av brådskande finansieringsbehov. Återbetalningen ska finansieras genom användning av den framtida avkastningen från frysta statliga ryska tillgångar.

Av EU-kommissionens rapport till Europaparlamentet och Rådet om framstegen för Ukrainafaciliteten från september 2025 framgick att budgetstödet hade hjälpt staten att fortsätta fungera och tillhandahålla offentliga tjänster i en tid av växande men otillräckliga inhemska intäkter. Budgetstödet hade vidare möjliggjort utbetalningar av löner till offentliganställda, pensioner och fortsatta välfärdstjänster som utbildning och hälso- och sjukvård. Samtidigt hade det bidragit till att upprätthålla makrofinansieringens stabilitet genom att minska behovet av inhemsk upplåning och till lagt grunden för långsiktig finanspolitisk hållbarhet genom förbättrad förvaltning av de offentliga finanserna.

8.3 Budgetstöd genom Världsbanken

Inom mindre än två veckor efter Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina den 24 februari 2022 godkände Världsbanken ett särskilt lån om 2,3 miljarder US-dollar till den ukrainska staten för upprätthållande av grundläggande samhällsfunktioner och sociala utgifter.

I juni 2022 lanserade Världsbanken sitt program Public Expenditures for Administrative Capacity Endurance (PEACE), dess största program någonsin, inom vilken finansiella åtaganden om 51 miljarder US-dollar gjordes fram till och med 2025. Genom en kombination av finansieringslösningar har programmet möjliggjort utbetalning av pensioner, stöd till internflyktingar och löner till lärare, hälsopersonal och räddningspersonal. Totalt uppskattas antalet mottagare ha varit över 13 miljoner personer, inklusive 10 miljoner pensionärer, 500 000 anställda inom utbildningssektorn, över 140 000 statligt anställda, 56 000 räddningsarbetare samt över tre miljoner mottagare av socialbidrag och internflyktingar.

Ytterligare ett budgetstöd om 1,5 miljarder US-dollar, beslutat 2024, syftade till att stärka ekonomisk policy och underlätta strukturomvandling för hållbar tillväxt samt stärka makroekonomisk stabilitet för att skapa en tillväxtvänlig miljö.

Sverige har bidragit till dessa stöd såsom delägare i Världsbanken men även genom nya initiativ. Sverige möjliggjorde tillsammans med andra givare cirka 700 miljoner US-dollar i låneutrymme via Världsbanken till Ukraina genom att ställa ut en lånegaranti om 50 miljoner US-dollar i mars 2022. Vidare har Sverige under 2022–2024 bidragit med 720 miljoner kronor till Världsbankens initiativ SPUR för utlåning till Ukraina och Moldavien. Det svenska bidraget till SPUR möjliggjorde, tack vare

bankens hävstångseffekt, nya lån till Ukraina motsvarande tre gånger insatt kapital.

Även Världsbankens budgetstöd har varit kopplade till reformer för att skapa stabilitet och förtroende för långsiktig återhämtning och investeringar.

8.4 Bedömning av biståndets effekter

Budgetstödet, som Sverige tillsammans med andra länder medfinansierat, har varit avgörande för att täcka stora delar av det budgetunderskott som uppstod till följd av Rysslands krig i Ukraina. Det har gjort det möjligt att upprätthålla makro-ekonomisk stabilitet, statens grundläggande funktioner och samhällsservice till den ukrainska befolkningen. Detta har i sin tur varit avgörande för landets motståndskraft under den ryska aggressionen.

Budgetstödet har även varit reformdrivande genom att ha varit villkorat till reformer, direkt kopplade till kraven för EU-anslutning, samt genom att det gett resurser för reformarbetet.

Budgetstödet natur innebär att det inte går att spåra exakt vad den svenska finansieringen gått till men Ukraina har en transparent budget som granskas noga av EU och Världsbanken.²

9 Humanitärt bistånd

Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har lett till omfattande förödelse, mänskligt lidande och en kraftigt förvärrad humanitär situation som tvingat miljontals människor på flykt. Sverige har därför lämnat ett omfattande humanitärt bistånd i form av bl.a. basförnödenheter, nödboende, kontantstöd, praktiskt stöd till flyktingar och andra behövande samt upprätthållande av SRHR-tjänster.

9.1 Lägesbild

I början av 2022 uppskattade FN att 2,9 miljoner personer var i behov av humanitärt stöd. När Ryssland inledde sin fullskaliga invasion av Ukraina i februari 2022 förvärrades den humanitära situationen dramatiskt. I början av 2023 bedömde FN att 17,6 miljoner människor, varav cirka 56 procent

² IEBA:s syntesstudie om budgetstöd som biståndsform (Geske Dijkstra, Budget Support, Poverty and Corruption: A Review of the Evidence, Rapport 2018:04) konstaterades att budgetstöd tenderat att vara effektivt för att minska fattigdom, stärka institutioner som övervakar korruption, förbättra den offentliga finansiella styrningen och tillsyn av samhällsinstitutioner på mottagarsidan, ge ökad tillgång till utbildning, hälsovård, vatten och sanitet, samt för att minska transaktionskostnader kopplat till biståndet. Budgetstöd hade enligt studien inte varit effektivt för att förändra mottagarländernas politiska styrning eller att få mottagarländerna att respektera mänskliga rättigheter, vilket heller inte varit avsikten med budgetstödet till Ukraina.

kvinnor och flickor och 44 procent män och pojkar, hade behov av humanitärt stöd. 2025 hade de humanitära behoven minskat något och FN uppskattade att 12,7 miljoner människor, varav cirka 53 procent kvinnor och flickor och 47 procent män och pojkar, var i behov av någon form av humanitärt stöd.

Skr. 2025/26:97

År 2025 var, enligt FN:s flyktingorgan UNHCR, nästan 5,7 miljoner människor, varav cirka 76 procent kvinnor och barn, på flykt i utlandet. Ytterligare 3,3 miljoner, varav cirka 63 procent kvinnor och flickor och cirka 37 procent män och pojkar, var på flykt i Ukraina. Fem miljoner människor stod inför otrygg livsmedelsförsörjning. Ryska attacker mot såväl skolor och sjukhus som mot civil infrastruktur har varit omfattande.

Situationen har varit särskilt svår i frontnära samhällen i östra och södra Ukraina, där striderna varit som mest intensiva och begränsat tillgången till livsmedel. Även i områden som Ryssland ockuperar förmodas den humanitära situationen vara allvarlig men ingen behovsbedömning har kunnat ske i dessa områden.

Sedan krigets början har minst 15 000 civila förlorat livet och 40 600 personer skadats – siffror som sannolikt är i underkant. Äldre utgjort närmare hälften av registrerade civila dödsfall och en tredjedel av de skadade.

9.2 Översikt av Sveriges humanitära bistånd

Sveriges humanitära bistånd i Ukraina har i enlighet med de humanitära principerna syftat till att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet. Det har också funnits en ambition att det humanitära biståndet ska bidra till att stärka Ukrainas förmåga att stå emot den ryska aggressionen och till långsiktig återhämtning.

Under 2022–2025 uppgick Sveriges humanitära bistånd till Ukraina till 3 140 miljoner kronor. Därutöver gick 486 miljoner kronor till civil minröjning, inom det humanitära systemet kategoriserat som humanitärt bistånd. Sverige var enligt OCHA år 2024 det 13:e största givarlandet av humanitärt bistånd till Ukraina.

Det svenska humanitära stödet har främst förmedlats genom FN-organisationerna WFP, Unicef, UNFPA, UNHCR och FN:s humanitära landfond, genom Rödakorsrörelsen (ICRC, IFRC och Ukrainska Röda Korset, URCS) samt genom de internationella civilsamhällesorganisationerna Rädda Barnen, Norska flyktingrådet, Danska flyktingrådet, Action Against Hunger och International Rescue Committee, samt via MSB. Genom sitt samordningsmandat har UN Women bidragit till att jämställdhetsprinciper i ökad omfattning väglett beslutsfattande, utformning och genomförande av FN:s humanitära insatser.

Sverige har även bidragit genom EU:s omfattande humanitära bistånd.

Det humanitära stödet har i stor utsträckning kanaliserats vidare genom lokala ukrainska organisationer som generellt sett ansetts ha ett gott tillträde till frontnära samhällen där de humanitära behoven varit som störst.

Nedan redovisas det humanitära stödet genom några av de viktigaste svenskfinansierade humanitära aktörerna.

9.2.1 Samordning genom FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp (OCHA)

OCHA har med svenskt stöd lett och samordnat den internationella humanitära responsen i Ukraina. Detta har gjort det möjligt för FN-organ, civilsamhällesorganisationer och andra humanitära aktörer att effektivt och målinriktat nå ut till behövande. OCHA har kartlagt och analyserat de humanitära behoven, följt upp det humanitära biståndet, mobiliserat finansiering och samordnat sektoröverskridande insatser. OCHA har också utverkat humanitärt tillträde till svårtillgängliga områden.

OCHA hanterar katastroffonden Central Emergency Response Fund (CERF) som Sverige gett kärnstöd till på totalt 2 354 miljoner kronor under perioden 2022–2025. Sedan Rysslands fullskaliga invasion t.o.m. första halvåret 2025 har CERF allokerat 60,5 miljoner US-dollar till operativa humanitära aktörer, såsom UNHCR och WFP, för livräddande insatser till över 1,5 miljoner människor i Ukraina. Fonden gjorde det möjligt att tillhandahålla humanitärt bistånd inom 48 timmar efter Rysslands invasion 2022. Behövande människor har genom fonden fått nödboende, kontantstöd, livsmedel och hälsovård, och stöd har även getts till överlevare av könsrelaterat våld.

OCHA har därtill en särskild landfond för Ukraina (Ukraine Humanitarian Fund, UHF) som med svenskt stöd bl.a. bidragit till vinterförberedelser i form av bränsle, reparationer av fönster och tak, distribution av värmeutrustning mm. Stödet har främst riktats till frontnära områden. Under åren 2022–2025 stod Sverige för cirka två procent av finansieringen till UHF.

Sverige har även gett ett öronmärkt stöd till OCHA:s landkontor. Sveriges andel av finansieringen av detta var 2023 fyra procent, 2024 åtta procent och 2025 nio procent.

9.2.2 Livsmedelsbistånd genom FN:s livsmedelsprogram (WFP)

WFP har, genom en kombination av akuta nödhjälpsinsatser och långsiktig verksamhet, tillhandahållit livräddande livsmedelsstöd och samtidigt bidragit till att bibehålla och stärka nationella livsmedelssystem. År 2022 nådde WFP över 10 miljoner människor, 2023 4,5 miljoner människor och 2024 2,9 miljoner människor. Sedan 2023 har verksamheten i allt högre grad fokuserats till frontnära områden och svårtillgängliga platser där behoven varit som störst. Trots tillträdeshinder riktades 90 procent av WFP:s stöd under 2024 till samhällen nära frontlinjen, med fokus på de mest utsatta grupperna. WFP:s stöd har, beroende på de lokala omständigheterna, omfattat allt från distribution av livsmedel och varma måltider till varukuponger och kontantstöd för inköp av mat på lokala marknader. Sveriges fleråriga och flexibla finansiering har skapat

förutsättningar för kontinuitet och gjort det möjligt för WFP att snabbt kunna bistå där det behövts mest. Skr. 2025/26:97

Cirka 84 procent av WFP:s livsmedelsupphandling har skett lokalt. Sedan 2022 har WFP:s verksamhet bidragit till Ukrainas ekonomi med nära 1,4 miljarder US-dollar genom kontantstöd, lokal upphandling och stöd till lokal affärsverksamhet såsom bagerier, livsmedelstillverkare och exportörer.³

Under perioden 2022–2025 stod Sverige för cirka 2,9 procent av WFP:s öronmärkta finansiering för Ukraina.

Sverige har även varit den största finansiären av initiativet ”Grain from Ukraine” genom vilket spannmål för humanitärt bistånd till andra länder upphandlats i Ukraina genom WFP. Sverige har sedan 2022 bidragit med 740 miljoner kronor för upphandling i Ukraina av 75 858 ton vete, ärtor, majs och solrosolja, för humanitärt bistånd till Nigeria, Jemen, Malawi, Bangladesh och Tchad. Ytterligare en leverans, till Sydsudan, väntas ske under 2026. Genom initiativet medverkade Sverige både till att minska den globala hungern och till att främja Ukrainas livsmedelsproduktion och livsmedelsexport.

9.2.3 Flyktingstöd genom FN:s flyktingkommissariat (UNHCR)

UNHCR har både försett fördrivna och krigsdrabbade människor med akut stöd och verkat för tidig återhämtning genom att stärka samhällssystem och självförsörjning. UNHCR har kompletterat och förstärkt nationella funktioner för att stötta befolkningen och har bistått med tillfälliga boenden, återuppbyggnad av bostäder, förnödenheter, socialt stöd och kontantstöd.

Mellan 2022 t.o.m. första halvåret 2025 stöttade UNHCR, i samarbete med andra organisationer, över 853 000 personer i frontnära samhällen. 470 000 människor fick tillgång till nödboenden och grundläggande behov tillgodosedda omedelbart efter attacker, 2,2 miljoner krigsdrabbade människor gavs olika former av kontantstöd och 500 000 personer fick rådgivning för att återskapa förstörda dokument som bestyrkte deras äganderätt. Över 310 000 människor gavs psykosocialt stöd, ibland direkt efter attacker eller evakueringar.

Resultat av UNHCR:s boendeprogram sedan 2022 har bl.a. omfattat reparation av över 40 000 krigsskadade hem, 275 prefabricerade bostäder för familjer vars hem förstörts och fem nya sociala bostadsprojekt för internflyktingar. Reparation av bostäder har ofta kombinerats med förbättring av isolering och andra miljö- och klimatvänliga åtgärder.

³ En oberoende utvärdering 2025 av WFP:s humanitära respons i Ukraina (WFP’s Corporate Emergency Response in Ukraine: Corporate Emergency Evaluation, February 2025) konstaterade att WFP skalat upp verksamheten anmärkningsvärt snabbt och effektivt. Uppföljning och rapportering av resultat hade dock varit en utmaning och ett antal förbättringsområden identifierades, såsom anpassning till män och kvinnors särskilda behov.

UNHCR har verkat genom lokala samarbetsorganisationer, det stora flertalet lokala civilsamhällesorganisationer, och 99 procent av UNHCR:s upphandling gjordes inom Ukraina.⁴

Under åren 2022–2025 stod Sverige för cirka en procent av UNHCR:s öronmärkta finansiering för Ukraina.

9.2.4 Stöd till barn och familjer genom FN:s barnfond (Unicef)

Unicef har med stöd av Sverige genomfört en bredd av program med fokus på barn och deras familjer, vilka både mött omedelbara humanitära behov och lagt grund för återhämtning och utveckling

År 2022 etablerade Unicef kontantstödsprogram som nådde 224 303 hushåll med kontantbidrag. Stödet omfattade över en miljon människor, däribland 646 010 barn, och det inkluderade särskilt utsatta grupper såsom 55 000 hushåll med barn med funktionsnedsättning, 150 000 hushåll med tre eller fler barn samt 400 fosterfamiljer.⁵

Unicef har även tillhandahållit trygga platser och psykosocialt stöd för barn. I början av Rysslands fullskaliga invasion etablerade Unicef ett nätverk av 300 barnvänliga center för att ge tillgång till lek och social samvaro i en trygg miljö. Unicef har senare samarbetat med det nationella programmet för mental hälsa och psykologiskt stöd under Ukrainas ministerkabinett. Programmet har involverat föräldrar, vårdnadshavare och barn i kamratbaserat lärande, självreflektion och interaktiva aktiviteter som stärkt självförtroende, motivation och känslomässigt välbefinnande.

Under åren 2022–2025 stod Sverige för cirka en procent av Unicefs öronmärkta finansiering för Ukraina, inklusive både humanitärt bistånd och utvecklingsinsatser.

9.2.5 SRHR-stöd genom FN:s befolkningsfond (UNFPA)

Kriget har orsakat allvarliga störningar i Ukrainas hälso- och sjukvårdssystem och drabbat tillgången till mödrahälsovård och andra SRHR-tjänster. För att öka krigsdrabbades tillgång till SRHR har UNFPA arbetat med rådgivning, kapacitetsuppbyggnad, tillhandahållande av SRHR-tjänster och SRHR-produkter samt kontantstöd.

Från 2022 till juni 2025 nådde UNFPA över 9,1 miljoner människor, huvudsakligen kvinnor och flickor, med SRHR-tjänster. Insatserna har bidragit till att förebygga mödra- och spädbarnsdödlighet genom tillgång

⁴ En oberoende utvärdering från 2024 (Evaluation of UNHCR's L3 Response in Ukraine, December 2024) visade att UNHCR:s stöd hade varit relevant, effektivt och främjat långsiktiga lösningar. Bidragande till det var enligt utvärderingen flexibel finansiering, kunniga anställda, starka partnerskap med andra aktörer och UNHCR:s långa erfarenhet av arbete i Ukraina.

⁵ En oberoende utvärdering från 2024 (Evaluation of the UNICEF Humanitarian Cash Transfer Response in Ukraine, May 2024) konstaterade att kontantstödet hade varit effektivt för att tillgodose målgruppens basbehov och främst hade använts för inköp av mat, kläder, bostad, skolkostnader och läkemedel. Dock hade programmet drabbats av vissa förseningar.

till mödrahälsovård och förlossningsvård, säker abort och distribution av hygien-kit, samt till att förebygga HPV-virus och livmoder- och bröstcancer genom vaccinering och screening.

Skr. 2025/26:97

Sedan 2024 har UNFPA även gett stöd till bunkeranpassning av tre förlossningsinrättningar i Cherson och Charkiv för att säkra SRHR-tjänster även under pågående attacker.

Kontantstöd har getts till över 7 000 gravida och ammande kvinnor. Mediciner, förnödenheter och medicinsk utrustning för sexuell och reproduktiv hälsa (SRH) har distribuerats till 104 sekundärvårdsinrättningar, vilket möjliggjort tillgång till mödravård, inklusive säkra förlossningar, förebyggande och behandling av sexuellt överförbara infektioner och hiv samt moderna preventivmedel.

För att integrera SRH i primärvården och förbättra tillgången för befolkningar nära frontlinjen har UNFPA försett 125 små vårdinrättningar inom primärvården med material och stärkt SRH-kompetensen hos sjuksköterskor och barnmorskor.

Konflikten har kraftigt ökat förekomsten av sexuellt och könsrelaterat våld, inklusive våld i nära relationer och konfliktrelaterat sexuellt våld. UNFPA har arbetat förebyggande och stöttat offer för könsrelaterat våld (psykosocialt, juridiskt och genom information) parallellt med kapacitetsuppbyggnad och påverkansarbete. Totalt har UNFPA nått över 900 000 människor med förebyggande åtgärder, riskminskning och stödsatser mot könsbaserat våld.

Sveriges finansiering har kanaliserats genom UNFPA:s humanitära tematiska fond för Ukraina. Perioden 2022–2025 stod Sverige för cirka 25 procent av finansieringen av denna. Sverige stod för cirka nio procent av UNFPA:s totala humanitära öronmärkta stöd till Ukraina perioden 2022–2024.

9.2.6 Humanitärt bistånd genom rödakorsrörelsen

Både ICRC och den nationella rödakorsföreningen URCS, som ingår i den internationella federationen av rödakorsföreningar, IFRC, har med svensk finansiering sedan 2022 gett ett omfattande humanitärt bistånd till krigsdrabbade människor.

ICRC har ett unikt mandat i Genèvekonventionerna från 1949 om att ge humanitärt bistånd i väpnade konfliktmiljöer. ICRC har under Rysslands krig verkat för att parterna ska efterleva internationell humanitär rätt, inklusive att skydda civila och att avstå från att attackera civil infrastruktur. ICRC har också underlättat informationsutbyte mellan de stridande parterna kring personer som skyddas av internationell humanitär rätt och som hållits i förvar, vilket bidragit till att bekräfta tillfångatagandet av tusentals soldater som tidigare rapporterats saknade i strid. ICRC har besökt de tillfångatagna, följt upp hur dessa har behandlats och arbetat för förbättringar där så varit möjligt. Familjemedlemmar som separerats har fått hjälp att spåra varandra och att upprätthålla kontakten. I samordning med myndigheter har ICRC även underlättat säker gränspassage mellan Ukraina och Ryssland, vilket gjort det möjligt för personer att återvända till sina hemländer eller återförenas med sina familjemedlemmar. ICRC

har också bidragit till att minska hotet från minor och ökat kunskapen om krigsrester.

ICRC har därtill hjälpt krigsdrabbade människor att få sina grundläggande behov tillgodosedda. Stöd har omfattat vatten, mat, sjukvård, nödboende, hygienartiklar mm. För att underlätta egen försörjning har ICRC tillhandahållit insatsvaror för jordbruket. Sårade och sjuka har fått snabb, ofta livräddande, behandling vid ICRC-stödda sjukhus eller av personal utbildad av ICRC.

Genom att URCS är en nationell civilsamhällesorganisation med lokal förankring har organisationen haft en nyckelroll i genomförandet av det humanitära biståndet. Svensk finansiering till URCS via IFRC under vintern 2022–2023 bidrog bl.a. till ett nationellt kontantstödsprogram som genomfördes i samarbete med Ukrainas regering och ansvariga myndigheter. Genom programmet gavs ekonomisk kompensation till hushåll som tagit emot flyktingar så att hushållen skulle kunna fortsätta att göra det. Under vintrarna har URCS hjälpt människor med bl.a. bränsle, vinterbäddutrustning och hygienprodukter för att bättre klara kylan.

År 2025 levererade URCS, med stöd av IFRC, humanitärt bistånd i hela Ukraina inom områdena hälsa, långsiktig omsorg, boende, stöd till försörjning och livsmedel. Tillgång till primärvård möjliggjordes i avlägsna frontlinjeområden där vårdinrättningar förstörts eller saknat personal.

Under perioden 2022–2025 stod Sveriges statliga bistånd för cirka 2,3 procent av IFRC:s, och cirka tre procent av ICRC:s öronmärkta finansiering för Ukraina.

9.2.7 Samverkan efter förstörelsen av Kakhovka-dammen

Den humanitära responsen efter förstörelsen av Kakhovka-dammen i juni 2023 illustrerar hur olika delar av det humanitära systemet, med stöd av bl.a. Sverige, har samverkat.

OCHA gjorde snabbt behovsbedömningar och samordnade den humanitära responsen från FN-organ, bilaterala givare, civilsamhällesorganisationer och den ukrainska staten. Från OCHA:s humanitära fond frigjordes omgående tre miljoner US-dollar för insatser inom vatten, sanitet och hälsa, tillfälliga boenden, skydd och mat.

URCS var snabbt på plats och hjälpte i den akuta fasen till med evakuering, första hjälpen, psykologiskt stöd, primärvård och akutsjukvård. URCS delade också ut matpaket (inklusive barnmat), hygien- och hushållsartiklar, sängkläder, presenningar, köksutrustning, madrasser och powerbanks. Rent vatten levererades till samhällen som förlorat tillgången till vattenförsörjning och hemsjukvård gavs till utsatta och ensamstående personer. Cirka 15 000 personer nåddes av informationskampanjer och utbildning i min-risker och URCS satte upp varningsskyltar i frontlinjeområden, vilket hjälpte människor att skydda sig från dolda sprängämnen.

WFP var också tidigt på plats och delade ut 150 000 matransoner inom tio dagar. Unicef tillhandahöll rent vatten, hygienpaket och vattenreningstabletter. UNFPA gav stöd till särskilt sårbara grupper,

inklusive gravida kvinnor, och tillhandahöll bl.a. hygienpaket, hälsovård Skr. 2025/26:97 och psykosocialt stöd.

UNHCR levererade dunkar, hygienpaket, madrasser, filter och sängkläder solcellslampor, presenningar och andra förnödenheter till evakuerade och drabbade hushåll. I samarbete med lokala organisationer gav UNHCR även juridisk rådgivning, psykosocialt stöd samt hjälp till evakuerade med boende vid tåg- och busstationer. Dessutom utökades kontantstödet till drabbade för att täcka kostnader för mat, medicin och andra nödvändigheter.

UNDP bistod i ett tidigt skede drabbade människor med bl.a. tillgång till rent vatten. Det akuta stödet följdes av utvecklingsinsatser. UNDP underlättade bl.a. återställande av grundläggande samhällstjänster och genomförde en behovsanalys till grund för återuppbyggnadsarbetet.

UNEP gjort markprovtagningar och analyser för att bedöma föroreningsrisker för hälsa och ekosystem i den torrlagda sjöbotten från den tidigare Kakhovka-reservoaren. Analyserna har använts som underlag för saneringsåtgärder, strategier för att mildra miljöeffekterna samt miljöövervakningsprogram.

9.3 Bedömning av biståndets effekter

Den ryska fullskaliga invasionen skapade stora behov av humanitärt bistånd. Behoven har efter 2022 minskat men trots detta bara delvis kunnat tillgodoses.

Sveriges humanitära bistånd har varit omfattande och bidragit till att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet för miljontals krigsdrabbade människor i Ukraina.

Det humanitära biståndet har till skillnad från utvecklingssamarbetet inte syftat till långsiktiga samhällseffekter. Genom att flertalet organisationer arbetat parallellt med att ge akut stöd till behövande, och med att skapa lösningar på längre sikt, har dock det humanitära biståndet även stärkt Ukrainas återhämtning och långsiktiga uppbyggnad. Som exempel på detta kan nämnas reparation och isolering av hus på sätt som bidragit till grön omställning, samt lokal upphandling som har haft positiva effekter på Ukrainas lokala näringsliv och ekonomi. Genom att tillämpa rättighetsbaserade ansatser och jämställdhetsintegrering har även mänskliga rättigheter och jämställdhet främjats. Det humanitära biståndet har vidare haft en stabiliserande effekt, bl.a. genom att minska antalet flyktingar och trycket på värdsamhällen, liksom genom att främja internationell humanitär rätt.

Tack vare Sveriges kärnstöd kunde humanitära organisationer i krigets inledande skede snabbt bistå det ukrainska folket med humanitär hjälp. Den flexibla och förutsägbara finansieringen har därefter fortsatt att vara avgörande för organisationernas förmåga att möta föränderliga humanitära behov.

Genomförandet av det humanitära biståndet har dock inte varit fritt från utmaningar. Pågående strider och en ständigt flytande kontaktlinje har begränsat det humanitära tillträdet. Under 2025 började de ryska attackerna även riktas mot humanitära konvojer, personal och utrustning.

När den fullskaliga invasionen inleddes saknade Ukraina erfarenheter av att hantera humanitära behov i den omfattning som då uppstod. Lokala organisationer anpassade sig snabbt till situationen och spelade en avgörande roll för den humanitära responsen. Samtidigt var samordningen som det multilaterala humanitära systemet stod för ursprungligen inte tillräckligt anpassad till den ukrainska kontexten. Senare har det skapats väl fungerande kontaktytor mellan ukrainska motparter och humanitära organisationer, vilket har lett till en effektivare och mer inkluderande samordning av den humanitära responsen.

10 Två länder i Ukrainas närområde: Moldavien och Armenien

Rysslands krig i Ukraina har även påverkat länder i Ukrainas närområde. Ekonomiska effekter, hybridattacker och destabilisering har varit omfattande och lett till att det svenska biståndet har behövt anpassas. I skrivelsen ingår Sveriges stöd till Moldavien och Armenien, men även flera andra länder i närområdet har påverkats. Moldavien och Armenien går fortfarande i riktning mot ett EU-närmande och Sveriges stöd bedöms ha potential att stötta de reformer som krävs för deras EU-medlemskap. Nedan beskrivs kortfattat hur Sveriges bistånd till Moldavien och Armenien har anpassats och några av de resultat som uppnåtts.

10.1 Moldavien

Moldavien är ett av de länder som påverkats mest av Rysslands invasion i Ukraina, inte bara genom landets geografiska läge utan även genom dess historiskt starka ekonomiska band till både Ukraina och Ryssland. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022 medförde ett omfattande ryskt hybridkrig mot Moldavien med desinformation, påverkanskampanjer, röstköp, cyber-attacker och energikris. Detta har medfört tilltagande risker för ökad polarisering och instabilitet, särskilt i utsatta regioner som Transnistrien och Gagauzien. Moldavien är ett mottagarland och transitland för ukrainska flyktingar. År 2025 hade drygt en miljon flyktingar korsat gränsen och cirka 127 000 har stannat i landet. Rysslands invasion av Ukraina har också skapat stora utmaningar för Moldaviens ekonomi och energiförsörjning. År 2022 ansökte Moldavien om medlemskap i EU och beviljades kandidatstatus av Europeiska rådet.

Den politiska reformviljan i Moldavien har skapat möjligheter för det svenska biståndet. Den huvudsakliga inriktningen för det svenska biståndet har varit att stötta reformutvecklingen i linje med ett EU-närmande och att stärka den demokratiska utvecklingen. Sveriges reformsstöd till Moldavien har framför allt fokuserat på reformer av rättsstaten, offentlig förvaltning och säkerhetssektor samt arbetet med anti-korruption, ett levande civilsamhälle, klimatanpassning och hållbar ekonomisk utveckling. Detta har anpassats för att stärka demokratisk

motståndskraft och EU-närmande, samt för att motverka den tilltagande polariseringen i det moldaviska samhället och risker för en negativ utveckling kopplad till Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina. Sedan 2022 har biståndsportföljen justerats för att omfatta både krisstöd och stabiliserande insatser, bl.a. inom energi, samverkan med civilsamhället och stärkt oberoende media, samt för att stödja Moldaviens väg mot EU-medlemskap. Till följd av Rysslands intensifierade hybridattacker mot Moldavien har Sida även utökat stödet på säkerhetsområdet. Inför parlamentsvalet som genomfördes i oktober 2025 gav Sverige stöd för att stärka Moldaviens kapacitet att bl.a. motstå cyberattacker samt att motverka illegal kampanjfinansiering och desinformation.

Under perioden 2022 till och med den 30 juni 2025 bidrog Sverige genom Sida med 972,4 miljoner kronor varav 602,6 miljoner kronor för humanitärt bistånd. Det svenska biståndet har bl.a. bidragit till följande:

- Lagar och regelverk har anpassats efter EU-standarder, och nationella myndigheter har stärkt sina demokratiska strukturer och driver reformer som bidrar till EU-närmandet.
- Nationella myndigheter agerar för att motverka desinformation och främja ett fritt medieklimate, samtidigt som medieaktörer agerar för att stärka kvaliteten på mediebevakning och främja mediekunskap i skolundervisningen.
- Civilsamhällesorganisationer har med stöd av FN tagit fram policyrekommendationer och genomfört småskaliga påverkansinitiativ för kulturella, sociala och ekonomiska rättigheter i regionerna Transnistrien och Gagauzien, bl.a. för personer med funktionsnedsättningar och personer i fängelse.
- Offentliga institutioner och små- och medelstora företag har investerat i energieffektivisering och småskalig förnybar energi, och lokala myndigheter har stärkt lokal motståndskraft genom klimatanpassade lösningar för energiförsörjning.

FBA har sedan 2024 expanderat sitt stöd i form av sekunderingar av personal, valobservation och reformstöd för att stötta demokratisk utveckling, EU-närmande och förmåga att stå emot hybrida hot. FBA har med goda resultat sekunderat personal till EU:s insats för att stärka motståndskraft mot desinformation och hybrida hot, samt till den moldaviska statsförvaltningen

Svenska institutet har gett stöd till Moldavien genom ledarskapsprogram, stipendier och projektstödsprogram. Vanliga projektteman har varit civilsamhällesutveckling, mänskliga rättigheter och jämställdhet samt utveckling av offentliga tjänster. 2022–2024 genomgick 85 ledare inom Moldaviens civilsamhälle, näringsliv och offentliga sektor ledarskapsprogram finansierade av Svenska institutet.

Under 2024 fick Swedfund 15 miljoner kronor öronmärkta för projektförberedande verksamhet (projektacceleratorn) riktad till Moldavien. Swedfund har därefter initierat fem förstudier till projekt för investeringar inom energi, hållbar avfallshantering, sjukvård och digitalisering.

EU har under 2022–2025 haft ett omfattande stöd till Moldavien för att bidra till reformer och utveckling samt hantera konsekvenserna av Rysslands fullskaliga invasion. Genom EU:s gemensamma bistånd har

Sverige bidragit till att stödja den moldaviska ekonomins motståndskraft och hållbarhet, institutionsbyggande, rättsstatens principer samt grön omställning. EU har även stöttat mottagandet av ukrainska flyktingar och bidragit till att stärka cybersäkerhet och motståndskraft mot rysk desinformation. Inom ramen för EU:s investeringsstrategi Global Gateway har stöd även getts till små och medelstora företag. År 2025 beslutades om en facilitet för tillväxt och reformer i Moldavien, genom vilken 1,9 miljarder euro ska kanaliseras till Moldavien till och med 2027.

10.2 Armenien

Armenien har påverkats mindre direkt av den ryska invasionen än Moldavien, men har samtidigt haft en egen konflikt med grannlandet Azerbajdzjan som inneburit omfattande lidande och hämmat landets utveckling. På senare år har landet alltmer kommit att driva en EU-närmandepolitik, samtidigt som det alltjämt är beroende av Ryssland på en lång rad områden, bl.a. för sin energiförsörjning. 2025 antog det armeniska parlamentet en lag med en avsiktsförklaring att inleda en anslutningsprocess till EU. EU och Armenien har därefter slutit en partnerskapsagenda, understödd av en återhämtnings- och tillväxtplan, samt en handlingsplan för viseringsliberalisering. Den i huvudsak positiva utvecklingen i Armenien sedan den s.k. sammetsrevolutionen 2018 har inneburit ökade möjligheter att direkt och indirekt stötta staten för att öka reformtakten och bidra till närmare band med EU.

Sveriges engagemang har ökat kraftigt och Sidas finansiella stöd till Armenien mer än tredubblats sedan Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina 2022. Mellan 2022 och juni 2025 bidrog Sverige genom Sida med 434,2 miljoner kronor till Armenien, varav 14,9 miljoner i humanitärt bistånd. Biståndet genom Sida har fått ett ännu tydligare fokus på att stötta motståndskraften i Armeniens unga och utsatta demokrati. Stödet till civilsamhällesorganisationer som arbetar för mänskliga rättigheter, antikorruption och oberoende medier har ökat. Insatserna har haft en inriktning på att stärka demokrati och mänskliga rättigheter samt på att öka motståndskraften i samhället och motverka desinformation från aktörer som vill hindra Armeniens demokratiska utveckling och EU-närmande. Det svenska biståndet har bl.a. bidragit till följande:

- Oberoende medieorganisationer har i högre grad kunnat bidra till faktabaserad nyhetsbevakning i ett polariserat medielandskap genom stöd till medieorganisationer.
- Stöd genom UNDP har bidragit till modernisering av det armeniska parlamentet.
- Ett samarbete med Domstolsverket har stärkt den armeniska domarkårens kunskaper i etik, antikorruption, integritet, praktiskt domstolsarbete och vikten av en bra kommunikation med allmänheten.
- Individer vars rättigheter på olika sätt kränkts har fått juridiskt stöd och skydd genom Helsinki Citizens Assembly Vandzor och PINK Armenia.

Reformsamarbetet har framför allt genomförts med aktörer i civilsamhället men den geopolitiska utvecklingen i regionen och det kraftigt minskade amerikanska biståndet till Armenien har synliggjort behovet av att bredda samarbetet till att i högre grad innefatta staten och den privata sektorn. Flera svenska myndigheter fick under 2025 stöd från Sida för att utforska nya möjligheter att stödja reformer, främja partnerskap mellan Armenien och Sverige, stärka kapacitet samt bidra till utveckling av armeniska myndigheters kapacitet, bl.a. inom migrationsområdet.

EU:s stöd till Armenien är inte minst på längre sikt viktigt för att minska den armeniska ekonomins beroende av Ryssland och främja landets EU-närmande. Genom EU:s gemensamma bistånd till Armenien har Sverige bl.a. bidragit till stärkt ekonomisk motståndskraft, institutionsbyggande och säkerhet, främjande av jämställdhet och inkludering, samt till landets gröna respektive digitala omställning. EU har t.ex. gett budgetstöd till Armeniens utbildningssektor, bistått civilsamhället samt stöttat små- och medelstora företag för att stärka ekonomins konkurrenskraft.

11 Slutsatser och lärdomar

I detta kapitel redogörs för regeringens bedömning av biståndets resultat samt slutsatser och lärdomar från biståndet till Ukraina.

Biståndet till Ukraina har utgått från målet för utgiftsområde 7, förbättrade levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck, samt från regeringens reformagenda för biståndet. Stödet till Ukraina och närområdet lyfts fram som regeringens främsta utrikespolitiska prioritering. Biståndet har, tillsammans med det militära och övriga civila stödet, utgjort en central del av Sveriges samlade stöd till Ukraina.

Biståndet till Ukraina har växt mycket kraftigt sedan Rysslands fullskaliga invasion. Det bilaterala biståndet till Ukraina uppgick under perioden 2022–2025 till totalt cirka 18,8 miljarder kronor. År 2025 uppgick det till 9,1 miljarder kronor, motsvarande 16 procent av Sveriges totala biståndsbudget. Därutöver har delar av Sveriges kärnstöd till multilaterala organisationer använts för att bistå Ukraina.

Det svenska biståndet har varit en del av ett omfattande internationellt stöd till Ukraina, från främst EU-länder, Norge och fram till i början av 2025 USA. Sverige var 2024 den sjätte största bilaterala biståndsgivaren till Ukraina i absoluta tal och den tredje största givaren i relation till BNI. Det svenska biståndet utgjorde dock endast cirka 2,5 procent av det totala internationella bilaterala biståndet till Ukraina. Det internationella biståndet har i sin tur motsvarat drygt åtta procent av Ukrainas BNI. Möjligheterna att identifiera effekter på samhällsnivå av det svenska biståndet bör ses i ljuset av detta.

Biståndet till Ukraina har utformats utifrån Ukrainas behov och egna prioriteringar och genomförts med ukrainska samarbetspartners, samt med en gemensam kraftsamling för Ukraina av aktörer i hela det svenska samhället. Det har samordnats med andra givarländer och internationella

organisationers bistånd, och svenska insatser har till övervägande del varit samfinansierade med andra givare. De resultat som redovisats i denna skrivelse är därför i hög grad resultat av gemensamma ansträngningar.

11.1 Förutsättningar för biståndet och uppnående av resultat

Ukrainabiståndet och dess resultat behöver ses mot bakgrund av Rysslands krig som både föranlett det ökade biståndsbehovet och på en rad sätt försvårat genomförandet av biståndet. Kriget har skapat ständigt nya behov, logistiska problem, säkerhetsrisker och en oförutsägbarhet som försvårat planering och genomförande. Det har orsakat brist på mänskliga resurser för uppbyggnad och reformarbete då stora delar av arbetskraften har deltagit i landets försvar eller befunnit sig på flykt. Kostnaderna för kriget har inneburit begränsade ekonomiska resurser. Tillträde till delar av landet har varit begränsat eller obefintligt. Avvägning har hela tiden behövt göras mellan att möta akuta och långsiktiga behov.

En utmaning för biståndet har också varit en sedan tidigare hög nivå av korruption i det ukrainska samhället. Därutöver har funnits andra utmaningar som är vanligt förekommande i internationellt bistånd, såsom bristande eller förändrade lokala förutsättningar samt bristande kapacitet hos samarbetsorganisationer att uppnå förväntade resultat.

Dessa och andra utmaningar har gjort att vissa biståndsinsatser försenats, att samarbeten fasats ut och att det ibland varit svårt att nå vissa målgrupper. En del resultat av tidigare svenskt bistånd har omintetgjorts då de geografiskt legat på vad som kommit att bli ryskkontrollerad mark. Resultatens hållbarhet på sikt är i hög grad avhängig utgången av kriget och den fortsatta utvecklingen i Ukraina.

En stor del av det samlade internationella biståndet till Ukraina har av nödvändighet kanaliserats genom multilaterala kanaler, då det är dessa som haft tillräcklig kapacitet. Det sätt de opererar på har dock gjort att det ibland tagit lång tid från beslut om bidrag till genomförande.

Det finns samtidigt omständigheter som har varit gynnsamma för biståndets genomförande och resultat. Den viktigaste har varit Ukrainas beslutsamhet att stå emot Rysslands aggression, bygga upp landet, genomföra reformer, bekämpa korruptionen och närma sig EU. Ukraina skiljer sig också från många andra mottagarländer av svenskt bistånd i det att det i grunden är ett förhållandevis väl fungerande land med en hög utbildningsnivå. Därtill har den nära politiska relationen mellan Ukraina och Sverige underlättat samarbetet.

I en miljö med många givare har givarsamordningen varit avgörande för Sveriges möjligheter att leverera ett relevant och välriktat bistånd. Sverige har haft ett betydande inflytande i biståndssamordningen som kommit att öka efter USAID:s nedläggning. Inom energisektorn har den internationella samordningen varit särskilt välfungerande.

Utvecklingen i Moldavien och Armenien har präglats av både utmaningar och möjligheter som lett till en omställning av det svenska biståndet. Moldavien har tagit emot ett stort antal ukrainska flyktingar och utsatts för omfattande s.k. hybridoperationer från framför allt ryskt håll,

medan Armenien därutöver haft att hantera svåra humanitära följder av konflikten med Azerbajdzjan. Samtidigt har deras EU-närmande fått förnyad energi, både som resultat av inhemsk politisk vilja och ökat intresse från EU-håll. Ländernas egna reformambitioner har gjort att Sveriges bistånd fått än högre relevans.

Skr. 2025/26:97

11.2 Måluppfyllelse

I skrivelsen har redogjorts för biståndet till Ukraina inom områdena uppbyggnad, samhällsreformer, säkerhet och stabilisering, budgetstöd och humanitärt bistånd. Regeringen gör följande övergripande bedömning av resultat på dessa områden:

- Ukrainas uppbyggnadsbehov har ökat under perioden på grund av det fortgående och intensifierade ryska anfallskriget. Sveriges bistånd har dock bidragit dels till återställande av infrastruktur och annat som förstörts i kriget, dels till åtgärder som inneburit kvalitativa och långsiktiga förbättringar vilka stärkt förutsättningarna för Ukrainas EU-närmande. Särskilt inom energisektorn, som varit prioriterad av Ukraina och dit drygt en femtedel av det svenska stödet gått, har Sverige gjort skillnad, men Sverige har även bidragit till uppbyggnad av exempelvis hälso- och sjukvård samt bostäder.
- Ukraina har sedan 2022, trots pågående krig och de utmaningar som detta inneburit, gjort stora reformframsteg inom flera områden. En betydande del av Sveriges bistånd har varit tydligt inriktat på att stödja reformer för Ukrainas EU-anslutningsprocess, i synnerhet inom grön omställning och hållbar utveckling, ekonomisk utveckling, näringsliv och handel, samt demokrati, mänskliga rättigheter, rättsstatens principer och jämställdhet. Det svenska biståndet har bidragit både till att stärka institutioners kapacitet för reformarbetet och till specifika reform- och lagstiftningsprocesser, ofta med nyttjande av svensk expertis. Genom stöd på kommun- och regionnivå har Sverige särskilt bidragit till Ukrainas decentraliseringsreform vilken varit betydelsefull för landets motståndskraft under kriget. Även Sveriges bistånd till i synnerhet Moldavien men även Armenien har bidragit till reformer.
- Rysslands fullskaliga invasion har skapat mycket stora utmaningar avseende säkerhet och stabilisering. Sverige har i det svåra läge landet befunnit sig i bidragit till att reducera hotet från minor, underlätta återintegrering av veteraner och stödja flyktingar och människor i frontnära områden. Även uppbyggnadsinsatser, budgetstödet och det humanitära biståndet har haft en stabiliserande effekt.
- Budgetstöd genom EU och Världsbanken, medfinansierat av Sverige, har varit avgörande för att upprätthålla balans i den ukrainska statsbudgeten, säkra statens kärnfunktioner och tillhandahålla grundläggande samhällstjänster till den ukrainska befolkningen, såsom utbildning, sjukvård och pensioner. Budgetstödet har även varit reformdrivande, både genom att ha varit villkorat till reformer och genom att ha tillfört resurser för reformarbetet.
- Sveriges humanitära bistånd har bidragit till att rädda liv och lindra nöd för miljontals krigsdrabbade människor i Ukraina. De humanitära

organisationerna har, med svensk finansiering, svarat på omedelbara humanitära behov, såsom mat, bostäder och hälsojänster inklusive SRHR, och genom framåtblickande insatser även bidragit till tidig återhämtning, uppbyggnad och stabilisering.

Det har funnits starka synergier mellan områdena ovan och många biståndsinsatser har genererat resultat inom flera områden.

De svenska biståndsinsatserna har stärkt Ukrainas motståndskraft, både under det pågående kriget och i ett framåtblickande perspektiv. De har vidare bidragit till Ukrainas EU-närmande och till Ukrainas demokrati och samhällsliga och ekonomiska uppbyggnad. Biståndet har därmed bidragit till förbättrade levnadsvillkor för Ukrainas befolkning, till att minska fattigdom och till att stävja förtryck.

11.3 Stärkta synergier mellan bistånd och handel

En central del i regeringens reformering av biståndet har varit att stärka synergier mellan bistånd och handel i syfte att utnyttja den samlade svenska resursbasen för större genomslag för svenska prioriteringar och intressen och ett mer effektivt bistånd. För biståndet till Ukraina har samordningen inom Team Sweden, med bland andra Business Sweden, EKN, Sida, Swedfund, Kommerskollegium, NIR och Svenska institutet fördjupats. Business Swedens och Swedfunds kontor i Kiev har stärkt Sveriges närvaro i Ukraina. Öronmärkt finansiering till Swedfund för Ukraina har underlättat identifieringen och utvecklingen av projekt där svensk kompetens efterfrågas. Nya exportkreditgarantier för Ukraina har förbättrat svenska företags möjligheter att delta i uppbyggnaden genom att försäkra företag mot risken att inte få betalt. Synergiskapande aktiviteter som informationsmöten, delegationsresor och mässor med svenska företag har skapat affärsmöjligheter inom svenska styrkeområden som energi, vatten, hälsa, avfallshantering och digitalisering med utgångspunkt i ukrainska behov och prioriteringar.

Detta har gjort det möjligt för svenska företag att bidra till Ukrainas uppbyggnad och utveckling. I flera fall har svenska företag varit leverantörer av svenskt bistånd, såsom vid leveransen av gasturbiner som kommer att stärka Ukrainas energiförsörjning genom svensk teknik.

Biståndet har också bidragit till Ukrainas ekonomiska återhämtning genom att främja importen av ukrainska varor och tjänster till Sverige.

Samtidigt kvarstår betydande utmaningar för handel och investeringar, bl.a. den höga risknivån, avsaknaden av heltäckande krigsförsäkringar, restriktioner för internationella finansiella överföringar och utmaningar att behålla ukrainsk personal under det rådande krigstillståndet. Svenska företag ger även uttryck för att det är svårt att hitta ingångar till upphandlingar och andra affärsmöjligheter som svenskt bistånd bidrar till via multilaterala aktörer.

För att fortsätta skapa synergier mellan Ukrainabiståndet och det bilaterala handels- och investeringsutbytet krävs att den redan nära samverkan inom Team Sweden inklusive näringslivet upprätthålls och operationaliseras i sektoriella undergrupper, vilket nu sker. Vidare krävs

och pågår ett fortsatt arbete med att vidareutveckla Sveriges och EU:s instrument för riskavlyft och blandfinansiering för att därigenom förbättra förutsättningarna för den privata sektorn att verka i och för Ukraina. På EU-nivå driver Sverige också frågan om hur medlemsländerna kan stärka det samlade finansiella EU-stödet till Ukraina.

Skr. 2025/26:97

11.4 Lärdomar för ett effektivt bistånd

Stödet till Ukraina har gett värdefulla erfarenheter om hur bistånd kan utformas för att vara effektivt. Följande bedöms ha varit framgångsfaktorer för Sveriges bistånd till Ukraina:

- **Biståndet som del av utrikespolitiken:** I reformagendan för biståndet understryks att biståndspolitik är en del av Sveriges utrikespolitik samt vikten av att alla svenska biståndsaktörer talar med en röst. Stödet till Ukraina och andra länder i närområdet, vilket även utgör en del av Sveriges politik för att motverka Ryssland, har varit en tydlig prioritet såväl utrikes- som biståndspolitiskt. Detta har stärkt Sveriges förmåga att agera samlat, strategiskt och effektivt, underlättat för svenska aktörer att föra fram enhetliga budskap och gett ökad tyngd i dialogen med lokala och internationella samarbetspartners.
- **Långsiktigt svenskt engagemang:** Vid Rysslands fullskaliga invasion 2022 hade Sverige redan länge samarbetat med och stöttat Ukraina och andra länder i närområdet, såsom Moldavien. Närvaro på plats, kunskap och erfarenheter från tidigare samarbeten samt en bra dialog med regering, lokala administrationer och civilsamhälle gjorde det möjligt att snabbt växla upp det svenska stödet efter Rysslands fullskaliga invasion. Långsiktigheten i Sveriges engagemang och förtroendet som detta har skapat har varit särskilt viktigt för att kunna medverka till samhällsreformer och större infrastrukturprojekt, vilka utgör processer som tar lång tid.
- **Anpassning till Ukrainas prioriteringar:** I linje med de internationellt överenskomna principerna för effektivt utvecklingssamarbete och reformagendans understrykande av samarbetsländers ansvar för sin egen utveckling har det svenska biståndet utgått från Ukrainas behov och prioriteringar, såväl den ukrainska regeringens som andra ukrainska aktörers. Att biståndet varit efterfrågestyrt och väl förankrat har skapat gynnsamma förutsättningar för genomförande av bistånd och goda resultat.
- **Strategiskt nyttjande av den svenska och internationella resursbasen:** Hela den svenska resursbasen har mobiliserats i stödet till Ukraina. Utöver de huvudsakliga biståndsmyndigheterna har ett stort antal andra myndigheter, liksom civilsamhällesorganisationer och näringslivsaktörer, medverkat till biståndets genomförande och bidragit med svenskt kunnande. Parallellt har stöd kanaliserats genom multilaterala organisationer för deras kapacitet att hantera storskaliga program, verka för reformer och bidra till givarsamordning. Ett strategiskt tillvaratagande av olika aktörers styrkor och expertis har gjort det möjligt för Sverige att ge ett omfattande bistånd och att effektivt möta Ukrainas olika behov.

- **Flexibelt genomförande:** I en miljö präglad av stor oförutsägbarhet och skiftande behov har det svenska biståndet anpassats och genomförts med ett stort mått av flexibilitet. Regeringen har allokerat extra resurser till nytillkomna behov och enskilda biståndsinsatser har anpassats till skiftande förutsättningar. Sveriges flexibla finansiering till multilaterala organisationer, inte minst de humanitära, har gjort det möjligt för dessa organisationer att agera snabbt och effektivt när nya behov har uppstått.
- **Arbete på lokal nivå:** En betydande del av stödet till Ukraina har genomförts på region- och kommunnivå. Sverige har bl.a. medverkat till att stärka lokal förvaltningskapacitet, mediabevakning och att finansiera lokala infrastrukturprojekt. Även det humanitära biståndet har till stor del kanaliserats genom lokala organisationer. Den lokala nivån, stärkt av Sverige, har visat sig vara avgörande för Ukrainas motståndskraft under kriget. Den har också varit viktig för förankring och genomförande av reformer.
- **Kopplingen mellan humanitärt bistånd, utvecklingssamarbete och fredsbyggande:** I reformagendan för biståndet understryker regeringen vikten av samverkan och synergier mellan humanitärt bistånd, utvecklingssamarbete och fredsbyggande för att förebygga och minska risken för utdragna humanitära kriser. Ukraina är ett tydligt exempel på hur de tre dimensionerna är nära sammankopplade och en stor del av biståndet har också legat i skärningspunkten mellan fred, utveckling och humanitärt, vilket skapat synergier. Exempel är hur minröjningen både ökat mänsklig säkerhet och gjort mark åter brukbar vilket bidragit till ekonomisk utveckling. Upphandling av humanitärt bistånd på lokala marknader har gynnat det ukrainska näringslivet. Fungerande statliga trygghetssystem och möjligheter till försörjning har minskat behoven av humanitärt bistånd. Tillvaratagande av dessa synergier har gjort biståndet effektivare.
- **Gedigna system för beredning, uppföljning och kontroll:** I reformagendan för biståndet understryker regeringen vikten av kontroll och av att motverka korruption. Risknivån för biståndet i Ukraina är i många avseenden hög. Trots brådskande behov har det gjorts gedigna behovsanalyser, beredningar av biståndsinsatser och upphandlingar, och det har funnits system för riskhantering och uppföljning. Befintliga system har använts för att förebygga och i ett tidigt skede upptäcka och hantera misstänkta fall av korruption och oegentligheter. Även den politiska dialogen har kunnat användas för att motverka korruption.
- **Budgetstöd:** Budgetstödet har visat sig fylla sitt dubbla syfte att upprätthålla makroekonomisk stabilitet och bidra till reformer. Det har möjliggjort snabb resursöverföring med begränsade transaktionskostnader. Kanalisering av medel direkt till statsbudgeten innebär att användningen av medlen sedan styrs av mottagarlandets prioriteringar. Erfarenheter har också visat att budgetstöd tenderar att stärka mottagarländernas system för offentlig finansiell styrning. Budgetstöd förutsätter dock en god dialog med landets regering och robusta system för kontroll, upphandling och återrapportering. Trots utmaningar i dessa avseenden har förutsättningarna funnits i Ukraina

och landet har levt upp till de reformkrav som ställts för utbetalning av budgetstödet. Skr. 2025/26:97

- **En fördjupad politisk dialog och ett kraftfullt svenskt aktörskap:** Genom sitt långsiktiga samarbete med Ukraina har Sverige kommit att bli en betrodd partner i policydiskussioner med Ukrainas regering. I och med den ryska invasionen har den politiska relationen mellan Sverige och Ukraina stärkts och fördjupats avsevärt, både genom kraftigt ökat svenskt stöd och genom den dialog som nu sker på fler nivåer och områden än någonsin tidigare. Sverige har även haft en framträdande roll i biståndssamordningen och i styrningen av givargemensamma fonder och inom ramen för detta kunnat föra fram svenska prioriteringar. Sveriges stora och efterfrågestyrda bistånd har också lett till betydande synlighet och goodwill, vilket speglas i Svenska institutets undersökningar av Sverigebilden i Ukraina. Sverige uppfattas som en trovärdig och uppskattad partner med styrkeområden som motsvarar många av Ukrainas centrala behov.

Förkortningar

BNI	Bruttonationalinkomst
CERF	FN:s fond för katastrofbistånd
CEB	Council of Europe Development bank
CHD	Centre of Humanitarian Dialogue
DOT	State Operator for Non-Lethal Acquisition
EBA	Expertgruppen för biståndsanalys
EBRD	Europeiska utvecklingsbanken
EEAS	European External Action Service
EIP	European Institute of Peace
ERA	Economic Resilience Action
EIB	Europeiska investeringsbanken
EKN	Exportkreditnämnden
Energy Community	Energy Community Secretariat
ESV	Ekonomistyrningsverket
EU	Europeiska unionen
EUAM Ukraina	EU:s rådgivande uppdrag för reform av den civila säkerhetssektorn i Ukraina
ESP	Eastern Europe Energy Efficiency and Environment Partnership
FAO	FN:s Livsmedels-och jordbruksorganisation
FBA	Folke Bernadotte Akademien
FN	Förenta nationerna
Gavi	Globala vaccinationsalliansen
GEF	Globala Miljöfonden
Globala fonden	Globala fonden för aids, tuberkulos och malaria
HRMMU	FN:s övervakningsuppdrag för mänskliga rättigheter i Ukraina
IAEA	FN:s atomenergiorgan

IBRD	Internationella banken för återuppbyggnad och utveckling
ICG	International Crisis Group
ICRC	Internationella Rödakorskommittén
IDA	Internationella utvecklingsfonden
IFAD	FN:s internationella fond för jordbruksutveckling
IFRC	Internationella Rödakorsfederationen
IFC	Internationella finansieringsbolaget
ILO	Internationella arbetsorganisationen
IMF	Internationella valutafonden
IOM	FN:s migrationsorganisation
IPA	Instrument for Pre-accession Assistance
KSE	Kyiv School of Economics
MCF	Myndigheten för civilt försvar
MIGA	Multilaterala investeringsgarantibyrån
MSB	Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
NDI	National Democratic Institute
NDICI	Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument
NEFCO	Nordiska miljöfinansieringsbolaget
NIR	Näringslivets internationella råd
Ocha	FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp
ODA	Officiellt utvecklingsbistånd
OECD	Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling
OECD DAC	OECD:s biståndskommitté
OHCHR	Kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter
PEACE	Public Expenditures for Administrative Capacity Endurance
PFRU	Partnership Fund for a Resilient Ukraine
RiR	Riksrevisionen
Sida	Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete

SPUR	Special Program for Ukraine and Moldova Recovery
SRHR	Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter
SRK	Sveriges kommuner och regioner
SRH	Sexuell och reproduktiv hälsa
SWUK	Energy Efficiency and Environment Consultant Cooperation Fund
UD	Utrikesdepartementet
UESF	Ukraine Energy Support Fund
UHF	Ukraine Humanitarian Fund
U-Lead	Ukraine Local Empowerment, Accountability and Development
UN Women	FN:s organisation för jämställdhet och kvinnors egenmakt
UNDP	FN:s utvecklingsprogram
Unep	FN:s miljöprogram
Unesco	FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur
UNFPA	FN:s befolkningsfond
UNHCR	FN:s flyktingkommissariat
Unicef	FN:s barnfond
URCS	Ukrainan Red Cross Society
USAID	United States Agency for International Development
UNODC	FN:s organ mot brottslighet och narkotika
URTF	Ukraine Relief, Reconstruction, Recovery and Reform Trust Fund
WFP	FN:s livsmedelsprogram
WHO	Världshälsoorganisationen

Aktörer som mottagit svensk finansiering för bilateralt bistånd till Ukraina 2022–2025

Skr. 2025/26:97
Bilaga 2

Tusentals kronor

Aktör	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Totalt utfall
AB Ronneby Industrienheter	-	140	683	-	823
Action Against Hunger	40 000	-	-	3 500	43 500
ActionAid International Sweden	-	-	-	5 600	5 600
Agency for Legislative Initiatives	7 416	4 572	10 867	36 190	59 044
Beetroot Academy Charitable Foundation	-	-	-	3 625	3 625
Beredskapslyftet	-	-	12 000	22 601	34 601
BRIS/Barnens rätt i samhället	-	-	-	2 125	2 125
Business Sweden	-	-	6 588	4 765	11 353
CEE Bankwatch Network	-	-	1 557	1 550	3 107
CEPPS/Consortium for Elections and Political Process Strengthening	-	-	-	20 000	20 000
CHD/Henry Dunant Centre for Humanitarian Dialogue	-	-	4 950	-	4 950
Chernivtsi-Teplokomunenergo	-	-	30	-	30
Civil Rights Defenders	-	-	-	4 106	4 106
CO CF East-SOS	-	-	2 000	3 000	5 000
Coalition Clean Baltic	-	-	-	1 499	1 499
Cowater International Sweden AB	-	147	2 460	286	2 893
CPVA/Central Project Management Agency	-	-	-	10 000	10 000
Danish Institute for Human Rights	-	112	-	-	112
Danish Refugee Council	-	65 816	18 000	80 000	163 816
EBRD/Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling	100 000	-	565 000	356 168	1 021 168
Energy Community	-	300 000	1 299 000	696 000	2 295 000
Ernst & Young	-	-	200	-	200
ERRC/European Roma Rights Centre	-	840	893	1 184	2 916
Eskilstuna kommun	157	-	-	-	157
ESTDEV/The Estonian Centre for International Development	-	-	-	3 512	3 512
EUAM Ukraine/EU:s rådgivande insats för reform av den civila säkerhetssektorn i Ukraina	16 366	13 506	21 910	36 409	88 190
Eurocontrols European ATM Voluntary Solidarity Fund	-	12 800	12 100	-400	24 500

Aktör	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Totalt utfall
Europarådet	-	5 800	4 200	13 000	23 000
Europeiska kommissionen	-	1 729	227 835	3 465 047	3 694 611
FBA/Folke Bernadotteakademin	-	13 626	22 700	20 445	56 771
FCDO/Foreign Commonwealth and Development Office	57 000	146 000	-	-	203 000
Folkhälsomyndigheten	1 876	-	-	-	1 876
ForumCiv	-	-	1 269	1 571	2 841
Front Line Defenders	-	6 000	-	-	6 000
Föreningen Gotlands Fornvännar, Gotlands Museum	-	-	1 000	1 000	2 000
Gen. Ukrainian	-	-	-	3 857	3 857
GICHD/Geneva International Centre for Humanitarian Demining	-	-	-	2 000	2 000
GURT Resource Center	4 868	-	-	5 000	9 868
GWF/Gazeta Wyborcza Foundation	284	1 807	-	-	2 091
HelpAge International	-	-	-	1 200	1 200
Helvetas Swiss Intercooperation	-	-	7 200	49 400	56 600
IAEA/International Atomic Energy Agency	-	-	20 639	20 271	40 909
IBRD/Internationella återuppbyggnads- och utvecklingsbanken	140 000	400 000	500 000	600 000	1 640 000
ICRC/Internationella Rödakorskommittén	100 000	86 000	40 000	25 000	251 000
IDA/Internationella utvecklingsfonden	-	600 000	120 000	-	720 000
IDLO/International Development Law Organisation	-	8 500	-	-1 149	7 351
IFRC/Internationella rödakors- och rödahalvmånefederationen	50 000	25 000	50 000	100 000	225 000
ILO/Internationella arbetsorganisationen	-	-	3 000	18 000	21 000
IM/Individuell människohjälp	2 100	2 257	3 919	6 200	14 477
IMS/International Media Support	-	-	-	15 000	15 000
Insamlingsstiftelsen Regnbågsfonden	-	-	-	200	200
Insamlingsstiftelsen War Child	-	-	-	3 850	3 850
INSO/International NGO Safety Organisation	-	-	-	5 000	5 000
International HIV/AIDS Alliance	-	176	600	33 550	34 326
International IDEA/International Institute for Democracy and Electoral Assistance	-	-	4 500	3 250	7 750
Internews Europe	8 000	-	15 000	10 000	33 000

Aktör	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Totalt utfall
IOGT-NTO	-	-	-	970	970
IRC/International Rescue Committee	-	20 000	20 000	15 000	55 000
IRF/International Renaissance Foundation	7 000	-	-	-	7 000
James Martin Center for Nonproliferation Studies	-	-	382	-	382
Journalism Development Network Inc	-	-	-	10 000	10 000
Kemikalieinspektionen	-	1 161	2 432	6 467	10 061
Kommerskollegium	136	1 240	7 025	-	8 402
KSE/Kyiv School of Economics	4 450	647	1 350	23 598	30 044
Kvinna till Kvinna	-	-	1 777	2 208	3 985
Lutsk Municipal Heating Company "Lutskteplo"	-	-	105	-	105
MAG/Mines Advisory Group	-	-	-	25 000	25 000
Migrationsverket	-	-	445	530	975
Myndigheten för civilt försvar	25 907	4 990	30 746	61 575	123 218
Naftogaz (Kryvyorizhka Teplocentral)	-	-	27	-	27
Naftogaz Bioenergy	-	-	86	-	86
Nato/Nordatlantiska fördragsorganisationen	-	-	-	68	68
Naturskyddsföreningen	756	1 396	1 735	3 157	7 044
Naturvårdsverket	-	1 300	6 560	5 000	12 860
NDI/National Democratic Institute for International Affairs	12 202	11 186	-	-	23 388
Nefco/Nordic Environment Finance Corporation	110 000	-	-	325 000	435 000
NGO Docudays, EDRPOU	7 100	2 900	8 849	6 000	24 849
NIR/Näringslivets internationella råd	92	368	-	12 000	12 460
NIRAS Sweden AB	1 051	4 775	805	-	6 630
Norad	-	-	20 000	37 911	57 911
Nordic Consulting Group A/S	1 077	1 662	3 745	-	6 485
Nordic Consulting Group Sweden AB	-	-	-	501	501
Norwegian Refugee Council	50 000	25 000	15 000	-	90 000
ODIHR/OSSE:s kontor för demokratiska institutioner och männsliga rättigheter	-	-	1 900	1 900	3 800
OECD Development Centre	-	2 000	2 700	5 300	10 000

Skr. 2025/26:97
Bilaga 2

Aktör	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Totalt utfall
OECD/Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling	-	5 500	5 500	5 500	16 500
Offentlig sektor i givarlandet: Statsförvaltningen	-	-	84 488	893 071	977 559
Offentlig sektor i mottagarlandet: Statsförvaltningen	-	-	107 760	125 160	232 921
Offentlig sektor i mottagarlandet: Övriga offentliga organ	-	-	-	12 416	12 416
OHCHR/Kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter	13 000	13 000	-	15 000	41 000
OperationAid	-	-	5 000	8 693	13 693
OSSE/Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa	5 143	2 906	-883	-	7 166
PMU/Pingstmissionens utvecklingssamarbete	-	-	-	2 660	2 660
Polismyndigheten	1 162	1 215	3 872	29 804	36 053
Pragcentret	-	-	-	15 000	15 000
PUI/Première Urgence Internationale	-	-	361	982	1 343
Raoul Wallenberg Institute	-	-	-	20 000	20 000
Reach for Change	-	-	-	2 013	2 013
RFSL/Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter	-	-	-	11 197	11 197
RFSU/Riksförbundet för sexuell upplysning	-	-	-	970	970
RiskSpectrum	-	-	292	-	292
RSF/Reportrar utan gränser	220	220	-	3 166	3 606
Rädda barnen	53 500	30 000	30 000	57 363	170 863
savED	-	-	-	13 000	13 000
SCB/Statistiska centralbyrån	-	-	-	227	227
SEI/Stockholm Environment Institute	2 500	2 500	3 740	4 373	13 113
SI/Svenska institutet	1 418	782	6 008	9 203	17 411
Sida (administrativ insats genomförd av upphandlad partner)	240	511	-	222	973
Sida/Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete	1 932	950	-	-	2 882
Skatteverket	4 809	1 901	-	1 581	8 291
SKR/Sveriges kommuner och regioner	66 935	30 525	99 970	132 117	329 547

Aktör	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Totalt utfall
SMR/Svenska missionsrådet	-	-	659	896	1 555
Socialstyrelsen	45 000	-7 167	3 970	25 440	67 243
SOS Barnbyar	-	-	-	5 000	5 000
SR/Sveriges radio AB	-	-	4 500	5 500	10 000
Staden Burshtyn	-	-	58	-	58
Staden Chornomorsk	-	-	101	-	101
Staden Dnipro; District Heating Company Dnipro Teploenergo	-	-	596	-	596
Staden Mykolaiv, Naftogaz	-	16	427	-	443
Staden Novovolynsk	-	-	95	-	95
Staden Vinnytsia	-	-	3 240	-	3 240
Stadsfullmäktige i Kremenchuk	-	1 701	3 122	-	4 823
Stadsfullmäktige i Lozova	-	-	9	-	9
Star for Life International	-	-	-	2 258	2 258
State Scientific and Technical Center for Nuclear and Radiation Safety of Ukraine	-	-	-	5	5
Stiftelsen Fryshuset	-	-	-	654	654
Stiftelsen Swecare	-	-	3 000	4 606	7 606
Strålsäkerhetsmyndigheten	10 620	21 785	21 535	17 173	71 114
Städerna Burshtyn, Truskavets och Kobleve	-	92	6 599	-	6 691
Städerna Pavlograd och Drobroslav	-	61	3 967	-	4 028
SUBA/Sweden Ukraine Business Action	-	-	-	811	811
Suspilne/National Public Broadcasting Company of Ukraine	4 000	-	12 861	6 000	22 861
Svenska civilsamhällesorganisationer	3 744	2 643	55 823	62 839	125 050
Svenska Röda korset	-	-	10 000	10 000	20 000
Svenska universitet	436	6 354	4 763	80	11 632
Sveriges riksbank	348	435	527	-	1 310
Sweco International AB	-	-	-	287	287
SWEDAC/Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll	-	2 886	6 212	7 376	16 474
Swedfund	-	-	300 000	500 000	800 000
The Reckoning Project	-	500	3 000	2 000	5 500
Transparency International	-	3 003	7 239	7 009	17 251
TU-stiftelsen/Stiftelsen för telematikens utveckling	2 000	766	606	1 168	4 540
UHR/Universitets- och högskolerådet	366	-	720	180	1 266
UI/Utrikespolitiska institutet	-	-	-	17 500	17 500

Aktör	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024	Utfall 2025	Totalt utfall
Ukrainas inrikesministerium	58	3 918	23	-	3 999
Ukrainas ministerium för digitalisering	-	775	833	-	1 608
Ukrainska institutet i Sverige	-	-	-	1 500	1 500
Ukrnafta	-	-	26	-	26
UN agency, fund or commission	6 000	6 004	8 212	9 351	29 567
UN Women/FN:s organ för jämställdhet och kvinnors egenmakt	14 474	35 200	26 100	35 057	110 831
UNDP/FN:s utvecklingsprogram	71 000	189 890	552 407	259 448	1 072 745
Unesco/FN:s organisation för utbildning, vetenskap och kultur	390	75 390	-	-	75 780
UNFPA/FN:s befolkningsfond	8 734	97 690	120 750	78 750	305 924
UNHCR/FN:s flyktingkommissariat	52 057	70 000	20 000	32 697	174 754
Unicef/FN:s barnfond	50 250	2 847	27 696	64 821	145 613
Union to Union	-	986	442	4 801	6 228
UNOCHA/FN:s kontor för samordning av humanitär hjälp	70 000	36 000	42 000	30 800	178 800
UNOPS/FN:s kontor för projektjänster	-	5 760	-435	4 953	10 278
Uppsala universitet	-	-	-	500	500
Världsbanken	17 000	34 000	-	-419	50 581
WFP/FN:s livsmedelsprogram	865 000	185 000	150 000	80 000	1 280 000
WHO/Världshälsoorganisationen	-	-	-	38 500	38 500
WWF Central and Eastern Europe	3 000	-402	-	-	2 598
Zhytomyr Municipal district heating company	-	-	118	-	118
Östgruppen för demokrati och mänskliga rättigheter	-	-	-	330	330
[Ej offentligt]	19 687	11 479	58 548	170 038	259 751
Summa	2 142 861	2 651 076	4 912 223	9 087 219	18 793 379

Källa: Sveriges rapporterade biståndsstatistik för 2022–2024 till OECD DAC, kompletterad med data från Utrikesdepartementets insatshanteringssystem och interna arbetsdokument på Utrikesdepartementet.

Utrikesdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 5 mars 2026

Närvarande: statsminister Kristersson, ordförande, och statsråden Busch, Svantesson, Waltersson Grönvall, Jonson, Strömmer, Forssmed, Tenje, Slottnér, Wykman, Malmer Stenergard, Kullgren, Liljestränd, Bohlin, Carlson, Rosencrantz, Dousa, Larsson, Britz, Mohamsson, Lann

Föredragande: statsrådet Dousa

Regeringen beslutar skrivelse Fördjupad resultatredovisning av internationellt bistånd – Ukraina